a ¶ Pro infamia· que etiam ſine culpa cōtrahitur· vi· q· i· §· verum·
b ¶ Mūdicie· vt in illo qui cōtraxit cū ancilla· xxxiiij· di· ſi quis viduā
c ¶ Iſtud ſolū· ſ· ordinem cōſecra· et quali· ordi· lras· d ¶ Quale· ex· de pben· graue·
S I qui epi· talem· ex· de pben· graue·
f ¶ Aliquo modo· diſpenſatiue· ſ· cum punitur aliquis in eo in quo deliquit· Increpacōne· vt· di· xlv· cū beatus· Itē in ſcietie recognicōne· vt· xvi· q· i· reūtimini· Itē in poteſtate ligādi vel ſoluendi· xxiiij· q· iij· de illicita Item i priuilegio vt· xi· q· iij· qui priuilegij· Itē in ordinis collatione· vt· c· preſenti· ſi q̄ epi· Item in hono ris oblatione· vt di· xcix· null⁹· Itē in armoꝝ retētione· vt ꝫ· q· vij· c· i·
g ¶ Ordina h· cōmis· s· di· l· ex penitentibus· contra· s· di· xxxvi· qui ecclaſticis· cōt· s· di· lv· null⁹· s· di· li· c· i· ibi de hijs qui ex ptinacia cōtra canones ordināt tales· hic de illis qui ex ſola negligentia faciunt intelligitur· ar· ij· q· i· in pmis· v· de epi· cōtra· nō ē cōtra· ex· ꝺ tēp· ordi· lras· q: non indignū ibi· ſed indigne ordinauit· alias ſp h̄ ē veritas q qui promouet indignum caſum meretur· vt· l· di· ex penitentib⁹· ⁊ ar· h̄ ibi euaſerunt· ita tñ ſi ſcienter h̄ facit· et ille ſit in notorio crimine· aliter non poſſet eū repellere ab ordine ſuſcipiēdo ex· de tēp· ord· ex tenore· vel dic q variē ſunt pene· ho die mitius agitur ex de pben· graue·
h ¶ Nec illi· ha· dicit q illū eūdem ordinē nō pt cōferre ſed minorē vel maiorē bñ· ar· ex· de tēp· ordi· lras· q: h̄ pena ē· et ideo nō dȝ amplius extēdi q̄ repiatur ꝺ licitū· h· cōtra dicit q h̄ dēo illi facit ſimplicē ſlacōem

eſt ordo legitimus· aliud ē vſurpatio· ¶ Ergo aliquis alio tēpore ab eo qui honoſo fit ſimilis ordinatus ceſſabit ab adminiſtracōne q̄ p neccītate illi⁹ tpis fuit pmiſſa ¶ Itē pmocōe vt ait leo· Qui ab hereticis redeunt ſine ſpe pmotionis in ſuis ordinibus accipi poſſunt· Ru·

S I quis heretice cōtionis cōtagione ſe maculauerit hoc in magno bñficio habeat ſi adempta omni ſpe pmotionis in quo inuenitur ordine pmaneat· ¶ Ecce ſi clericus vel in ordinacōne vel quolibȝ ſacro hereticis cōmunicat ceſſans a pmocōne vix in ſuo ordine pſeuerat· Non eſt enim ꝺ hoc ſacro vt ꝺ ceteris· cetera eñ vel ad culpas abluendas dantur vt baptiſmus ⁊ penitentia ·vel p culpis nō in eternū ſed ad horam negantur· vt eucariſtia que in articulo mortis penitēti etiā de nephariis pctīs cōceditur· hoc nō ſolum p culpa ſed etiā p infamia interdicitur· etiā p immutata mūdicie ſue vel extrinſece vel intrinſece pfectōnis progatiua vt bigamis vel vidue maritis ·vel illatis vel corpis q̄libet pte viciatis denegat· quib⁹ tamē baptiſmus vel eucariſtia nō negatur· poteſt etiā talis alia ſacra ſacerdotaliter adminiſtrare qui iſtud ſolū nō valet cōferre· ¶ Vñ leo ait De epiſcopis qui conſecrant talē ſacerdotē qualē eſſe nō lȝ

S I qui epi talem cōſecrauerint ſacerdotē qualem eſſe nō liceat etiā ſi aliquo mō damnū ppriȷ honoris euaſerint· ordinationis tñ ius vlterius non habebūt· nec illi vnq̄ ſacro intererūt qð immerito pſtiterūt· ¶ Ecce cū honoris piculū euadāt· vt cetera ſacramenta ſacerdotaliter adminiſtrare permittantur· ab h̄ ſolo non mō p heresi vel qualibet minori culpa· ſed etiā p negligentia remouētur

In quibus omīb⁹ ſollicite notādū eſt q ſacrm̄ ſacerdotalis pmotionis pre ceteris omīb⁹ magis accurate et digne dādū vel accipiendū eſt· quia niſi ita collatū fuerit eo ꝺ finet eſſe ratū quo nō fuerit rite pfectum· ¶ Cetera eñ ſacra vnicuiq̄ ꝓpter ſe datur· que ⁊ vnicuiq̄ tñia ſunt quali corde vel cōſcientia accipiūtur· iſtud ſolū nō ꝓpter ſe ſolū ſed ꝓpter alios datur· ⁊ ideo neceſſe eſt vt vero corde mundaq̄ cōſcientia quātū ad ſe ſumat· ad alios vero nō ſolū ſine culpa· ſed etiam ſine omī infamia ꝓpter fratrū ſcādalū ad quorū vtilitatē nō ſolū ut pſint ſed etiā vt pſint ſacerdotiū datur· ¶ Vnde ieronimus in michea· Simoniaci rei ſunt infidelitatis eorum qui a ſe ſcandalizantur·

H I quoſcūq̄ de affeclis ſuis ordinantes epi et uitā eoꝝ in ſcādalū ppli exponentes rei ſunt infidelitatis eoꝝ qui ſcādalizantur· Reuera enim qui ad hoc eliguntur vt ceteris pſint ſicut preordinatur dignitate ſic preeminere debēt ſanctitate· alioquin cur ceteris pferunt q̄ nulla meritorū grā a ceteris aſſumunt· ¶ Hic etiā ſimach⁹ laurencō mediolañ· epo· Sicut honore ita quis ſcietia precellere debet·

V Iliſſim⁹ cōputādus ē ñ pcellat ſcia ⁊ ſcitate q̄ eſt honore pſtātior· ¶ Patet g̃ illud aug̃· ſacra videlicet xpi p heticos miniſtrata ſuo nō carere effectu nō de omībus intelligi gñalit· ſȝ de ſacro bapmatis· ¶ Vñ itē aug̃· ait Baps nec p bonū nec p malū miſtret rei·

D Edit bapmū terari nō debȝ iudas et nō ē baptizatū poſt iudā· dedit iohānes et baptizatū eſt poſt iohannē· quia qui datus eſt a iuda baptiſmus xpi ē ·q̄ a iohāne iohis erat· non iudā iohanni ſed baptiſma xpi ·etiam p iude manus datū

ſatis· cōſcandalū ·qui ergo occaſionem dāni dat dānū dediſſe videtur ex de iniur· et dā· da· et ſi egreſſus ignis ꝫ· e· placuit
m ¶ In ·ij· ar· cōtra· xxiij· q· v· de occiđ· §· i· dic pma intelligitur de cauſa px· ⁊ cū culpa· cōtraria ꝺ cauſa r̄mota ⁊ ſine culpa ·ff· de ſuo cor ·veraci⁹
V Iliſſimus· niſi precellat· s· di· xxv· §· nunc aūt·
o ¶ Niſi pcellat· i· niſi habeat illā diſcretionē que in prelato exigitur· et ſi nō eminentē tñ ſufficientē· ex ꝺ elec· cū nobis· ſufficit eñ q ſit bonus ·lxv· di· c· vl· quid enim ſi omīs ſint valde periti ñ ideo erit iſte viliſſimus q: nō ē ſalomō· de h̄ nota ·viij· q· i· licet·
p ¶ Patet g̃· reſpicit illð· c· ex catholica· et· c· ſi iuſtus· Io·
D Edit· in noīe xpi· vel in nomine patris et filij ⁊ ſpiritus ſancti· ⁊ ideo non fuit rē· de cō· di· iiij· aliud·
r ¶ Dedit in noīe venturi rē· et ideo fuit iohannis· dic quia baptiſmus a iohāne erat quod dā ſacr̄ale quo abluebatur tātū corpus exterius ꝺ cō· di· iiij· baptiſm⁹· et valebat ad aſſuefactionē·
s ¶ Baptizatū ꝫ· ꝺ cōſe· di· iiij· nō regenerabantur·
t ¶ Eſt xpi· in q̄rto libro ſententiarum legitur· h̄ cōſiderandū ē· ſi baptizati a iohanne ſunt baptizati baptiſmo xpi· ⁊ qua forma v̄boꝝ ſit vſus io· Illi reſpondent· qui baptizati ſunt a iohanne· neſciētes ſpiritum ſanctuȝ eſſe ac ſpē ponentes in illius baptiſmo poſtea baptizati ſunt baptiſmo xpi· baptiſmus iohannis tradebatur in nomīe venturi· vnde Ieronimus ſuper Io· qui dicit ſe in criſtum credere et ñ credit in ſpm̄ ſanctū· nondū habet claues eccīe· vnde baptizati a iohanne in nomine venturi· i· dñi nr̄i ihēſu xpi· quia dixerūt ſȝ neq̄ ſi ſpūs · ſ· ē audiuimus· Item baptizati ſunt in nomine xpi explicite· illi vero qui ſpem in baptiſmo iohannis habebant et patrē et filium et ſpm̄ ſactū credebant non fuerūt poſtea baptizati· ſed impoſicōe manuū ab apl̄is ſup eos facta· ſpm̄ ſanctū receperūt· alij vero qui non ita credebant baptizati ſunt baptiſmo xpi· vt dictum eſt· vnde Iero· qui ſpiritum ſanctū neſciebāt cū baptiſmū a Iohanne acceperūt iterum baptizati ſunt ſcȝ ne quis·

i ¶ Nūq̄· ar· i· eo pumendū eſſe aliquem in quo deliquit· ꝫ· xi· q· ij· de viro· qui diuinis· ꝫ· e· q· v· c· i· s· di· lxxxi· valet· xvij· q· iiij· frater· vij· q· i· ſi quis de ordine· ꝫ· xxxiiij· q· ij· admonere· ꝫ· xxvij· q· ij· q̄ dormiēit
k ¶ Ecce· adhuc pſeuerat in aſſignādo dr̄am et cām differentie·
H I quoſcū q3· i· aliquos idignos qð collige ex illo v̄bo affeclis ab obſequor obſequeris· vnde et aſſecla ſeruus · alias ſi eſſent ſui digni plus eis teneretur· vt· xij· q· ij· h̄ huiuſ· lxxxvi diſtinctione· non

ex iudeis vel gentibus putaret aquā ſine ſpiritu·ſ·ſufficere ad ſalutē
De hoc etiā amb·quidā negauerūt ſe ſcire ſpiritū ſanctū cū baptiza=
tos ſe dicerent baptiſmo iohannis · quos tamen in aduenientis iheſu
nō in ſuo baptizauit nomine · Iſti ergo qui nec in xp̄i nomine nec cū
fide ſpūs ſancti baptizati fuerant non poterant accipe baptiſmi ſacra
mentū·baptizati ſunt igitur in nomine xp̄i nec iteratū eſt in eis ſacra
mentum ſed inno
uatū· Sed querit̄
cum baptiſmo io=
hannis nō ɔfertur
remiſſio peccato=
rū·ꝟ·de ɔ·di· iiij·ñ
ꝛgenerabant̄·nec
ad veritatem ba=
ptiſmi valeat fi=
des alicui⁹ vel in/
fidelitas officiat·
de ɔ·di·iiij·quō·et
·c·ſe·cur reitera=
tus ē baptiſmus i
quibuſdā a iohan
ne baptizatis ma
xime cū p circūci
ſionē originale fu
iſſet deletū· vt ex
de bap· maiores·
·ꝙ·tāte· Nā ſi di=
cas baptiſmū xp̄i
necc̄rium eſſe etiā
circumciſis·ɔclu=
ditur ꝙ ꝙ in om̄i
bus baptizatis a
iohanne neceſſari
um ē ſiue bene cre
derent ſiue male ·
ſi autem dicas non
eſſe neceſſariū·cō
cluditur· quare ꝙ
baptizati ſunt ba
ptiſmo xp̄i iam a
iohanne baptiza=
ti cū iidē eſſent cir
cūciſi·p̄t dici for=
te ꝙ ante paſſio=
nem xp̄i nulli erat
baptiſm⁹ neceſſa
rius ·ſed tn̄ bapti
zati ſunt ab ap̄lis
ne putarent aliq̄
bap̄m ſine ſpiritu
ſācto ſufficere ad
ſalutem quod cre
do· vel forte a ba
ptiſmo xp̄i vel p⁹
ꝙ xp̄us baptiſat⁹
fuit om̄ib; baptiſ
mus neceſſari⁹ fu
it·ſiue iohannis ſi
ue xp̄i· ſed baptiſ
mus xp̄i tanquam
a ſeipſo ratus non
indiget fidei āni=
miculo·ſecus in io
hannis baptiſmo·
vnō baptizati ſūt
quib; recta fides
nō affuit· qd locū
tm̄ habet in bap=
tiſmo iohannis·
¶ Ebri⁹·ita tn̄
ꝙ ſentiat quid fa
ciat·qꝛ in ecō ba=
ptizati et baptizā
tis exigitur·vt ꝟ·de cō·di·iiij·ſolet·qꝛ nemo dicit illud qd non ſentit
·ff·de ſuppell̄·le·labeo·et ita non eſt contra ꝟ·§·ecce·
S Icut vrgeri·dimittit·s·e·remiſſionē =inſtantiā·alibi ſufficit
c ¶ Sic ⁊ ego·ar·ſufficē rn̄denti dare= aſſignare rationē·xxvi
ij·q·i·ſic em̄ · et dicit ar ; optima inſtantiarum eſt dicere quare non
ſic ordinabis ar·cū ſ; dicitur hereticus iuſte baptizat et ego concedo

iohā̄nis baptiſmo recte ꝑponimus
Itē quos iudas baptizauit ⁊ xp̄s
Sic ergo quos baptizat ebri⁹ ho=
micida adulter xp̄s baptizat· Itē
ſacr̄m eccl̄ie tam magnū eſt vt nec
homicida adminiſtrante polluatur
¶ Itē ɔtra donatiſtas ·de eodem·
S Icut vrgeri videor cū michi
dicitur·ergo hereticus dimit
tit pcc̄m cū iuſte baptizat·ſic et e=
go vrgeo cū dico·ꝙ auar⁹ religio
nis ſimulator pcc̄a dimittit·ſ; p vi
ſacr̄i ſicut ille ita ⁊ ille·ſed p meri=
tū ſuū nec ille nec ille· Illud em̄ ſa=
cramtū xp̄i etiā in mal' homib; eſſe
ɔgnoſcitur· In corpe aūt vnice co
lūbe imaculate nec ille nec ille inue
nitur· vt ſi cuius man⁹ eſſet arida
verū quidem eſſ; mēbrū· ꝗuis ſine
ſanguine ineſficax eſſet ⁊ mortuū·
ſic et fides cū ſit vera tn̄ ſine opibus
mortua ē· Itē ſic in hereſi baptiza
t⁹ in noie ſancte et indiuidue trini=
tatis·nō ſit tn̄ tēplū dei ſi ab here=
ſi non receſſerit quō nec; in auari
tia in eodē noie baptizat⁹ ſit tēplū
dei ſi ab auaricia nō recedat que ē
idoloꝝ ſeruitus ¶ Ex hijs itaq; ver
bis apparet baptiſma qd ab hēti=
cis tribuit̄ ɔ̄tute ſua remiſſionē ɔ=
ferre pccoꝝ· ¶ S; idē auguſtinus
ecōtra teſtat̄ in libro de baptiſmo
dicēs Bap̄mus xp̄i ⁊ ſi nlla ꝑūſita
te violetur apud hēticos tn̄ caret
E Tiam corde tardi effectu·
ores intelligunt bap̄m criſti
nulla puerſitate dantis vel accipiē=
tis poſſe violari Sed quia aliud eſt
ſacr̄m ab effc̄u ſacramēti·cū eos q̄
in ipa vnitate eccl̄ie pdite viuūt cō
ſtet remiſſionē pccoꝝ nec dare nec
habē poſſe· qꝛ non malignis ſed bo
nis filijs dcm̄ ē·ſi cui dimiſēitis pec
cata dimittentur·cui tenueritis te
nebunt̄ Patet ergo hereticos dare
vel accipe tātū ſacr̄m baptiſmi· et
non dare remiſſionē peccatorum·
¶ Idē in verbis dn̄i de baſphemia
C Orporalia ſa= ſpūs ſancti·
cramēta q̄ portāt ⁊ celebrāt
etiam ſegregati ab vnitate corpo
ris xp̄i formam hr̄e pietatis pn̄t·
Virtus vero inuiſibilis et ſpūalis
ita in eis eſſe nō p̄t queadmodum
ſenſus non ſequitur mēbrū qn̄ am=
putatur a corpe ¶ Itē Ambroſi=
us in libro de iniciandis rudibus·
N On ſanat ba ¶ De eodē
ptiſmus pſidoꝝ·non mundat
ſ; polluit· quia i diluuio aquaꝝ ad
deū nō approximabūt·qꝛ vt p apo=
ſtolū dicitur·quicquid ex fide nō ē
pcc̄m eſt ·et ipis qui faciūt et qui=
bus faciūt non ſolū nō pdeſt ſ; ad
iudiciū ē· ¶ Itē leo ꝑpa ad nicetē
ep̄m p manus impoſicōz ɔfirmant̄
N q̄ ab hētic·bap̄ma accipiūt·
Ij qui ab hēticis bap̄mū acce
perūt cū ātea baptizati nō fuiſſent
ſola ſpūs ſancti inuocacōne p impo
ſicōnem manus ɔfirmādi ſūt ·quia
formam tm̄ baptiſmi ſine ſanctifi=
cacōnis virtute ſumpſerūt ·et hāc
regulā ut ſcitis ſeruandam in omni
bus eccl̄ijs p̄dicamus· vt lauacrum
ſemel initum nulla iteratione viole
tur·dicēte aplo· vnus deus·vna fi
des·vnū baptiſma· Cuius ablutio
nulla reiteratione temerāda ē· ſed
vt diximus ſola ſanctificacōne ſan
cti ſpūs inuocāda·vt qd ab hereti=
cis nemo accipit a catholicis ſacer
dotibus ɔſequatur ¶ Sed notan=
dū eſt ꝙ heretici vt arriani ⁊ ſabel=
liani quoꝝ alij inequalitatē·alij in
diſcretionē pſonaꝝ ɔfitebātur ba
ptiſma non in forma eccl̄ie ſ; ſue p=
uerſitatis miniſtrabāt· De hijs ſpe
cialiter ambroſius locutus eſt di=
cens· Non ſanat bap̄mus heretico
rū nec; pſidoꝝ ⁊c̄· vt rebaptizen=
tur et reordinentur· ⁊c̄· ¶ Vnde in

infertur ergo dimittit pcc̄m qd nego ·et ſic inſto·auarus iuſte bapti
zat·ꝙ dimittit pcc̄m qd non ɔcederent ipi· ſed dic inſtantiam non va
lere qꝛ ſcd̄m ſuā opinionē ɔcludit·ſic·xxvij·q·i·nuptiaꝝ ¶ Vnice
q̄ ɔplectitur tm̄ grana·xxxij·q·iiij·recurrat·s·e·remiſſionē·in glo·ſi·
E Tiam·ab illo loco inducit magiſter ca·quibus vult probare ꝙ
heretici et ſi ſacr̄m ɔferre pn̄t· non tamen effectum ſacramenti·
qn̄q; tamē inducit
ꝙ poſſunt effectū
ɔferre ·et ſub iſta
alternacōne venit
vſq; in finē queſti
onis fracto freno·
¶ Sed qꝛ· ſicut
aliud ē elementū
aliud ɔſecracō·vt
d ɔ·di·iiij·p aquā
et ideo notatus fu
it cipanus qui nō
fecit iſtam drām·
ꝟ·e·c· ſi q̄s inq̄t·
f ¶ hereticos·ſa
cramētū gr̄e dat
de⁹ etiā p malos·
ipam gr̄am nō mi=
ſi p ſeipm̄·vt d ɔ·
di·iiij· quomodo·
g ¶ Corporalia·
qꝛ miniſterio cor=
poꝝ et circa cor=
pora ɔferūtur·vel
q̄a quedam ſunt
corpora vt criſma
vel quia forme cō
porū ſūt·vel quia
ſub corporalibus
ſpeciebus cōferun
tur· ſ; nunquid pe
reunt· cū corpore
eſt ar·ꝙ non ꝟ·e·
qd quidam·xxxij·
·q·vij· tm̄ valet·
h ¶ Pietatis· id
ē ſancte religionis
et veritatis·ſ; ido
dicit qꝛ tunc ē ibi
pietas tum et ve=
ritas·
N On ſanat·ba
ptiſmus· da
tus extra eccleſie
formā·vt ꝟ·§·ſed
notandum·
k ¶ Quia in dilu=
uio ·i·in multitudi
ne diuerſarum ſen
tentiaꝝ vel in ſe
ctaꝝ vel indilu=
uio tantum qꝛ ſo
lus baptiſmus nō
ſufficit niſi ⁊ gra=
tia detur·
¶ Ex fide ·i·cū
fide opante per di
lectionem·
N ij qui·bapti
zati·nā tunc
nichil acceperūt
ab eis·lxviij di·§
quos vero·
n ¶ Vnus· id eſt
incōmutabilis·
o ¶ Vna · id ē ab
vno veniēs·
p ¶ Vnum·i·vnam habens efficatiam in om̄ibus ſiue puulis ſiue adul
tis niſi malicia ſuſcipientis impediatur ·vel vnum qꝛ non iterandum·
q ¶ Vt quod·ſ·ſanctitatis virtutē gr̄am remiſſionem pccorū·exaudi
tamen vt dicit·g·ꝟ·e·§·nemo·nam alias ɔſtitutus in necc̄itate accipit
·xxxij·di·§·verum·v·fina· =·vt arriani qui dicūt filiū nō coeternū
r ¶ Sed notādū ē· quorū= patri·vt·xxiiij·q·iij·quidā·v·arriani·

¶ Perſonaꝝ. vt ſabelliani qui dicūt eandē eſſe perſonam patris ⁊ filij et ſpiritus ſancti. vt. xxiiij. q. iij. quidā. ꝟ. ſabelliani.

b ¶ Non in forma eccl̃ie. que neceſſaria eſt. vt. xxxij. di. §. verū

S ¶ Si quis confugerit. paulianiſtis. qui dicebāt ſpm̄ ſanctū nō fuiſſe ſemp ſed a maria ſūpſiſſe iniciū vt. ꝭ. xxiiij. q. iij. quidā. ꝟ. paulianiſte. cathafrige dicūt ſpm̄ ſanctū paruulū hoīem ⁊c̃. vt in p̄dicto capitulo quidā. ꝟ. vt cathafrige.

c ¶ Et cathafrigis. qui non baptizant in forma eccleſie. et ſic ſoluū tur contraria

d ¶ Rebaptizandi. ſʒ ↄtra. ꝭ. de cō. di. iiij. qui bis. ſʒ hic nō fuit facta iniuria ſacr̃o cum nullū p̄ceſſerit ibi ↄ̃ vel hic intelligēdū p illud. nā ibi dicitur ñ neccitas ⁊c̃.

e ¶ Rurſus ec or dinetur cōt̃ ꝭ. e. ſi quis p ignorātiā. ſʒ hic ē de diſpēſatione illud de rigōe vel hic loquitur de iure qꝛ hic nullū fuit prius baptiſmū nec ordo. vnde nō fit iniuria hic alicui ſacr̃o ſi baptizantur et ordinant². nec tāgit illud. c. hic. et qꝛ ibi ē alius caſus. ſ. ꝙ ibi ſunt due queſtiones ſecūdū vnum caſum.

g ¶ Rurſus. ar. ꝙ nō baptizatus nullum recipit ordinē vt ex̃ de p̄ſb. nō bap. ſi q̄s preſbiter ꝭ. e. ſi quis per ignorantiā. s. e. cū paulus.

h ¶ Depom. verū eſt ď facto. vel ſic deponi. i. non admitti.

P ¶ Aulianiſte. alij. reſpicit hic. §. s. poſitū. ſʒ notā

k ¶ In pr̃ia. dū quia nemo ꝓpheta acceptus ē in patria ſua.

niceno ↄci. ſtatutū ē Rebaptizētur ⁊ reordinētur q̃ de paulianiſtis et cathafrigis ad eccl̃iam redeunt.

S I quis ↄfugerit ad catholicā eccl̃iaꝫ de paulianiſtis ⁊ cathafrigis ſtatutum ſit rebaptizari eos om̄i mō debē. Si qui vero cl̃ici erūt apud eos ſiquidē īculpati fuerit et irrep̄henſibiles rebaptizandi ſūt rurſus etiā ordinētur a catholico ep̄o eccl̃ie catholice. Si vero examinati minꝰ apti fuerit dep̄henſi ď poni eos oportet. Similiter aūt et circa diacones ⁊ de om̄ibꝫ qui in eodem clero inueniuntur eadē forma ſuabit̃ ¶ Itē inocētiꝰ ¶ De eod̃

P Aulianiſte. in nomine patris et filij ⁊ ſpūs ſancti minime baptizabant. Et nouaciani hijſdē nominibꝫ tremendis baptizant. Nec apud iſtos ď vnitate p̄tātis diuine hoc ē p̄ris et filij ⁊ ſpūs ſancti queſtio aliqñ mota eſt. ⁊c̃. ¶ Alij formam eccl̃ie in baptizādo ſeruāt Sʒ dū ab eis baptizātur qui in hereſi vel ſciſmate eis ↄīūicant ſacr̃m quidē baptiſmi ab eis accipiūt. virtutē vero nō ↄſequuntur quā ſine fide nullus cōſequi p̄t. Vnde de domino dicitur ꝙ in patria ſua nō poterat facere ſignū ꝓpter incrudelitatem eoꝝ ¶ Vnď auguſtinus in omelia octoageſima Dū verbū accedit ad elementum fit ſacramentum.

D Etrahe verbū ab aqua quid erit niſi aqua. accedit verbuꝫ ad elemētū ⁊ fit ſacr̃m. Vñ iſta tāta virtus aque vt corpus tāgat et cor abluat niſi faciente verbo Non qꝛ dicitur ſed qꝛ creditur. Nā et in ip̄o verbo aliud ē ſonus tranſiens. aliud virtus manēs. ¶ De hijs vero qui in hereſi vel ſciſmate baptizantur ſcribit auguſtinuſ ad petrū diaconē dicēs Ext̃ eccl̃iaꝫ bapti ſi nō redierint p̄niciē ſibi accumulāt

F Irmiſſime tene et nullatenuſ dubites extra eccl̃iam baptizatis ſi ad eccl̃iam nō redierint baptiſmo cumulari p̄niciem. Tantū em̄ valet eccleſiaſtice ſocietatis cōmūio ad ſalutē vt baptiſmo nō ſaluetur. cū ibi non dat̃ vbi optet vt detur ¶ Idē Inutilia ſunt dona que p̄ter eccl̃ie vnitatem habentur

G Eneamꝰ vnitatē fratres mei p̄ter vnitatē etiā q̃ facit miraculū nichil ē. In vnitate erat populꝰ iſrahel et nō faciebat miracula. p̄ter vnitatē erāt magi pharaonis. et faciebāt ſimilia moiſi. ꝓplus iſrahel vt dixi nō faciebat miracula. Qui erant ſaluandi apud deum qui faciebāt miracula. an q̃ nō faciebāt. Petrus ap̄lus reſuſcitauit mortuum. ſimon magus fecit multa. Erant quidam xp̄iani qui nō poterant facere quod faciebat petrꝰ nec qď faciebat ſimō. ſed tñ gaudebant ꝙ nomina eoꝝ erant ſcripta in celo. ¶ Itē leo ad nicetē ep̄m Bap̄ma ſemel t̃ditū nō ē iterādū.

H Anc regulā ſeruādā in omnibus eccleſijs predicamus. vt

incipiat ⁊ deſinat eſſe in eodē inſtanti cū ſit idē etiā in om̄ibus alijs caſibus ſcḋm legē. nam ſi quid michi debebatur ſub ↄdicōne et illud a ↄcepto tuli ante exiſtentiā ↄdicōis. ſi poſt exiſtat ↄdicō in eodē inſtāt incipit et deſinit eſſe debitum. ff. de accep. l. añ pnt̃. et. l. ꝙ in diē. vt dicit lex. ſʒ falſū eſt. qꝛ lex dicit ꝙ intelligitur olim liberatus. vt. ff. de ſolu. ſub ↄdi. debitor. melius p̄t poni exemplū in ſcḋo dato vxori a viro vt eū manumittat. nā in eodē inſtanti incipit et deſinit hr̄e dn̄iū. ff. de donac̃. inter vi. ⁊ vx. qď aūt. §. vl. ar. ↄtra. hic in ſi. qꝛ aliud ē ſonus ⁊c̃. ſʒ ꝙ dicit ꝙ vtꝰ p manet non intelligē in aq̄ ſʒ in puero. Itē ar. ↄt̃. ff. ď vſufruc. ticio cuꝫ morietur Itē aliud exēplū p̄t poni vbi q̄s ſit incipit ⁊ deſinit eſſe ďbitō. vt. ff. ad velł. debitor. Quidā autē intelligūt aliter literam illam.

a ¶ Et ſit ſacr̃m. i. ſacramētū ſit ex forma ⁊ aq̄ qď eſt baptiſmus. ſʒ q̄rit² ſi i litore mariſ baptizetur aliq̄s an tota aqua ↄſecretur. an nō. et dicēdū ꝙ illa tm̄ q̄ puerū tangit. ar. ff. de relig. l. ij. §. celſus. nā ibi dicitur ꝙ ſola terra q̄ tangit corpus hoīs ē religioſa. vel p̄t dici. ꝙ etiā illa q̄ iſtā tāgit. ar. ff. ď rei vē. q̄ religioſ. ſʒ exaudi per canonē. xi. q. iij. qm̄ mł tas. qꝛ excōmūicacō ñ trāſit in terciam p̄ſonā. ſic nec religio.

o ¶ Verbū. nam v̄ba neccria ſunt. ar. ff. de v̄. ob. l. i.

p ¶ Niſi faciente. i. in forma euangelij. in noīe p̄ris et filij et ſpūs ſancti

q ¶ Sʒ qꝛ creditur. vidꝫ ꝙ mutus p̄t baptizare. qꝛ mr̄imoniū p̄t ↄtrahere maxime ſi tres p̄ſonas p̄t exp̄mē qď ↄcedo ſi ē miſter. alias ſi loq̄ ñ p̄t ñ baptizat. et ꝙ dicit.

l ¶ Nō poterat. i. nolebat. vel qꝛ potētie ſue nō ↄgruebat. ar. xxxij. q. v. ſi paulus. qꝛ ipi erāt incredulī ſʒ nōne poterat facere ne eſſent īcreduli ⁊ ita facē miracula. nā dicit reg̃lā iuris ꝙ q̃ p̄t facē vt poſſit dicit̃ poſſe. ff. de reg̃. qui p̄t. ſʒ ex illa intelligitur de illo qui tenet² ex neccitate ⁊ aſtrictꝰ ē ad q̄d faciēdū

D Etrahe. i. ſi aliquis tm̄ aliquē immergat et non proferat verba ñ baptizat. qꝛ nec ſolū elementū nec ſola verba ad hᷣ ſufficiūt. vel aliter quidam baptizant in nomine patris et filij et ſpūs ſancti ⁊ tūc expone detrahe verbuꝫ. i. ſiliū quid eſt aqua niſi aqua. quaſi diceret. non ē ibi baptiſmus. de cōſe. di. iiij. in ſinodo. vel alias detrahe v̄bum aqua. i. formā. et nō erit ibi ſacr̃m baptiſmi. et no. ꝙ gādulphꝰ dixit ꝙ ipſa aqua ſit ſacr̃m. ſ. ipm̄ elementū. ar de ↄ. di. ij. ſacrificiū. vnde ſi azinus bibat aquam illam bibit ſacr̃m. ſicut et de mure diximus. ď ↄ. di. ij. qui bñ nō cuſtodierit. alij dicūt. ꝙ impoſſibile ē ꝙ azinus bibat ſacr̃m. nā dicūt ꝙ aqua illa in eodē inſtanti incipit et deſinit eſſe ſacramētū. ſ. in vltima ꝓlacōne ipius forme. baptizo te in nomine ⁊c̃. ⁊ nota de ↄ. di. iiij. c. i. nā p alias orōnes que primo fūdantur ſup ipam aquā nō ſit aqua ſacr̃m. et hᷣ ita verū eſt ſcḋm eos. ꝙ ſi in eo inſtāti qᵒ forma finitur et aqua ſit ſacr̃m puer nō eſſet i aq̄ puta anq̄ꝙ dixiſſet et ſpūs ſancti. et leuaſſet eū de aq̄ nō eſſet baptizatus. nec eſt mirū ſi

r ¶ Sʒ qꝛ creditur. hᷣ ad ſuſcipiētē refertur qꝛ non exigitur fides ↄferētis ſed ſuſcipiētis. de ↄ. di. iiij. tūc valē. ab ip̄o em̄ dāte ſola intencō requiritur. vt dixi. s. e. ſic ¶ Sonus. ē ſonus vocalis ⁊ ē ſonus mētalis

t ¶ Aliud. i. efficatia a deo collata ſibi ↄuis. eccl̃ia.

F Irmiſſime. p̄nitiē. ꝭ. de ↄ. di. iiij. ſolet. q̄ꝛ xxxij. q. vij. vſq̄ꝫ ado

x ¶ Baptiſmo. nā hꝫ ad cumulū ſupplicia malis. et ipi p̄nt

G Eneamꝰ. ꝓbat baptiſmū poſſe ↄferri miracl̃a facē ꝭ. e. ꝓbauit

ſ ¶ Nichil ē. quo ad vitā eternam ¶ Magi. ſ. iamnes et mambres tria fecerūt miracl̃a. v̄gas in ſerpentes ↄūterūt et aquā in ſangnē. et fecerūt aq̄s ranis ebullire. ſʒ ciniſes ñ poterāt īducē vt moiſes. vñ dixerūt digitus dei ē hᷣ. et ita defecerūt in q̄rto miraculo. ſ. in tertia plaga. qꝛ primū nō fuit plaga. et ideo q̄nq̄ꝫ dicūtur ďfeciſſe in tertio miraculo. qꝛ in tertia plaga. xxvi. q. v. nec mirū. ꝟ. nec ideo. ar. non p̄iudicari alicui in ſua cā religionē alterius. non enim melius alicui debꝫ credi qꝛ ſig̃ et miracl̃a fac̃ cū ec̃ hᷣ bonis et malis ſint ↄīa. s. e. c. multe. ↄeſt pars illius. s. e. hij qui et repetit hᷣ finem illiꝰ

H Anc. hᷣ. c. ↄ ca. vt exponat in. §. ſequenti. l.

a ¶ Nemo·ar·ad queſtionem de inuaſore vtrū per eum poſſet p̄ſentari clericus in eccīa·et ſi p hereticū ſententia iuſta detur·de ꝯ·di·ij·et dixit dn̄s·io·quoꝝ vtrūqꝫ falſū eſt qꝛ inuaſor nō tolerat̄ ⁊ h̄eticus ē excōmūicat⁹·

b ¶ Forma·ſ·neceſſitate vel ignoranter

c ¶ Per lapideū·vt·s·e·ſi iuſtus·tiri deo poſſum⁹ ſed ip̄m fallere nō poſſumus de ꝯ·di·ij·panē·oīa em̄ certa ſunt ei·ff·de iudi·ꝫ ⁊ ſi reſtituatur·§·vl·ar·ꝯtra·lxxxi·di·oportet·xvi·q·i·reuertimini·s·e·c·multi

S Piritus ſanctus·fallatur·nam men

e ¶ Probos·qꝛ illud ſacramētū puro corde ſumunt·ꝫ·e·non nocet·

f ¶ Ecce a pagāis·ſi in forma eccleſie detur·de cō·di·iiij·a quodam·

g ¶ Pueroꝝ·doli capaciū·alias michil agerēt·nam tales furioſis conparātur·ff·de acq̄rē·poſ·l·i·xv·q·i·illud·quis autem ſit doli capax lex dicit·ꝙ qui ē ꝓximus pubertati·ff·d̄ reg·iur̄·pupilli ignoranti tamē bene acquiritur ius ſeruitutis·vt·ff·quēadmod̄·ſuit·amit·ſi p̄tē·§·ij·

h ¶ Per athanaſiū·ꝓpum nomē ē

i ¶ Interrogacōnibus·p·hoc ꝙ dicit integris patꝫ nō iocoſe fuiſſe factum·et ita nō ſoluitur h̄ illa queſtio aug·de ꝯ·di·iiij·ſolet queri·licet quidam dicāt eā h̄ ſolui·ſed ego dico ꝙ lꝫ formam ludendo accipiat dū tamē baptiſare intendit baptizat·ſi aūt oīa iocoſe fiant·non erit baptiſmus·ar·xxij·q·ij·§·quod ait·ff·de act·et obligacōnū ſt̄a·§·vl·ex̄ de ſē·ex·ſi vere·

k ¶ Baptiſmū·ar nō reiterari ſacramētū licꝫ nō ſit pfectum·

l ¶ Non debē·ar ſimulacōnem alicui nō p̄iudicari·s·di·xxvij·ꝙ interrogaſti·ꝫ·xxij·q·v·ecce·d̄·ꝯſe·di·iiij·ſolꝫ q̄ri·ar·ꝯ·ꝫ·xxij·q·ij·q̄nqꝫ·ff·d̄ acti·⁊ ob·obligacōnū·ar·xxiij·di·q̄rūdā·vij·q·i·michil

m ¶ Ea q·ſ·vt i vertice ⁊ pectōe·

n ¶ Sꝫ adimplere·et in ſpatulis vngantur·ex̄ de ſācrām·iterā·vel n̄·c·i·⁊·c·vl·Jo·

S I q̄s·quidam ponunt ita caſum·due queſtiones fiebant·h̄ iſidoro prima·vtrū baptizati ab ordinato ante baptiſmum eſſent rebaptizandi·ſecunda·vtrū ip̄e debeat ordinari·Ad p̄mam queſtionē ḣndet ab illo loco ſed romanus·ſecūde queſtioni n̄ rn̄det·ꝫ poteſt decidi p ca·s·e·ſi quis ꝯfugerit·et ḃm h̄ legitur totū ſub interrogacōne vſqꝫ ad illud·romanus·et ſuppleb·ḃm h̄ in lr̄a·non·

p ¶ Sed·i·qꝛ·⁊c̄·et ita rn̄det vni queſtioni nō alij·ar·extra de p̄ſump·nonne·inſti·de inuti·ſtipl·§·quotiēs·C·de diuer·R̄ep·l·i·ꝯtra·et h̄ verū eſt cū ſint ꝯnexe·alij legūt·c·plane·et dicūt ꝙ baptizati ab eo debent rebaptizari·ſed male dicūt·vn̄ illud ꝫ romanus ē correctiuum·

lauacrū ſemel initū nulla iteracōe violetur·dicente ap̄lo vnus deus vna fides vnū baptiſma·cuius ablucō nulla reiteratione violanda eſt ſed ſola ſpiritus ſanctificacō inuocāda vt qd̄ ab h̄eticis nemo accepit a catholicis ſacd̄otibꝫ ꝯſequat̄· ¶ Nemo in hereſi vel ſciſmate ꝯſtitut⁹ intelligēdus ē Ceterū ſi cum oīmi fidei integritate ⁊ animi puritate d̄ manu h̄eticoꝝ aliq̄s in forma eccīe baptiſma accepit·tūc implet̄ illud aug·p lapideū cānalē aq̄ tranſit ad areolas· Et iterū·ſpūal̄ virtus ſacr̄i ⁊c̄· ¶ Item in lib·de qlaſphemia ſpiritus ſancti·

S Etiā p malos bōni colligunt̄

S Piritus ſanctus in ſancta eccleſia etiā iſto tp̄e q̄ velud granum atteritur cū palea ſic opat̄· vt nullius verā ꝯfeſſionem aſpernet̄·nullius ſimulacōne fallatur·atqꝫ ita reprobos fugiat· vt etiā p illoꝝ miſteriū ꝓbos colligat· ¶ Ecce quādoqꝫ ab h̄eticis baptiſma cū ſua ꝟtute accipitur cui⁹ tam neceſſaria adminiſtracō eſt·vt nec etiā a pagamis datū poſſit reiterari· Vnde ī eccleſiaſtica hiſtoria legitur ꝙ alexāder ep̄s alexādrie cum petri martiris miſſaꝝ ſolēnia celebraret poſt expleta miſſaꝝ ſacr̄a vidit ſup orāmaris pueroꝝ ludum imitantium vt ſolet fieri ep̄m et gerentiū ea q̄ in eccīa geri mos ē·Mox eos ad ſe pduci iubet·et quid agiſſent pcontatur·Illi rei ordinē pādūt baptizatos a ſe eſſe quoſdam cathecuminos ꝯfitenter p athanaſiū puerum qui illis fuerat ep̄us ſimulatuſ Vbi ex reſponſis eoꝝ vidit ſecundū religionis nr̄e ritū cuncta ꝯſtare·ſtatuit illis quibus integris interrogacōibꝫ et reſpōſionibꝫ aqua fuerat infuſa iterari baptiſmū non debere· ſꝫ adimpleri ea que ſacerdotibus mos ē· ¶ Hinc etiam iſidorus ait

De hijs qui per ignorantiam ordinātur anteq̄ baptizētur

S I quis p ignorantiā ordinatur anteq̄ baptizetur debēt ab eo baptizati iteꝝ rebaptizari ⁊ ip̄e vlterius non ordinetur·ſed romanus pontifex non hominē iudicat q̄ baptizat·ſꝫ ſp̄m dei ſbminiſtrare gratiā credit baptiſmi licet paganus ſit qui baptizat ¶ Qd̄ aūt cetera ſacr̄a ab hereticis miſtrari nō pn̄t teſtatur ieronim⁹ in aggeo ꝓph̄a·

Deo minime placēt q̄ ab hereticis offeruntur

S Ic ꝓpl̄us iſte h̄eticoꝝ omīū ē in ꝯſpectu meo dicit dn̄s·oīe qd̄ fecerint quod michi obtulerint·vel vota vel ꝓ ſalute vel pacifica vel p pcc̄o vel holocauſta ſiue elimoſinas ſiue ieiunia vel corporis caſtitatē ꝯtaminata erūt in ꝯſpectu meo· Quāuis em̄ ſancta videantur ſp̄ē ſui que offerūtur· tn̄ qꝛ tractata ſūt ab illo qui pollutus eſt in aīa polluūtur oīa· ¶ Idē in amos

¶ De eodem·

O Dit deus ſacrificia hereticoꝝ et a ſe ꝓicit·⁊ quociēſcūqꝫ in nomine eius cōgregati fuerint deteſtatur fetorem eorum ⁊ claudit nareſ ſuas· ¶ Item in oſee·

I Lli offerunt panē ſacrilegū ⁊ dant elimoſinas et ſectari videntur humilitatem·que ego ſi vere fiant holocauſta interp̄tor·Cū aūt ſcientiam dei reliquerint·fruſtra trūcato capite fidei cetera mēbra ſe hr̄e iactant· ¶ Idē in ep̄la ad galathas·

Sine fide ⁊ caritate nec euāgeliū hētur nec ꝓſunt aliqua bona

M Arciō ⁊ baſilides et cetere hereticoꝝ peſtes non habent dei euāgeliū quia nō hn̄t ſpiritū ſāctū ſine quo hūanū ſit euāgeliū qd̄ docetur·Nec putemus in verbis ſcripturarū eſſe euangeliū ſed in ſenſu

q ¶ Et ip̄e vlterius nō ordinetur·et h̄ corrigit̄·s·e·ſi q̄s ꝯfugerit·vel h̄ loq̄tur ḃm rigorē ḃm iſidorū Secūdū caſū pōit iſidorus ḃm falſā quorūdam opinionem·ꝙ·ſ·tales debent rebaptizari·vnde ſe ſtatim ibi corrigit·

r ¶ Sed romān⁹·q̄i dicēt·ita alij dicūt ꝫ roman⁹ ⁊c̄·

s ¶ Non ordinetur·de rigore·alias ſecus·ex̄·de p̄ſbi·n̄ ordi·mi·c·i·

t ¶ Paganus·s·di·xxij §·verū·ꝫ·d̄ ꝯſe·di·iiij·quos a pagamis·ꝯtra·ſed ibi preter formaꝫ eccleſie fuerūt baptizati·hic autem de eo baptiſmate agitur qd̄ ī forma eccleſie traditur·

u ¶ Nō poſſunt·cū effectu gratie·nota facti gratiā nocere· Itē nota non quid quis faciat·ſed cuius auctoritate quid fiat ꝯſiderandum·

S Ic ꝓpl̄us·h̄ ſeq̄ntia capitula loquūtur q̄n forma p̄termittitur·vel ſcienter p̄ter nc̄citatē ſacramēta recipiuntur·

y ¶ Populus·ſicut ſequitur·

z ¶ Vel vota·generale eſt·poſtea ſubdiuidit per partes dicens·

¶ Vel ꝓ ſalute·ꝓ ſalute et peccato dicit quaſi ſint nomina ſacrificiorum quorum vnū ad ſalutem ſeruādam·alterum ad pcc̄a purgāda offerebatur·quod codices nō hn̄t.

b ¶ Vel pacifica·ſic dicebatur ſacrificium quod offerebatur ꝓ pace adepta vel adipiſcenda·

¶ Vel holocauſtis·holon totū·cauma incēdiū·l·di·ponderet·verſus ſi

b ¶ In cōſpectu·eccl̄aſtica dignitas nō facit eum xp̄ianum·vt·ꝫ·q·vij·non omnes epiſcopi·

c ¶ Speciem ſui·quantū ad ſuperficiem·

O Dit·claudit·humana loquitur ſiſitudine·vt·xxiij·q·i·odi·

I Lli offerr·ſi vere·i·ex caritate ⁊ fid̄·d̄ pe·di·iiij·c·pnl̄·paul⁹·

¶ Trūcato capite·i·fide q̄ ē fundamētū omīū bonoꝝ·s·e·cū

I

Marchion·iste marchion dixit duo fuisse principia·vnum superi
orū·aliud inferioꝝ·xxiiij·q·iij·quidam·v̇·marchioniste·
b Basilides·iste negauit xp̄m passum·vt·c·quidā c Quo hu=
manū·i·nō diuinū·non ꝯferens grām· d In verbis·ar· verba reb9
non res verbis deseruire·prefertur em̄ intencō verbis·ar·xiij·q·i·§·
·ij·v̇·verba·ar·xxxviij·distinctī·sedulo·ar·xxij·q·v·humane·et·q·
·ij·ne quis·ar·xx=
iij·q·i·pat9·⁊·q·
·viij·occidit·ar·
·xxix·di·regl'e·
e In sēsu·ar·xi·
·q·iij·antecessor·
et·c·q̄ p̄decessor·
ar·ff·ḋ legi·⁊ se·
cō·scire leges·ar·
ex̄ de v̇· si ·p̄terea
intelligētia·ar·x/
xij·q·ij·is autē q̄·
Vide·huic o/
peri· ar · q̄
dare elimosinā ad
vanā gloriam pec
catuꝫ sit·ar·xxiij·
·q·i·noli ꝯ· xxiiij·
·q·i·odi·
g Corona·s·di·
·xc·neq̧·in si· et·
·c·si q̄s autē ꝯ· de
pe·di·iij·§· pen l'·
ꝯ̄ vbi dic̄ aug̀· q̄
si quis nō hn̄s ca=
ritatē patit' mar
tiriū·⁊ si nō ꝓdest
ei ad vitam eter=
nam ꝓdest tamē
ei ad minus suppli
cium subeundum ·
so·ibi agit·de illis
qui ḋ bono zelo ⁊
si non secundum ꝯ
sciētiā martirium
subeunt·h' de illis
qui arroganter ·
quod h' inuitur ·
ibi velimus·
Non oportet·
bn̄dictiones·
·i·sacr̄a vl' dogm̄ta
vel h' dic̄ ironice·
i Bn̄dictiones·
·i·dogmata et p̄=
dicacōnes que ide
ꝯtis videntur bene
dictiones·vel bene
dictionum abusi=
ones·
k Orare ꝯ·de cō·
di·i·ep̄us nullam·
ꝯtra·so· illud anti
quum· istud quasi
cōsuetudine eccle
sie roboratum·

In eccia ·nec
rata·q̄ntū ad
hn̄dā rē sacri et li
citam executionē·
l In ꝓprietate·
·i·in vera fide in=
carnacōnis q̄ cre=
dam9 xp̄ianos deo
reconciliari nascē
do moriendo et re
surgēdo· vicesim a

non in superficie sed in medulla non
in sermonū folijs sed in radice rati
onis· Itē i epl'a q̄nta Ide eo
Vide quātū bonū est ca= dē
ritas si ita martiriū fecerim9
vt nr̄as velimus ab hominibus re=
liquias venerari· et si opinionē vul
gi sectātes intrepidi sangnē fude=
rim9 et s̄bam nr̄am vsq̧ ad mendi
citatē ꝓpriam dederimus huic opi
non tam p̄miū q̄ pena debetur·⁊ p
fidie magis tormēta sūt quā coro
na victorie· Itē ex ꝯci·laodicēsi·
hereticoꝝ benedictō maledictō ē
Non oportet h'eticoꝝ benedi
ctōnes accipe·qm̄ maledictō
nes sunt magis q̄ bn̄dictiones·
Item ex ꝯcilio martini pape·
Neq̧ cū h'eticis neq̧ cū scismaticis
Non liceat clericis orare licet
vel laicis ab h'eticis eulogias
accipe· q2 maledictōnes mag' sunt
q̄ bn̄dictiones· Neq̧ liceat cū he=
reticis aut scismaticis orare· Itē
leo ad anatholiū ꝯstantinop· ep̄m
Extra ecclesiam nō vera sacramen
In eccia dei que ta sūt· Rub·
corp9 xp̄i est· aliter nec rata
sūt sacerdotia nec vera sacrificia ni
si in ꝓprietate sue nature verus nos
pontifex recōciliet Itē leoni au
gusto Impiorū manibus diuina
sacramēta se subducunt· ru·
Manifestū est p crudelissimam
et nefandissimā vesaniā in alexandri=
na sede omne celestium sacroꝝ lu=
men extinctū· ⁊ intercepta ē sacri
ficij oblacō·defecit crismatis sācti
ficatio·⁊ parricidialib9 manib9 im
pioꝝ omnia sese subtraxere miste=
ria· Itē beatus martir ciprian9
in epl'a ꝯtra h'eticos Sacra ex
tra ecciam catholicā ministrari p̄nt·
salutem vero conferre non possunt·
Si quis inquit de eccia here·
tica p̄sūpcōe exierit a semet
ipo dānatus est·cū hm̄oi s̄m apl'm

nec cibū quidem sumere debemus·
Declaratur h' in libro regnoꝝ vbi
cum homo dei ad ieroboā missus es
set qui peccata sua exprobraret at
q̧ vltionē futurā p̄diceret panē a=
pud illū edere ⁊ aquā bibē ꝓhibi=
tus ē·Qd̄ cū nō custodiss; d̄ma sen
tentia inde rediens morsu leonis in
itinere interijt An deb; quisquā di
cere sacramētū salutare et gratiā
celestem cōmunē cū hereticis esse
posse·cū quibus nec terrestris cib9
nec secularis potus deb; esse ꝯuis·
Cōstat ergo oleū vn̄ baptizati vn
guntur sanctificari et eucaristiā fie
ri apud illos oino nō posse·vbi spes
nulla est ⁊ fides falsa· vbi omnia p
mendacium geruntur·Nam hereti
cus more simeaꝝ que cū hoies nō
sūt formā humanam imitātur·vul
tum eccie catholice ⁊ auctoritatem
sibi et veritatē vendicat cū ip̄e i ec
clesia non sit· benedicit cū sit a deo
maledictus·vitā pollicetur cum sit
mortuus·deū inuocat cū sit blasphe
mus sacerdotū administrat profa
nus·cōponit altare sacrilegus· ad
h' omia accedit et illud malū vt an
tistes diaboli eucaristiam facē au=
deat·cū nec sacrificari oblacō illic
possit vbi spūs sanctus non sit· nec
cuiq̄ dominus p eius p̄ces et orati
ones p̄sit qui deū ip̄e violauit· Si
enim qui ecciam violant·ethnici ⁊
publicani habentur·multomag' re=
belles ⁊ hostes falsa altaria ⁊ illici=
ta sacerdotia et sacrificia sacrilega
et omnia adulterina fingentes in=
ter ethnicos ⁊ publicanos nec̄e est
vt cōputētur ·quos oēs constat
a caritate atq̧ vnitate eccie catho
lice recessisse· Ergo omnia quecun
q̧ faciūt h'etici carnalia sūt ⁊ ina=
nia ⁊ falsa·ita ut nichil eoꝝ que il
li gesserint a nob' probari debeat ·
Nō statim suscipienda sunt et assu
menda que iactantur in xp̄i nomie

ꝓhibuit cū eis sumi· secundo auctoritate dn̄i qui ꝓhibuit abdo pro
phetaꝫ cum eis sumere cibū·tercō quia heretici more simee imaginē
tantū habēt sacroꝝ sed nō hn̄t vera sacr̄a· quarto q2 si mali qui sūt
in eccia post trinā ammonicōnem cōpantur ethnicis et publicanis vt
cum eis non sumamus cibū·multo fortius ipi heretici precisi quia non
tm̄ ipi puniūtur sed etiā ipsis fauentes et eoꝝ sacr̄is vtentes·quinto
auctē osee ꝓphe=
te dicentis· sacrifi
cia eoꝝ esse panē
luctus·
q Exierit·i·ege
rit ꝓpter qḋ mere
tur exire ⁊ dāna=
ri·ar·xxiiij· q· iij·
si quis non recto ·
r A semetipo ·
·i·p suū factū ca=
dēdo in hēsim iam
damnatā· vt ·iiij·
·q·v· c·i ꝯ· xxiiij·
·q·i·c·i·ij·et·iij·
s Dānatus ·id
ē ipse iniecit in se
excōmunicacōem·
t Ad ieroboā·
·viij·q·i·deniq̧ ·q̄
fecerat duo idola
et vnum posuerat
i bethel· aliḋ i dan
u Posse·q2 scili
cet effect9 siue res
sacramenti nō est
apud illos sed nec
veritas sacramēti
s̄m ciprianū· vt ꝯ·
·e·de cō·di·iiij·q°
modo·s·di· xxxij·
·§·verum·c·ad h'·
Sꝫ ꝯtra eū ē ꝯ·e·q·
·e·p isaiam· cōtra
·s·xix·di·secundū·
x p mendaciū ·
hic errauit cipri=
anus ꝓut dic̄ au=
gustinus · et eum
corrigit·xxxij·di·
·§·verum·et de ꝯ·
di·iiij· quomodo·
quidaꝫ tn̄ volunt
excusare eū q2 in=
tellexit h' de here
ticis qui formam
ecclesie nō tenēt ·
vel hoc verbum v
bi omnia per men
daciū ⁊c̄·eū excu=
sat·ar·de cōse·di·
·iiij·solꝫ queri·vel
h' dixit contra ip=
sos h'eticos quos
semp insequebat'
sicut et pelagius·
·xxiiij· q·i· scisma
⁊ fuit ibi excessus
veritatis·sicut ibi
de cōse· di· ij·ego
berengarius ·ma=
gis tamen credo
aug̀· qui dicit euꝫ
errasse·

y Non statim·
ar·q̄ nō omi ver=
bo doctrine credē=
dū ē ꝯ·xxiiij·q·i·aduocauit·s·di·ix·quicūq̧·Sꝫ ꝯtra·s·di·l·si q̄s ꝓpo=
stera ꝯ·xxiij·q·iiij·ille·et·q·v·miles·et·q·i·quid culpatur ꝯ· viij·q·i·
sciendū·ar·ꝯ·xi·q·iij·si quis ep̄us forte·et·c·non semp·et·c ·si domin9
·ar·h'·hinc ē ar·ꝯtra sigilla que non statim debent recipi·ar·extra ḋ
ꝓbac̄·c·iij·nam litere approbande sūt·ff·de ꝓcur̄·si ꝓcurator·ff·q̄
cuiusq̧ vini· Itē eoꝝ·§·q̄ si actor· non tn̄ sigillum reprobat̄ si nomen

tercia·di·q̄ episcopus· =mam·s·arrianā· Extictū vt·xx
Manifestū·p crudelissi= iiij·q·iij·resecāde· Intercepta·id
est prorsus quo a effectum consumpta·et ita dicit ouidius·maior in
fabula ranarum intercepta q̧ colla videntur·
Si quis· C·intendit ciprianus ꝓbare q̄ non debemus vti sacra/
mentis hereticoꝝ·p̄mo auctoritate apl'i qui cibum corporalem

auctoris non habet · extra de eo qui mit · in poſ · cū ſicut · in pte deciſa ·

a ❡ Separauerit · hic ē ar · ꝙ maritus ſciens ſe vxori in ꝓpinquo gradu ↄſanguineū licet in ꝓbando ↄſanguinitatē defecerit debꝫ abſtinere ab eius thoro etiā iubente epo ne abſtineat · ar · l · di · ſi quis prepoſtera Quid ergo ſi eū epus excommunicat · patienter ferat · nec curet cū non ligetur apud deum · vt · xi · q · iij · quoniam quid obeſt · ⁊ ꝫ · e · vt euidenter · p · h ·

ↄ̄ ꝓbatur⸗ ⸗tur · i · non ideo videntur q̄ ⁊c̄ ·

o ❡ Imperfectos · q̄ ·

n ❡ Nō viden⸗ nō ceperūt grām p illud baptiſma ·

p ❡ Qui tetigerit · tactu mentis · ex̄ de ſen · ex · nuper ·

q ❡ Damnati · id eſt dānacōis · vel auctoris iam damnati ·

r ❡ Ex eo · nō eſt racō h · quia ſunt quedā ſacra que iterantur · quedā que n̄ · vt vnctio infirmorum et dedicatio eccīaꝝ de ↄ · di · i · ſolēnitates ·

b ❡ Peccato · id ē ↄſenſu pcc̄i eorū · vij · q · i · § cū autē · et · xxiij · q · iiij · ita plane · et · c · ſi q̄s · a catholica ·

c Extra catholicam · id eſt ex̄ formā romane eccleſie ·

d ❡ Veri · racōne effectus ·

e Supueniēte · noctis · q̄tuor ſunt partes noctis conticinium · intēpeſte gallicinīū · antelucanum ·

f ❡ Percipet · quare in nccītate poſſit ab heretico baptiſmū ſuſcipere ⁊ non eucariſtiā · dixi racōnē · xxiij · q · i · ſi quē · § h illud

g Arianos · ſacerdotes dignos xp̄i honoribus non arbitramur · ſubaudi · non enim videntur clerici ⁊c̄ · quia eoꝝ laicoſ ⁊c̄ · q̄ſi dicat cum h ſit ↄ̄ laicis merito ſic dꝫ eſſe de clericis · ſi enim nō eſſent clerici ſimili forma recipe rentur · et ideo patet ꝙ ſūt digni eccleſiaſticis honoribus · et continuat h ca · cum fine illius · s · e · ſuperueniente · vel dic quia eoꝝ id ē ↄ̄quis · q̄ſi diceret · ↄ̄quis laicos eoꝝ ita ſuſcipiamus non tamē clerici ita ſuſcipiendi ſūt in honore

h ❡ Sub imagīe · imagīnē pn̄ie appellat publicā recōciliacōeꝫ · q̄ ſit p man⁹ impoſicōeꝫ ·

i ❡ Baptiſmate · qđ oferunt vel accipiūt · s · e · q · ſi q̄s confugerit ·

k ❡ Quoniā cū · h racō non videt᷑ ſufficiens ſed facias vim in hoc ꝙ dixit auctores eorum · nam tūc ſunt auctores eoꝝ cū et iſti et illi ſūt ex̄ eccleſiam · vel dic ꝙ ſufficiens eſt quo ad hoc ꝙ non poſſūnt cōferre de merito vite · xl · di · multi ·

l ❡ Perfectionē · i · ſanctitatē et officij executionem ·

m ❡ Quoꝝ · i · q̄ eoꝝ · ut ſit relatiuū cū cauſa · et ita p h p̄cedens le

ſed q̄ gerūtur in xp̄i veritate Quō enim pficere poſſunt aliqua q̄ agūtur · aut impetrare aliq̄d illicitiſ conatibꝫ a deo pn̄t qui ↄtra deum qđ eis nō licet moliūtur · Quare q̄ hereticis et ſciſmaticis patrocinātur cēſura diuina in eorū ꝓbantur facinore et penis · nō ſolū duces ⁊ auctores ſed etiā pticipes ↄ̄ſtinari · niſi ſe a ↄmunione malorū ſeparauerint p̄cipiente dn̄o per moyſen · Separamini a tabernaculis hoim iſtorum duriſſimorū et nolite tangē de omnibꝫ que ſūt in eis ne ſimul pereatis in pcc̄is eorum · ⁊ ꝙ ↄminatus dominus p moyſen fuerat impleuit vt quiſquis ſe a chore et dathan et abiron nō ſeparaſſꝫ penaſ ſtatim p impia ↄūione ſolueret · ſicut etiā p oſee ꝓpham ſpūs ſanctus teſtatur dicens · Sacrificia eorū tāq̄ panis luctus om̄es qui mādu cant ea contaminabūtur · docenſ ſcilicet ⁊ oſtēdens omnes om̄ino cū auctoribꝫ et fautoribꝫ ſuis ſupplicō ↄiūgi q̄ fuerunt pcc̄o eorū ↄtaminati · ❡ Itē auguſtinus

Vera ſacrificia non niſi in fide eccleſie celebrantur · Ru ·

Extra catholicā eccleſiā non ē locus veri ſacrificij ❡ Item gregorius in tercio libro dyalogorū ait de ermiuigildo rege leouigilli filio

De manu hereticorum communio non eſt accipienda ·

Superueniente paſchalis feſtiuitatis die in tempeſte noctis ſilentio ad eum pater perfidus arrianū epm miſit vt ex eius manu ſacrilege ↄſecrationis ↄūionē percipet atq̄ p hoc ad pr̄is grām redire merētur · ſꝫ vir deo dedit⁹ arriāo epo venienti exprobrauit ut debuit · eiuſq̄ a ſe pfidiam dignis increpationibꝫ repulit · ❡ Itē innocentius capitulo · vij ·

Sacdotes hereticorū xp̄i honoribꝫ non digni habentur ·

Arianos p̄terea ceteraſq̄ huiuſmodi peſtes quia eoꝝ laicos ↄuerſos ad dn̄m ſub imagīne penitētie ac ſpiritus ſanctificacōe p man⁹ impoſicōeꝫ ſuſcipimus · nō videntur clerici eoꝝ cuꝫ ſacerdotij aut cuiuſpiam miniſterij ſuſcipiendi eſſe dignitate · qm̄ quibꝫ ſolū baptiſma ratū eſſe pmittimus · ꝙ vtiq̄ in noīe patris et filij et ſpūs ſancti pcipitur nec ſpm̄ ſanctū eos habere ex illo baptiſmate illiſq̄ miniſterijs arbitramꝰ · Quoniā cū a catholica fide auctores eoꝝ diſcederent pfectionē ſpūs quā accepant amiſerūt · nec dare eius plenitudinē pn̄t · que maxime in ordinacōnibus opatur · qui p impietatis ſue pfidiam fidē dn̄i pdiderūt · ꝓpter qđ fieri non p̄t vt eorū pfanos ſacerdotes dignos xp̄i honoribꝫ arbitremur · quorū laicos impfectos vt dixi ad ſpūs ſancti pcipiendā gratiā cū pn̄ie imagīne recipimus · Itē legitur · Qui tetigerit immūdū immūdus erit · Quō ergo ei tribuetur q̄ immūdicias ⁊ ſpurcitiaſ ↄſueuit accipere · Et infra Qui pticeps fact⁹ ē dānati quō honorē debeat accipe inuenire nō poſſumus ❡ Ex eo autē ꝙ manus impoſicō iterari p̄cipitur ſacr̄m nō eſſe oſtenditur ❡ Vn̄ aug̃ · de bap̄mo li · iij ·

Manus impoſitio non eſt ſacramenti reiteracō

Manus impoſitio non ſicut baptiſmus repeti non p̄t · Quid enim ē aliud niſi oracō ſup hoīem ❡ Cū ergo innotētiuſ ſolū baptiſma hētici ratū eſſe pmittat · cū gregorius ſacrilegam vocet ↄſecrationē arrianorū · cū cip̄anus quecūq̄ ab hereticis fiūt carnalia inania ⁊ falſa iudicꝫ · cū ieronimuſ oīa q̄ ab eis offeruntur ↄtaminata i ↄſpectu dn̄i aſſerat · cū leo extra eccīaꝫ nec rata eſſe ſacerdotia nec vera ſacrificia teſtet᷑ · patet ꝙ ſacramt̄a eccīaſtica p̄ter baptiſma vt ſup̄dictū ē ab hereticis miniſtrari nō poſſunt · ❡ Itē obicit᷑ illud iero · ad luciferianū

Qui in baptiſmo eſt ſanctus ad altare pcc̄or non accedat · Ru ·

s ❡ Impoſicō · reconciliatoria · ⁊ intelligas h de priuata · q̄ ſolennis non iteratur ·

t ❡ Percipitur · quotienſcunq̄ reuertūtur ab hereſi · s · e · hij · q̄ bap̄m

u Manus · ſēſus ē manus impoſitio p̄t repeti · vt ꝫ · de ↄ · di · iiij · quō · bap̄mus non · lxviij · di · ſicut ·

x ❡ Impoſicō · recōciliatoria · ꝟ cōfirmatoria nō · Itē nec ordinatoria ꝟ curatoria bn̄ iteratur de qua dicitur ſup egros manus imponent ⁊c̄ · recōciliatoria ſiīr vt h · impoīt᷑ eīn recōciliatoria man⁹ hereticis reuerſis vt · s · e · arrianos · de cōſe · di · iiij · qm̄ et excōmunicatis · vt · xi · q · iij · cū aliquis ⁊ penitētibꝫ vt · l · di · in capite · in hēticis vel excōmūicatis nō eſt ſacramentū · ⁊ ideo repetitur in penitentibꝫ ſi eſt publica eſt ſacramt̄ū · et nō iterat᷑ ⁊ ↄuenit tm̄ epis · vt · xxvi · q · vi · c · i · et · l · di in capite · ſi eſt priuata nō eſt ſacramētū ⁊ iterat᷑ ⁊ ↄuenit etiā pſbiteris · vt · xxvi · q · vi · c · pſbri · et · §

y ❡ Repe ecce ti · ꝫ · e · q · e · c · qđ q̄dam · cōr̄ · ſo · ꝟ ibi man⁹ ipoſicōꝫ ↄſecracōꝫ noīat᷑ · et h vero man⁹ extenſionē ſup penitētē cū oracōne inuocato ſpū ſcō paclito · vel ibi ꝓhibꝫ reiteracōeꝫ manus impoſicōis fieri in publico · h autē pmittit fieri in occulto ·

Sicut xp̄us eſt qui baptizat ita ipſe ē qui ſanctificat. vnd oro te vt aut ſacrificādi licēciã ei tribuas cuius baptiſma approbaſ. aut reprobes eius baptiſma quem nō putes eſſe ſacerdotē. Neq3 em̄ fieri pt vt qui in baptiſmo ſanctus ē fit ad altare peccator. ¶ Sz hoc d peccatore tātū catholico nō de heretico ītelligendū ē. qui quicquid cū fide catholica p officiō ſuo facit licet indignus tñ dīna gr̃a coopāte ratū eſſe creditur. alioquin ſi de hēticis dcm̄ intelligimus ⁊ ipſe ſibi ɔtrari9 eſſz cū dicat in oſee ſacrificia eoꝝ odi ⁊c̄. et alibi ī pſona dñi

Benedictionibus hereticoꝝ de9 maledicit

Maledicā bn̄dictiōibus veſtris. h̄ ē q̄cquid a vobis bn̄dicetur p me erit maledictū. ¶ Hoc igitur intelligendū ē de heretico. Illud aūt ad luciferianū de peccatore ecc̄iaſtico. ¶ De q̄ auguſtinus ait in libro de corpe dñi.

Boni ⁊ mali ſacerdotes corpus cristi eque conficiunt. Rubri.

Intra catholicā ecc̄iam in miſterio corporis ⁊ ſangnis dñi nichil a bono maius nichil a malo minus pficitur ſacerdote. q: nō in merito eſt ɔſecrantis ſz in verbo pficitur creatoris ⁊ v̄tute ſpūs ſancti. Si em̄ in merito ſacerdotis eſſet nequaq̄ ad xp̄m ptineret. Nūc aūt ſicut ipſe xp̄s ē qui baptizat ita ipſe ē qui p ſpm̄ ſanctū hanc ſuā efficit carnē ⁊ trāſfūdit in ſanguinē. Credendū ē enim q̄ in verbis xp̄i ſacra ɔficiantur cuius p̄us creantur imperio eius vtiq3 verbo recreant̄ ad melius ¶ Idē in libro ſecūdo ɔtra epl̄am parmeniani. ¶ De eodem.

Omnia ſacra cū obſūt idigne tractātibꝫ. pſūt tñ p eos digne ſumtibꝫ. ſic et v̄bū dei. Vñ dcm̄ ē que dicūt facite. q̄ aūt faciūt facē nolite ¶ Idē ī tractatu epl̄e io.

De hijs qui ſanctis male vtuntur

Propheтauit ſaul mal9 rex cū etiā ſcm̄ dauid pſequētur Nō ergo ſe iactēt qui forte ſine caritate habēt ſanctū munus dei. ſed videant qualem rōnē ſint habituri cū deo. qui ſanctis nō ſcē vtūtur. Ex hijs erūt qui dicturi ſūt in iudicō. In nomine tuo pphauimus. quibꝫ nō dicetur. mētiminí ſz nō noui voſ ⁊c̄. ſpm̄ ergo pphētie dicēdi ſūt habuiſſe ſed nō meritū ¶ Itē ieroni. in aggeo.

Quiſq̄ nō tā ſacrificat ex hoſtijs q̄ p peccato polluitur

Propha qui altari tm̄ extructo et domo mea diruta hoſtias michi offers in altari et victimis eiuſ ſanctificari te putas. ſcito q̄m ſcm̄ eſt quidē qd offerē in altari. ſz non tam ſcificaris ex hoſtijs q̄ ex opibꝫ mortuis pollueris ¶ Itē aug. in li. d v̄bis dñi

ɔtra ſpiritū ſanctū verbū dicit cū ex diſperſione nunq̄ redit

Ita fit verbū ɔtra ſpm̄ ſcm̄ cū ex diſperſione ad ɔgregacōnem nunq̄ venitur q̄ ad remittēda pcc̄a accepit ſpiritū ſcm̄. ad quā ɔgregacōnē et ſi p malū clericū ſz tñ catholicū miſtrū reprobū et fictū ſi aliquis acceſſēit corde nō ficto in ipō ſpūs ſanctus opatur remiſſionē pccorū q̄ in ſcā ecc̄ia ita opatur. vt reprobos fugiat et tñ p eoꝝ miniſteriū pbos colligat. ¶ Idē in ſmone de remiſſione peccatoꝝ

Nō hoim mēitis ſz v̄tute ſpūſſancti pcc̄a ſmittūt

Ut euidēter oſtenderet dñs a ſpū ſcō quē donauit ſuis fidelibꝫ dimitti pcc̄a nō mēitis hoim. quodaz loco ſic ait. Accipite ſpm̄ ſcm̄. ⁊ ɔtinuo ſbiecit. Si cui dimiſēitis pcc̄a remittūtur ei. h̄ ē ſpūs ſcūs dimittit nō vos. Proinde ſic is quē ſacerdoſ in ecc̄ia tolerat ē tñ extra eccleſiam et extra corpus cuius caput ē criſtus ſi ei hoſtiarius nō aperit. ita non ideo extra eccleſiam eſt. et non eſt de corpore ſi quis paſtoris preiudicō ɔpellitur foris eſſe ¶ Item amb. d ſacr̄is

Nō mēita pſonarum ſed ſacerdotū officia dominus ɔſiderat

Quum ſcriptura

Sicut xp̄us eſt qui baptizat. ſiterius. de cō. di. iiij. nemo. vel cū ¶ Vnde oro te putabat iſte eū qui homicida vel effectu adulter fuerat mundari in baptiſmo. non ita tñ vt dignus eſſet ſacerdotio. g. tamen h̄ intelligit de occulto peccatore. nam dicebant quidam de tali et male q̄ lz poſſit dare baptiſma nō tñ ɔficere. et h̄ tles reprehenduntur. et ſm̄ hoc eſt ar. ɔtra. l. di. qui ſub gradu. ſz ibi de depoſito cū quo diſpēſatur vt baptizet. h̄ de tolerato.

c ¶ Sacerdotem. i. non poſſe ſacra conficere.

d ¶ Poteſt. ar. q̄ vno de duobus q̄ ſūt eiuſdem iuris ɔceſſo alterū ɔcedıtur. et ex quo aliquid alicui ɔcedıtur eius coherēſ ei ɔcedi videt̄. vt ꝭ. iij. q. vi. h̄ quippe. et. xvi. q. i. ſi monachus. et. q. ij. c. i. s. viij. di. quo iure.

e ¶ Sz hoc. cooperante. illud coopāte falſū ē q̄ntū ad dantē vel facietē. ñ q̄ntū ad recipiētē. ꝭ. e. dominus

Maledicam. aliam expoſicōnem huius verbi habes ꝭ. e. multi ſecularium

Intra. ab iſto loco vſq3 ad. c. ſacerdotes. loquūtur omnia capitula de malis ſacerdotibus tolleratis ab eccleſia.

h ¶ Creantur. q° ad ſuſtentacōnem corporis poſt aie.

Omnia v̄bū. i. p̄dicacō q̄ ſi ſiat ab indigno alijs prodeſt. ſed ſibi nocet ar. lxxxiij. di. quanquā. ar. xv. q. vlti. c. vlt. bu.

k ¶ Dicūt. tales inſtruūt deū qualiter punire eos debeat. xl. di. multi.

Prophetauit h̄ probat q̄ malus ſacerdos p̄t conficere. q̄a ſaul qui malus erat pphetauit imo ma ſi habēt oīa dona ſpiritus ſancti preter caritatem. s. e. multe. hiſtoria autem erit h̄ p caſu.

m ¶ Nō noui. id ē nō approbaui ita dicūt aliqui ſcolares q̄ nūc ſūt cū aliq̄bꝫ in ſcolis. q: cū ſūt in terra ſua dicunt non noui vos. vel q̄n ſūt diuites. dicunt paupibus nō noui vos vel qd peius ē nolūt loq.

Propheta. qui in altari. ad literā intelligitur de babilonica captiuitate. nam tiro dante licentiā reuertēdi de babilonica captiuitate pplus iſrahel edificauerūt altare et iecerūt fundamentū tēpli. ſed p lr̄as cābiſe ducis militie ipſius tiri ē phibitus in edificacōne pcedē vſq3 ad ſcdm annū darij. in quo iuſſus eſt edificare templū ceptū ab aggeo ppheta ad h̄ exhortāte pplum. loq̄tur ergo ieronim9 de medio tpe in q̄ imolabāt in altari. ſed domū dei. ſ. tēplū reedificare negligebāt. cū domos pprias reedificarent q̄ in ipſo aggeo plani9 pz.

o ¶ Diruta. i. edificatione virtutū. diruitur enim anima remotis virtutibus. io.

Ita. verbū. i. blaſphemia. de pe. di. i. ꝭ. p̄t. et di. iij. ꝭ. ſiue

q ¶ Congregatione. i. vnitatē eccleſie

r ¶ Nunq̄. et ita peccant in ſpiritū ſanctū. et ē finalis impenitentia de q̄ dicit. aug. de pe. di. vlti. c. i. ⁊ nota. xxv. di. qualis

s ¶ Et tñ. hic dicit q̄a ab iſto poſſum accipe etiā ſine neceſſitate.

Ut euidēter. quodam. ita et aduocatus poteſt allegare. vt dicit quedā lex

u ¶ Cōtinuo. ar. v̄boꝝ ordinē ſpectādū eſſe. vt. xx. di. i. ꝭ. ar. ex ſerie v̄boꝝ aliquid perpendi. et. xxiij. q. i. alienus.

x ¶ Dimiſeratis. bene dicit dimiſeritis non cui putaueritis dimiti.

y ¶ Spūs ſanct9. xi. q. iij. illud. ⁊. c. nemo ɔdemnat ꝭ. e. q. e. dcm̄ ē ꝭ. d ɔ. di. iiij. nemo. h.

z ¶ Hoſtiari9. i. xp̄s. idē ē ⁊ oſtiū ꝭ. e. q. ordinacōes.

a ¶ Preiudicō. i. prauo iudicō ꝭ. xxiij. q. iiij. ſi quis ꝭ. xi. q. iij. ſi eps forte. s. e. q. remiſſionem. xi. q. iij. quid obeſt. h.

Quum ſcriptura. hic intendit ambroſius pbare breuit̄ q̄ ſpiritus ſanctus tēpore h̄ inuiſibiliter opatur in ſacramētis ecc̄ie. qd ex eo pbat q̄ olim inuiſibiliter opabatur in legalibꝫ ſacr̄is. c ¶ Cū ſcriptura. teſtetur ⁊c̄. q. diceret cū nullus dubitare hic debet mēdacit̄ appoſuit gratianus ſicut datur intelligi vſq3 ignis. nec reddit racōnem

ambroſius quare olim viſibiliter nūc vero inuiſibiliter opetur ſpirit9 ſanctus·nec fit ibi maloꝝ mētio ſacerdotum·vt·c·interpoſuit·ſ; dūtaxat bonorum puta helie ierohoam et alioꝝ ſanctoꝝ quos ibi ambroſius nominat·vnde ad p̄ſentem materiam nichil operat²·io·et ita falſa eſt litera·cum ierohoam ⁊c̄·

h ❡ Cum ſcriptura·quā non habemus ſed eſt in ſcriptura ſeptuaginta interpretū·

i ❡ Ierohoā·qui fuit malus ſm falſum intellectum··g·alias ierohoā·quaſi ſacra baal d̄ſtruens·ieron em̄ ſacrū ſic dictuſ eſt ge deon·ſm h̄ non faceret ad ꝓpoſitū gl̄am·

Multi·hoc capitulum intelligitur de malis tolerandis·q: generaliter loquitur de omnibus ſacramentis·C·in prima parte reprehēduntur quidā laici·qui vitā ſacerdotū reprehenden do diuina ſacramēta ab eis collata cōtemnebant·gerentes trabem i oculis ſuis et feſtucam volentes euellere de oculis alioꝝ rum In ſecunda pte dicitur·ꝙ quantūcūq; ſit ſacerdoſ malus ſacr̄a tamē eius vera ſūt·nec magis ſanctificantur ab vno·In tercia oſtendit quid ſit miſteriū·quid ſit ſacrificium·vltimo ponuntur verba oſee ꝓphete·

k ❡ Ledēt·ar·crimen alterius non nocere innocenti·ꝫ·e·q·iiij·c·i·s·e··q·e·fert̄·ↄtra·h·

l ❡ Spernunt·ex hijs cōuincitur ꝙ miſſa malorum ſacerdotū audiri poſſit·⁊ ſi ꝓhibitum ſit i caſu·vt ꝫ·xv··q·vi·c·vl·ꝫ·viij··q·iiij·c·i·s·di·xi/x·c·vl·ↄt̄·xxxij·di·null9·s·di·lxxi·ſi qui p̄ſbri·ſed illud d̄ publico vl̄ damnato·ſed h̄ d̄ tolerato·

f ❡ Minus·i·non

g ❡ Incōprehenſibiliter·non enim a nobis cōprehendi poteſt qualiter tranſubſtantiatio panis et vini i corpus et ſanguinem fiat xp̄i·

h ❡ Itaq;·et qa

teſtetur ꝙ ad p̄ces ierohoam ignis deſcendit de celo·Et rurſus p̄cante helia·ignis miſſuſ eſt qui ſacrificia ↄſumēt·datur intelligi ꝙ deus nō merita pſonaꝝ ↄſiderat ſed officia ſacerdotū Ille ignis viſibilis mittebatur vt crederent·nobis inuiſibilis opatur qd̄ credimus·Credo ergo adeſſe dn̄m ih̄m iuocatū p̄cib; ſacerdotū qui ait·Vbi fuerint duo vel tres in nomine meo ibi ſū i medio eoꝝ ❡ Itē gḡ·p̄pa **Nō merita ſacerdotū ſ; virtuſ diuina ſacramēta ſcīficat**

Multi ſeculariū hoim cū plus ſacerdotū vitaꝫ ꝙ ſuā diſcuciūt in magnū ↄtēptōnis d̄moꝝ ſacroꝝ crimē incurrunt Magna em̄ trabe vulneratos habentes oculos eāq; negligētes feſtucā tenuē in alioꝝ cōſpiciūt oculis·quam dum incaute feſtinant euellere erroris in foueam dilabuntur·Minus quidē ↄſiderātes ꝙ non eos ſacerdotū vita lederet·ſi ipi humiliter bonis ſacerdotū admonitionibus aurē accomodarēt·Sz dum ypocritaꝝ more plus illoꝝ famam ꝙ ꝓpriā vitā vel vite negligentias diiudicant·ſpernūt ſancta monita et ſpūalia dona·Vnd̄ fit vt nō ſolū ab eis dicta reſpuāt·ſ; qd̄ ē deterius d̄ina etiā miſteria contēnant vt nec corporis ↄūionē aut ſanguinis dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i eoꝝ miniſterio ↄſecrā aſſumāt·putātes hāc minus eſſe ſanctificatam ſi illoꝝ fiat officio quoꝝ vita eoꝝ oculis videtur ignobilis·Heu in quā magnū laqueum incidūt vt d̄ina et occulta miſteria plus ab alijs ſcīficata poſſe fieri credāt·cū vnus idēq; ſpūs ſcūs in ecc̄ia diffuſus p totū orbē terrarū incōp̄henſibiliter ea miſteria et occulte atq; inuiſibiliter opetur et opando ſanctificet·et bn̄dicēdo benedicat·Miſteriū itaq; fratres ob h̄ dicitur ꝙ ſecretā ⁊ recōditā habeat diſpenſationē·Sacrificiū autē quaſi ſacrū factū q: p̄ce miſtica ↄſecratur ꝓ nobis in memoriā dn̄ice paſſionis·Sacr̄m vero eſt in aliqua celebracōne·cū res ita geſta fit vt aliq̄d rei ſiḡficate accipiam9 qd̄ ſancte accipiendū eſt·Sūt aūt

occulte et inuiſibiliter i ❡ Diſpenſationem·id eſt virtutē et gratiā a deo diſpenſātam et collatam·

k ❡ Prece·ſacrificia veteris teſtamenti non faciebāt qd̄ figurabant ar·de cōſe·di·ij·ſacrificiū·et ꝙ dicit p̄ce miſtica ↄſecratur hoc refert² ad ſpeciē facti ſm·h·quia nec corpus xp̄i ↄſecratur·quia et p̄us ſacratiſſimū erat nec panis q: ibi d̄ſinit eſſe ſtati·s·e·m̄i·

l ❡ Melius·certe anima xp̄i·vn̄ hoc dictum intelligas dumtaxat amplificationis gratia ſimile·ꝫ·xxxij·q·vi·nichil·⁊·q·vij·qd̄ in om̄ibus·vel dic hoc maius inter ſacramenta eccleſiaſtica quo ad ſanctitatem et reuerentiam·ꝫ·de cōſe·di··ij·nichil·et·c·q̄ manducat·et di·x cv·ecce·vel inter res eiuſdem generis ſcilicet iter corporalia vel intellige de corpore qd̄ eſt xp̄us·ar·ꝫ·e·interrogo cōtra·ſed ibi expone verbum id eſt filium·et ſic nō eſt ↄtra·

m ❡ Attenuātur·ſed contra·lxxxi·di·ſi qui p̄ſbiteri·

n ❡ Vel quia·iſta duo vel reſpiciunt tantū proximum membrū cui9 due inueniuntur expoſitiones per ſequētia·

ſacr̄a·baptiſma·criſma·corpus et ſanguis xp̄i·que ob id ſacr̄a dicuntur q: ſub tegumēto corꝑaliū rerū d̄ina virtus ſecretius ſalutē eorundē ſacr̄oꝝ opatur·vn̄ a ſecretis virtutib; vl̄ ſacris ſacr̄a dicunt̄·Que ideo fructuoſe penes eccleſiam fiūt q: ſanctus in ea manens ſpūs eorūdem ſacramētoꝝ latēter opat̄ effectū cuius panis et calicis ſacr̄m grece eucariſtia dicitur·latine bona gr̄a interp̄tatur·Et quid meli9 corpore ⁊ ſanguine xp̄i·Siue ergo per bonos ſiue per malos miniſtros intra ecc̄iam diſpenſet̄ ſacr̄m tamē eſt·q: ſpūs ſanctus miſtice illud uiuificat q̄ quōdā ap̄lico i tp̄e viſibilib; apparebat opib;·Nec bonorū opib; nec bonoꝝ meritis diſpenſatoꝝ āpliātur nec maloꝝ attenuantur·q: neq; q̄ plantat ē aliq̄d neq; q̄ rigat·ſ; qui incremētū dat deuſ·h̄ de corꝑe et ſanguine dn̄i nr̄i ih̄u xp̄i·hoc ec̄ de baptiſmate et criſmate ſciendū eſt et tenendū·q: virtuſ diuina ſecretius opatur in eis·⁊ diuine etiā ſolūmodo eſt hec virtus ſiue ptās nō humane efficatie·Polluimus itaq; panē id ē corpus xp̄i·qn̄ indigni accedimus ad altare ⁊ ſordidi mundū ſanguinē bibimus et infra·Maledicā inquit bn̄dictōnib; vr̄is·h̄ ē hijs q̄ nūc in eis bn̄dictionib; pc ſſ·detis·ſeu quicq̄d a vobis bn̄dicitur maledicā·vel qm̄ nō bn̄dicunt ſanctis ex vero corde·vel q: qui inique agūt bn̄dicuntur ab eis adulāturq; peccorib; dūmō diuiteſ ſint·❡ Itē fabian9 p̄pa epiſ orietalib; **Nō ſacerdotū vitā ſ; q̄ docēt et miniſtrāt ↄſiderare d̄bem9**

Significaſtis inſuper pleroſq; attēdē multos in ipis honoribus eccleſiaſticis nō ↄgruenter viuere ſmonib; et ſacr̄is ecc̄iaſticis que p eos ꝓp̄lis miniſtrātur·O miſeros hoies qui hos intuēdo xp̄m obliuiſcūtur qui ⁊ multo an̄ p̄dixit ut legi dei potius obtēpetur ꝙ imitandi uideātur illi qui ea q̄ dicūt nō faciūt·et traditorē ſuū tolerās vſq; in finē etiā eū euāgelizaturū cū ceteris miſit·Nā ap̄li tr̄em ↄſuetudinē nō habuer̄t nec bn̄dā docuerūt

Significaſtis·non congruēter·⁊ ita vitabāt eoꝝ ſacramēta·

o ❡ Docuerūt·g nec nos preſumere vel inuenire debemus·vt·s·xxvij·di·qui de menſa·et·ij·q·v·cōſuluiſti·xxxi·q·i·ꝙ ſi·s·di·lv·ſi euangelica·s·di·xlv·ep̄m·ꝫ·vij·q·i·c·i·

Non quales·ſi illos·nota modum arguendi de malis ad bonoſ·ꝫ·de cōſe·di·i·c··i·ꝫ·xi·q·i·ſacerdotibus·s·xxi·ſubmittitur·

Dominus·ante caſū nota ꝙ auguſtinus in hoc capitulo iprobat duas opiones petiliani·qui petilianus dicebat immūdiciam malorum mundis obeſſe·dicebat etiā ꝙ mali ſacerdotes nō cōferebant vel conficiebant vera ſacramenta·dicit

ergo in p̄ma pte q̄ immūdicia maloꝝ bonis et mundis non obeſt· ī ſecūda ponit quandā obiectōez petiliani que nō tāgit ꝓpoſitū· et eam ſoluit· in tertia oſtēdit· q̄ ſacra ſi ī forma ecc̄ie oferātur a quocunqȝ vera ſunt· et h̄ oñdit triplici exēplo apl̄i· caiphe et dauid· in quarta pte oñdit quales ſūt qui accipiūt ſacra talia ſūt eis ip̄a ſacra· in quinta īfert duplicē ꝯcluſionē ꝯtra duplicē opinionē petiliani· grās agēs deo q̄ acquieuit petilianus ſuis ra/cōnibus· io·

Fecerat regem· i· fieri iuſſerat· ꝟ· viij· q· i· audacter·

o ¶ Panniculum· quando precidit clamidem veſtimenti ſui· vt· ij· q· vij· §· de hiis·

q ¶ Omnia mūda· qui manibus ſordes prius operum ablue ſordes· intus te munda quia mundis omnia munda·

r ¶ Optati· ꝓprium nomen eſt· et erat malus catholicus vel hereticus ſed occultus·

a ¶ Declarauit· in parabolis de ȝiȝania· xi· q· iij· nolite ꝟ ediſ· vt· xxiij· q· vij· c· i· vel declarauit ſuſtinēdo iudā· ij· q· i· michil·

b ¶ Cetu· i· collatione apl̄orum vel ecc̄ie vbi ſunt boni ꝛ mali· xxxij· q· iiij· recurrat·

c ¶ Petilian9· obiciēdo dicebat malū ſacerdotem nō poſſe ꝯficē q̄ȝ non eſt verus ſacerdoſ ſicut nec laicus p̄t·

d ¶ Baptiſma· q̄ſi h̄ querim9· ꝛ nō illud· ideo nō vȝ obiectiō· vt enī ꝛc̄·

e ¶ Sacro· ordie et officiō et ñ iuſticia· ar· ꝯtra· xl· di· ſicut viri· ſed ibi agitur ꝟ eſſentia ſacerdotis et h̄ de q̄litate·

f ¶ Si nō· i· in nō ſua ſȝ in dei forma· ſ· ecclēſie·

g ¶ Itē· iſta ſunt verba epigmenidis illi9 prebam ſacerdotis qui mal9 fuit et apoſtolus ſumit eadem verba ī teſtimonium in epiſtola ad titum·

h ¶ Et verum ē· ſupple et ideo approbemus

i ¶ Habet· ar· ꝓ teſtimonio eius q̄ non ē bon9 vt credatur teſtimoniū in quo verum dicit· et ſi alijs mentiatur· s· di· xxxvij· turbat· et· c· ſi quid· ꝟ· iij· q· ix· pura· ꝯtra·

k ¶ Verum· quaſi diceret non et ita non quicūqȝ verū dicit verax eſt·

l ¶ Violatis· id ē violanda eſſe credītis·

m ¶ Sacrilegiū· quaſi comprobare ſciſma veſtrum videami ex eo q̄ ſacramenta veſtra ñ reprobamus·

n ¶ Saul· quē dominus elegerat· ꝛ

¶ Item nicolaus papa· michaeli imperatori· ¶ De eodem

Non quales ſacerdotes domini ſint ſȝ quid ꝟ domino loquantur ē vobis magnope p̄uidendū· nec in vicarijs beati petri apoſtoli vobis ē attendendū quid ſint· ſed quid pro correctione eccleſiaꝝ quid ꝓ ſalute noſtra ſatagant· Nec enim illos inferiores diceris ſcribis et phariſeis ſedentibꝰ ſup cathedram moiſi ꝟ quibus dn̄s p̄cepit dicēs· Quecūqȝ dixerit vobis facite ſcd̄m opera eoꝝ nolite facere Ergo imperator intente ꝯſidera ſi illos dixit audiendos qui ſuper cathedrā moiſi ſedebant· quanto potius qui ſup cathedrā petri reſident eſſe exiſtimas obaudiendos· ¶ Itē auguſtinus cōtra petilianū Sacerdotū immūdicia ſacramenta non polluit· Rub·

Dominꝰ declarauit in vno cetu hoīm eadem ſacra ſumentiū non obeſſe mundis aliquoꝝ immundiciam· Petilianus dixit· At ſi quiſq̄ carmia ſacerdotis memoriter teneat· Nunquid inde ſacerdos eſt qui ore ſacrilego carmen publicat ſacerdotis· Auguſtinus rn̄dit· Ita iſtud dicis quaſi modo queramus quis ſit verus ſacerdos et non quid ſit verū baptiſma· Vt enī quiſqȝ ſit ſacerdos verus oportet vt nō ſolū ſacramento ſed iuſticia quoqȝ īduatur ſicut ſcriptū eſt· Sacerdotes tui induātur iuſticia· Qui autē ſolo ſacramento ſacerdos eſt ſic fuit pontifex caiphas pſecutor vniuſ et veriſſim ſacerdotis· q̄uis ipſe verax non eſt qđ tamē dat verū ē· ſi nō dat ſuū ſed dei· Itē cretēſes male beſtie pigri corde· Si ergo apoſtolus· neſcio cui9 alienigene teſtimonium quia verum operit etiā ip̄e atteſtatus ē· cur nos apud quēcunqȝ inuenerimus qđ xp̄i eſt et verū eſt· etiā ſi ille apud quē inuenitur pueruſus et fallax ē· nō diſcernimus propter viciū q̄ homo habet veritatē· quā non ſuā ſed xp̄i habet· et dicimus ſacramentū h̄ verū eſt ſicut ille ait· Teſtimoniū h̄ verū eſt· nunquid ideo dicimuſ etiā ip̄e homo verax eſt· quia dicimuſ ſacramentum hoc verū eſt· Vobis autē neceſſe ē vt ſemp erretis q̄diu ꝓpter hominū vicia dei ſacramēta violatis· aut nos ꝓpter dei ſacra que in vobis violare nolum9 etiā vr̄i ſciſmatis ſacrilegium aſſumere putatis· Idem Baptiſmi ergo puritas ab impuritate vel imundicia ꝯſciētie ſiue dātis ſiue accipientis omnino diſtincta ē· Itē· Memento ſacramētis dei nichil obeſſe mores malorū hominū quo illa vel nō ſint vel minus ſancta ſint· Item· Si non habebat ſaul ſacramenti ſanctitatē· quid in eo dauid venerabatur· Si autem habebat innocentiā quare innocentē ꝑſequebatur· Nā eū ꝓpter ſacramēti vnctionē· et honorauit viuū ꝛ vindicauit occiſum· et q̄ȝ vel pāniculū ex eius veſte abſcidit pcuſſo corde trepidauit· Ecce ſaul non habebat innocentiam ꝛ tamen habebat ſanctitatē· non merito vite ſue ſed vnctionis· nam hec ſine innocentia haberi nō p̄t· ſed ſacramenti dei quod etiam in malis hominibuſ ſanctum eſt· ¶ Item· ¶ De eodē·

Nos dicimus tale cuiqȝ ſacrificiū fieri qualiſ accedit vt offerat qualis accedit vt ſumat· et eos de ſacrificijs taliū manducare qui ad illud tales accedūt q̄les et illi ſūt· Itaqȝ ſi offerat deo malus et accipiat inde bonus tale cuiqȝ eſt qualis quiſqȝ fuerit· q̄ȝ illud ſcriptū ē· omnia munda mundis· Per hanc ſententiā veridicā et catholicā· etiā vos optati ſacrificio non eſtis polluti· ſi facta eius diſplicebant vob· Nā vtiqȝ panis illius panis luctuſ erat ſub cuius iniquitatibus affricā tota lugebat· ſȝ panē luct9 omnibus vobis ꝯmunem eſſe omniū veſtrum malum ſciſmatis facit· Itē· Gratias ago deo quia tandem cōfeſſus es poſſe valere inuocatū nomen xp̄i ad alioꝝ ſalutē· etiam ſi a peccatorib9 inuocetur· Hinc ergo intelligite cū xp̄i nomē inuocatur non obeſſe alioꝝ ſaluti aliena peccata ¶ Idem in li· pſalmorum

Etiā per malū miniſtrū dona dei ad eos perueniunt qui cum fide accipiunt

Xriſtus qđ fecit

s ¶ Optati· h̄ patet q̄ p̄ciſus ꝯfic· ꝟ· e· non nocet· et· c· dictum· et ꝟ· de ꝯ· di· iiij· nō in nobis· p̄terea q̄ eſſet ratio quare damnatus a deo poſſet cōficere q̄ diu tolerat² ab eccleſia· ſed damnatus ab homine non· dicas ergo q̄ hereticus excommunicatus depoſit9 poteſt h̄ ſacramentū et reliqua ſacramenta miniſtrare per capitula que dixi· q̄dam tamen cōtra dicūt per id quod ē· xxiiij· q· i· ſciſma vt dicit pelagius ſi vēitate duce regimur non eſt corpus xp̄i quod hereticus conficit· Itē q̄ȝ hoc ſacramentū eſt vnitatis· vt ꝟ· de cōſe· di· ij· quia paſſus· Item quia extra vnitatem eccleſie ꝯfici non poteſt· vt· s· e· extra eccleſiam· ꝛ ꝟ· e· ſacerdotes·

t ¶ Polluti· nota non imputari ſocio peccatum alteri9 ſi ei diſpliceat dū modo ammoneat vt reſipiſcat ꝟ· e· q· iiij· c· i· ꝛ· c· crimē· ar· xxiij· q· iiij· recedite ꝟ· vij· q· i· §· cum autem· ꝟ· xi· q· iij· q̄ predeceſſor ꝟ· xxiij· q· iij· ſi habeſ· xxiij· q· i· ſciſma· cōtra· ꝟ· e· q· v· c· i· contra· h·

Xriſtus quid fecit· id ē q̄ ſigna patientie oſtendit nobis·

a ❡ Primā · i · p̄o confectam eucariſtiam dedit · nā vna ſola eſt ⁊ ideo non eſt p̄ma vel vltima · Vel ſic p̄mā · i · vnicā et non plures ·
b ❡ Ore · cū dixit · h̄ eſt corpus meū · et · c · q̄ magnū · de ↄ · di · ij · cū ome ↄtra · ſo · ſed ibi de bucella
c ❡ Ceteris · ī · xxiij · q · iiij · tu bonus panis quā ſoli iude dedit poſtea · h̄ de corpore xp̄i q̄ primo tradidiſſe omnibus dicitur
d ❡ Nominant · vbi neſcio ſed credo q̄ ibi q̄ intīgit mecū manū ⁊c̄ · in ſti · d̄ ex · heri · li · ſ · ſed feminini ·
e ❡ Loculis · ar · ↄtra ſeruiētes infideleſ q̄ ſint ſicut diaboli · de pe · di · i · ſ · hoc idem ·

Non nocz · ad ecc̄ie · ī · de ↄ · di · i · ecc̄ijs · ↄtra · h̄ illud qū forma ſuata non eſt ·
f ❡ Cōſecracōz · dū tn̄ omis ceſſet pactio vel aliqua turpis promiſſio · alioquin execrata potius quā conſecrata dici dz · ut · ī · e · q · iiij · ecc̄ie · ſed hoc in odiū conſecrantis · nam reuera ↄſecrata eſt ·
g ❡ Sed obicit̄ · reſpicit · ſ · h̄ h̄ de pec̄ore · s · ꝑx · poſitū · nam inducit iſta ſex capl̄a quedam directa · quedam a ſenſu cōtrario ad ꝓbandum q̄ malus ſacerdos non poſſit conficere ſacramēta h̄ ſic biipi rn̄det in ſeqn ti · ſ · cum ita ·

Sacerdotes · impcantis · id eſt inuocantis per preces · h ·
h ❡ Non vitā · h · nō quantū ad rem ſacri · ſed vt digne oficiant · alias vita non exigitur vt conficiant ·
i ❡ Macula · mortalis pec̄i · ar · d̄ ↄ · di · ij · quotidie vel venialis et tunc ē conſiliū ar · di · vi · teſtamētum · h · tn̄ h̄ auctoritas itelligitur de macula corpali · vt · xlix · di · hinc etiam et ita ſophiſtice inducit̄ · dum enim eſtuauerit in pectore peccantis alienꝰ ignis qui exurit et non ſanat non poteſt digne accedē ad altare de pe · di · iij · inter h̄ hircū · vnde nota q̄ quilibet ſacerdos p maculaz mortalis peccati ſuſpenſus eſt quo ad ſe · quo ad ſuſcipientes vero non

fecit nobis qui tanta patiētia traditorē ſuū ꝑtulit vt ei p̄mū eucariſtiam ↄfectā manib⁹ ſuis et ore ſuo cōmendatā ſicut ceteris apl̄is traderet · quid nobis fecit xp̄us qui eundē traditorē ſuū quē diabolū nominauit qui ante tradicōz dn̄i nec loculis dominicis fidez potuit exhibere cū ceteris diſcipuliſ ad p̄dicādū regnū celoꝝ miſit · vt monſtraret dona dei puenire ad eos qui cū fide accipiunt · etiā ſi talis ſit p quē accipiūt q̄lis iudas fuit ❡ Itē gregoriꝰ

Sacramētis nō nocet malicia epi · R

Non nocz malicia epi neqz ad baptiſmū infantis neqz ad ↄſecracōnē ecc̄ie · q̄ baptiſma a deo datur non ab homine venit · ſic et eucariſtia ⁊ alia quecūqz in altario ponunē nō ab homīe ſz a deo ſacrificatōz accipiūt ❡ Sz obicitur illud iero · in ſophonia ·

Non verba ſz merita ſacerdotū eucariſtiā faciūt

Sacerdotes qui eucariſtie ſeruiunt ⁊ ſanguinē dn̄i ꝑpl̄is eius diuidunt · impie agunt in legem xp̄i · putātes eucariſtiā impcantis facere verba nō vitā ⁊ neceſſariā eſſe tm̄modo ſolē nē oracōnē ⁊ nō ſacerdotū merita de quib⁹ dicitur · Sacerdos in quacūqz macula dep̄henſus fuerit non accedat offerre oblationeſ domino ❡ Itē alexander ·

Tāto faciliꝰ ſac̄dotes exaudiūtur · quāto apud deū ſūt digñores

Ipſi ſacerdotes p ꝑpl̄o interpellāt ⁊ peccata ꝑpl̄i ↄmedūt q̄ ſuis p̄cibꝰ ea delēt atqz ↄſumūt · q̄ q̄nto digñores fuerit tāto faciliꝰ in nec̄citatibuſ p quibꝰ clamāt exaudiūtur ❡ Itē gelaſiꝰ elpidio ep̄o

Nō adeſt ſpiritus ſc̄us ſacr̄is q̄ per crimīoſos miniſtrantur ·

Sacroſancta religio que catholicā ↄtinet diſciplinā tantā ſibi reuerentiā vendicat vt ad eā quilibet niſi pura cōſciētia nō audeat puenire · Nā quomodo ad d̄mi miſterij cōſecrationē celeſtis ſpiritus inuocatus adueniet · ſi ſacerdos et qui eū adeſſe dep̄catur crimīoſis plenus actionibꝰ reprobetur · ❡ Itē g̃g̃ · in regiſtro ·

Manus immunda tacta comquinat non mundat

Neceſſe eſt vt munda ſit manus que diluere ſordes curat · ne tacta queqz deteriꝰ inquinet ſi ſordida ſequens lutū tenet · ſcriptū namqz eſt · Mundamini qui fertis vaſa dn̄i · domini eteni vaſa fuerūt qui ꝓximoꝝ aīaſ ad interiora p̄ducendas in conuerſationis ſue exemplo ſuſcipiunt · ❡ Itē auguſtinꝰ

Eque ſuandū eſt verbum xp̄i et corpus xp̄i · Rub

Interrogo vos fr̄es vel ſorores dicite michi q̄d vob̄ plus videt̄ eſſe corpus xp̄i an v̄bū xp̄i · ſi vultis verū rn̄dere h̄ dicere debetis · q̄ nō ſit minus verbū dei q̄ corpus xp̄i · Et ideo quāta ſollicitudine obſeruamus qn̄ nobis xp̄i corpus miniſtratur · vt nichil ex ip̄o d̄ manibꝰ nr̄is in terrā cadat · tanta ſollicitudine obſeruemꝰ ne verbuz dei q̄d nob̄ irrogatur dū aliud cogitamus aut loq̄mur de puro corde depeat · q̄ nō minus reus erit q̄ verbū dei negligenter audierit q̄ ille qui corpus xp̄i ſua negligētia in terrā cadē pmiſerit ❡ Item de eodem ·

Neqz em̄ id p̄t rite offerri niſi p ſacerdotē iuſtuz et ſanctū · nec niſi ab eis accipiatur quod offertur pro quibꝰ offertur atqz id ſine vicio ſit vt pro vicōſis mundādis poſſit offerri · hoc certe oēs cupiūt q̄ p ſe offerri ſacrificiū deo volunt · ❡ Cū vita ſacerdotum eucariſtie neceſſaria eſſe dicitur nō cōſecracōni ſz effectui intelligēdū eſt · Nō em̄ effectū ſalutis ↄfert ei quē merita faciūt indignū · Potiꝰ ↄpletur in eo illud apl̄i · Qui manducat corpus dn̄i et bibit eius ſanguinē indigne · iudiciū ſibi manducat et bibit · Ergo ↄtra eoſ qui crebra oblacōne ſacrificijs ſe putant poſſe mundari nō ceſſantes impie agere in lege dei · intelligit̄ illud eſſe dictum ieronimi · Nō vero ſacerdos etiā ſi malus ſit tn̄ ꝓ officō ſue dignitatis gr̄am trāffundat hominibus · teſtatur auguſtinus in libro queſtionū veteris ⁊ noui teſtamēti

Sac̄dotes nomē dn̄i inuocāt · dn̄s aūt bn̄dictōnem p̄ſtat ·

Dictum eſt a dn̄o in numeris

vt · xxxij · di · ſ · verū · et · c · nullus · ſ · ſ · oblata ꝓ peccatis · vel dicūtur comedē pc̄ca ꝑpl̄i q̄ delēt et ſic cōmedūt pc̄ca ꝑpl̄i oracōnibus ſuis · vel forte exemplo bone operacōnis et verbo predicacōnis corrigunt homines · ⁊ ita quantum in ſe eſt delent · xxxvi · di · ſ · ecce · v̄ · ex quibus · ſolus em̄ deus delet peccata · i · peccati reatū · ſacerdos penā infligendā ꝓ peccato oracōib⁹ minuit propter q̄d peccatū delē dicit̄ · xi ij · q · ij · aīe · h · vel illi dicuntur cōmedere peccatum populi q̄ de ſuis poſſent ſuſtentari et tn̄ pcipiunt de eccleſiaſticis · xij · q · ij · illi tn̄ hn̄ti dare ⁊c̄ · i · q · ij · paſtor ·

Sacroſācta · i · religioſa ſacroꝝ reuerētia vel · i · eucariſtia · vel quodlibz aliū ſacr̄m · s · e · ventū
o ❡ Conſecrationem · q̄ diuinū miniſteriū facit ū miniſtri miniſtratio · vt · ī · de cō · di · iiij · non eſt aqua ·
p ❡ Adueniet · adueniet quidem magis ad cōſcientis detrimentū q̄ ad ſalutē · de ↄ · di · ij · et ſancta ·

Neceſſe · vaſa · i · ſubditorū animas q̄a dn̄s in eis ſedet · vt · xxiij · q · iiij · nabuchodonoſor · xxxij · q · v · ſi paulus quorum ſanguis requirit̄ de manib⁹ veſtris · xl · di · ep̄heſijs ·
r ❡ Ad interiora · i · ſp̄ualia vel celeſtia · ul̄ dic · i · ad vicia · et tūc dic p̄ducēdas vapulaturas a p̄mo mancipio gehēne · xl · di · ſi papa ·

Interrogo · verbū · i · p̄dicatio q̄ plures conuertit et plus facit ↄpungi hominem ita vt omnia peccata p eā tollantur · h̄ p corpꝰ xp̄i tātū venialia tolluntur · vt d̄ ↄ · di · ij · c · iteratur · ⁊ · c · quotidie · et ſic non obſtat · s · c · multi
s ❡ Negligēter · i · id q̄d verbo ſignificat̄ · vel p verbū concipitur ·
t ❡ Cadere · ī · de ↄ · di · ij · qui bene ·

Neqz · nota q̄ tria dicūtur hic · ſ · q̄ ſacra dn̄i non recte vel rite conferuntur niſi a dignis ↄferantur ·

et in forma eccl̃ie. p̃mum notat̃ ibi. ſ. per ſacerdotem. ſc̃dm ibi. nec ni-
ſi. tercium ibi. atqꝫ id. Quidaz diuidunt. c̃a. in duas p̃tes. in p̃ma fit
mentio de ſacrificio qđ ab eo accipit̃ ꝓ q̃ offert̃ et h̃ vſqꝫ ad illud.
atqꝫ id. in ſc̃da fit mentio de ſacr̃o qđ non accipit̃ ab eo ꝓ q̃ offert̃ ⁊
dic ſine vicio. i. ſine pcc̃o. a ❡ Rite. q̃ ad offerentem et accipientem
b ❡ Nec niſi ſuꝑple nec poteſt rite offerri niſi ab eis ⁊c̃.

vnū q̃ꝫ aliud. Sc̃do ſic. qꝛ ꝯſuetudo eccl̃ie eſt ꝙ cū tales redeūt nō ſo-
lent reordinari ſi eos eccl̃ia vult tolerare. Tercio dic̃. ꝙ ſic recedens
ab eccl̃ia vtrumqꝫ retinet ſic videt̃ ꝙ vtrumqꝫ pt̃ ꝯferre aliꝗs ex̃ ec-
cleſiam licet male ꝯferat. ⁊ cum q̃s recipit ſacr̃m ex̃ eccleſiam ſi reū
tit̃ ad eccleſiam. non eſt ſacramentum iterandum in eo. Et h̃ ꝓbat
triplicit̃. per baptiſmum datum a laico ꝙ non iterat̃ ſ; iſtud inuiſte

ad aaron. Vos ponite nomen meuz
ſuper filios iſrl̃. Ego dñs bñdicam
eos vt gr̃am traditã ꝑ miniſterium
ordiati tranſfundat hominibꝰ nec vo
luntas ſac̃dotis obeſſe q̃ ꝓdeſſe poſ-
ſit ſed meritum bñdictionem poſcen
tis. Quanta aūt dig̃tas ſit ſacerdo
talis officij vel ordinis. hinc aduta
mus. dictum eſt aūt de neq̃ſſimo ca
ipha interfectore ſaluatoris inĩ ce-
tera. h̃ autem a ſemetipſo non dixit
ſ; cum eſſet pontifex ſac̃dotum anni
illiꝰ ꝓphauit. per qđ oſtendit̃ ſpiri-
tum ſanctum gr̃aꝝ datorem non ꝑ
ſonam ſeq̃ digni vel indigni ſ; ordi
nem traditionis. vt q̃uis aliq̃s bo-
ni meriti ſit non tñ poſſit bñdicẽ ni-
ſi fuerit ordinatꝰ vt officium mini-
ſterij exhibeat. Dei autem eſt effec
tum tribuere benedictionis. ❡ Qđ
vero per hẽticos ſacramenta digni
tatis miniſtrata dicunt̃ carere ef-
fectu. improbat̃ auc̃te anaſtaſij pa
pe. q̃ ordinationez achatij q̃uis he
retici intantum rataz approbat. vt
etiã hijs quos poſt ꝯdemnationẽ ſu
am baptizauit vel ordinauit. in nul-
lo reã pſonam nocuiſſe aſſerat. ſ; h̃
eũ illicite ⁊ non canonice. imo ꝯtra
decreta ſuoꝝ p̃deceſſoꝝ feciſſe ꝓbat
felix ⁊ gelaſiꝰ q̃ achacium an̄ ana-
ſtaſium excommunicauert̃. Et or-
miſda q̃ ab ip̃o anaſtaſio terciꝰ eū-
dem achacium damnauit. Vñ etiaz
ab eccl̃ia romana repudiat̃ ⁊ a deo
fuiſſe percuſſus legit̃ in geſtis pon-
tificum romanoꝝ h̃ modo. Anaſta-
ſiꝰ ſecundꝰ natione romanꝰ ⁊c̃. Re
q̃re retro in tractatu decretalium
epl̃aꝝ ❡ Item obicit̃ illud augu-
ſtini ad parmenianum de hereticis
⁊ damnatis. Qui recedit ab ec-
cleſia nec baptiſma nec vim dandi
Quod quidam dicunt amittit
baptiſma qđ accepit nō amit
tit q̃ recedit ab eccl̃ia. ius tñ dandi
qđ accepit amittit. multis modis
apparet fruſtra ⁊ inaniter dici Pri

mo q̃a nulla oſtendit̃ cauſa cur ille
q̃ illud baptiſma amittẽ nō pt̃ ius
dandi amittẽ poſſit. vtrumqꝫ enim
ſacramtum eſt. ⁊ q̃daz ꝯſecratione
vtrumqꝫ homini dat̃. Illđ em̃ cum
baptizat̃. illud cum ordinat̃. ⁊ ideo
non licet a catholico vtrumqꝫ itera
ri. Nã ſi qñ ex ip̃a parte venientes
etiam ꝓpoſiti ꝑ bono pacis correc-
to ſciſmatis errore ſuſcepti ſunt et ſi
viſum eſt opꝰ eſſe vt eadem officia
gererent que agebant. non ſunt tñ
rurſus ordinandi. ſ; ſic baptiſmꝰ in
eis ita ⁊ ordinatio remãſit integra
qꝛ in preciſione fuerat vicium. qđ
vnitate pacis eſt correctum. non in
ſacr̃is q̃ vbicūqꝫ ſunt. ip̃a vera ſunt
⁊ cū ip̃i expediẽ videt̃ eccl̃ie vt ꝓpoſi
ti eoꝝ venientes ad catholicam ſo-
cietatez honores ſuos ibi non admi
niſtrẽt. non eis tñ ip̃a ordinationis
ſacr̃a detrahunt̃ ſ; manent etiaz ſu
per eos. Ideoqꝫ non eis in ꝓpl̃o ma
nus imponit̃ ne non homini ſ; ip̃i ſa
cramto fiat iniuria. Sic aūt eſt in
baptiſmo ꝙ ꝑ eos dari poſſit ſic in
ordinatione ius dandi eſt. Vtrūqꝫ
q̃dez ad perniciem ſuam q̃ꝙ diu cari
tatem non habent vnitatis. ſ; tamẽ
aliud eſt ꝓrſus non hr̃e. aliud pni-
cioſe hr̃e. aliud ſalubrit̃ habẽ Quic
q̃d non habet̃ dandum eſt cum eſt
opꝰ dari. Quod vero pernicioſe ha
bet̃ per correctionem depulſa perni-
cie agendum eſt vt ſalubrit̃ habea-
tur. qđ ſi laicꝰ alicui pereūti nec̃ita
te ꝯpulſus baptiſma dederit ꝙ cum
ip̃e acciperet quõ dandum eſſet ali
cubi addidicit neſcio an q̃ſq̃ꝙ dixe-
rit pie eſſe repetendum. Nulla enim
cogente neceſſitate ſi fiat alieni mu
neris vſurpatio eſt. Si aūt neceſſi-
tas vrgeat q̃ nullum aut veniale de
lictum eſt. Sed ſi nulla cogente ne
ceſſitate vſurpet̃ ⁊ a quolibet cuili-
bet det̃ qđ datum fuerit non poteſt
dici non datum. quamuis recte dici
poſſit illicite datum. Illicitam g̃

c ❡ Sine vicio. i.
celebret̃ nō citra
formam ſ; in ipſa
forma eccl̃ie.
d ❡ Pro vicioſ.
expõe vt rite poſ
ſit offerri. ſic ꝓ
vicioſ. i. venialia
habentibꝰ. ſ; intel
lige gñaliter q̃a
offert̃ etiã ꝓ ha-
bẽtibꝰ mortalia.
e ❡ Mundandiſ.
i. pcc̃i mortal̃ no
tam habentibꝰ.
f ❡ Cū vita. r̃ſpi
cit h̃. c̃a. ſacerdo
tes ⁊ bñ ſoluit. ⁊
ad ꝯfirmãdã ſuaz
ſolutionẽ inducit.
ca. ſequens.
D Ictum ẽ. ꝓ
bat aug̃. h̃ ꝙ bñ
dicẽ non tm̃ meri
tum ſ; etiam ordi-
nẽ req̃rit. In p̃ma
g̃ parte ponit au
toritatem domini
vſqꝫ ibi quanta.
In ſc̃da parte ꝓ
bat intentionẽ ſu
am ⁊ auc̃te ⁊ ex-
emplo caypphe.
h ❡ Vos ponite.
i. inuocate.
i ❡ Prodeſſe. h̃
collige ꝙ l; volū
tas ſacerdotis nō
ſit vt ꝓſit. pro-
deſt tñ. ꝗ. de. ꝯ. di.
iiij. non illud te. ſ;
q̃đ ſi cantet miſ-
ſam vt deꝰ ꝑdat
aliquos. ꝯficiet re
uera. ſ; debet pu-
niri. ar. xxvi. q. v.
quicunqꝫ.
k ❡ Quod vero.
dictū eſt. s. in. §. ſi
g̃ ſacr̃a. ꝙ ſacra
menta dignitatis
ab hereticis colla
ta non habent ef
fectum. ꝯt̃ qđ al-
legat auc̃tez ana
ſtaſij q̃ꝙ cõſtat fri
uolam eſſe et auc
toritate gelaſij ⁊
felicis.
l ❡ Tractatu. ꝓ
bat̃ ꝑ h̃. ꝙ. g. nō
diuiſit per diſtinc
tiones h̃ opꝰ. ar.
xi. q. iij. §. euiden
ter.
m ❡ Obicit̃. ei ſci
licet ꝙ dictum ẽ.
s. e. §. cum g̃ in-
nocentiꝰ. et. c. ar
rianus.

det per ſignū pub
lice monete impſ
ſum ab eo. qui nō
debuit imprime-
re. et per carac-
terem. milicie qui
nō repetit̃. -tit
o ❡ Nō amit- ca
racterẽ em̃ nō pt̃
amittẽ l; videat̃
ꝯleri. xi. q. iij. ep̃ſ
p ❡ Dãdi. i. ordi-
q ❡ Amitte- nẽ
re. nã vbi ẽ eadez
rõ ⁊ idẽ ius. ut ff.
ad l. aq̃l̃. illđ. ubi
tñ h̃ ſit verū nota
ui. xxviij. q. i. ſic
em̃. xxxij. q. vij.
apl̃s. s. e. §. cū g̃.
r ❡ Ius dãdi. i. or
dinẽ. ut. ꝗ. đ. ꝯ. di.
iiij. oſtendit̃. vel
ꝯferendi ꝑtatem
baptiſma. ꝗ. xxxij.
q. vij. licite.
s ❡ Vtrūqꝫ. ſ. ba
ptiſmus et ordo.
t ❡ Homini. hoc
đ baptiſmo ſacer
dotis i q̃ ꝑtas ba
ptizandi eſt ſac̃-
mentuz. in laico ẽ
quedam licentia
non ſacr̃m. ar. ꝙ
heretici ſententia
valeat et ligatio
atqꝫ ſolutio cum
ius iudicãdi ligã
di ⁊ ſoluendi a tẽ
pore ꝯſecratiõis
acceperit. s. di. xl
viij. c. i.
v ❡ Parte. colle
ctio em̃ heretico-
rum rectiſſime ꝑs
appellat̃ a partiẽ
do. ſcilicet diui-
dendo.
x ❡ Nō in ſacram̃
tis. fuit vicium.
y ❡ Ip̃a ſūt. q̃a
a quocūqꝫ dentur
iterari non debẽt
et ideo ip̃a ſūt. i.
firma et vera ſūt
et bona.
z ❡ Manus. s. e.
q. manus impoſi-
tio. ꝯtra. ſ; h̃ de ꝯ
ſecratoria.
a ❡ Dandi. i. ꝯſe
crãdi. vl̃ dãdi. ip
ſã ordinationem.
b ❡ Aliud. ar. ꝯt̃
illud gñale. ex̃ de
trãſla. inĩ corp. ⁊
vij. q. i. ſcūs. ff. ſi
q̃s cauẽ. quoẽ. ar.
ꝓ. lxiij. di. ſaloni

Q Vod q̃dam. ❡. opinio eſt. quorundã ꝙ ſac̃dos vel ep̃us recedẽs
ab eccl̃ia ad hereticos ſacr̃m baptiſmi non amittit ſ; ſacramtum
ordinis amittit. iſtud improbat aug̃. multipliciter. Primo ſic. qꝛ cum
vtrumqꝫ ſit ſacramentum non pt̃ aſſignari ratio q̃re potius perdatur

tane aūt. xlv. di. de iudeis. vij. q. i. ep̃s c ❡ Neſcio. i. non approbo ſi
q̃s dixerit repetendum. -colligit̃ ꝙ laici non hñt ius baptizandi. ñ
d ❡ Neceſſitate. h̃ apte- large dicat̃ ius vel ꝑtas. i. permiſſio vt. ꝗ.
de. ꝯ. di. iiij. ꝯſtat. et. c. a quodã. ⁊. xxx. q. i. ad limina. e ❡ Aut veiale

hoc philoſophicuz eſt temperamentum ·nam in veritate nullum eſt·⁊
eſt ſi̅le·xxii·q·ii·in quibus a ¶ Habebitur·ar·contra·ex̄ de iur̄ pa·q
b ¶ Monetis·i·ſignis vel ſigillis nummiſmatis vel in= autez in fi-
ſtrumentis monetã·cudendi· =puniunt̄ C·d·fal·ino·p totū·parcit̄
c ¶ Punitis·iſti varijs modis= tamen illi qui formauit ſi anteq̄ ſig
num imprimant peniret·ff·ad·l·cor·de fal·l·qui falſam·

furem et comunicatorem·q2 comunicator manifeſtus eſſe non p̄ſ·ff·de
fur̄·is qui opem· =q teneī q̄s ſe purgare de conſcientia·ar·illi·de
f ¶ Furti·ḡ vider= ob·que ex delicto·§·h̄ hec actiones·C· de furt·ci
uile·ar·i·q·iiii·q2 p̄ſulat9 cū ſuis ocor·et ita ē ar·q teneī q̄s iudica=
re furtum·ar·ex̄ de fur̄·q̄ cum fur̄·cum ocor·ibi poſitis ar·cō ff·de
odic̄·ob turpē cām Ide ſi ob ſtupꝝ·ff·de p̄·ur·Nam in vtraqꝫ dicit

b ¶ Exhorruit·q̄ forte fugit de publico bello· et ita infamis effect9 ē· vi·q·i·infames·⁊ h̄ intellige de militib9 illis q̄ iurauerunt ſe mortez nō euitaturos ꝓ republica· et iſti habebant ſtigma ta ⁊ alia ſigna·de aliq̄ colore de quibus dictum eſt· milites nr̄os arma ſcire volum9·non leges·C· de iur̄· de lib·ſanctimus· vel ſenſus eſt huius l̄re·ſi q̄s preter auctoritatem p̄ncipis adeptus eſt militie cingulum et poſt reconciliat̄ ipſi principi crit ne in eo caracter iterandus·q̄ ſi diceret non·

e ¶ De hijs·repetit que iā dc̄a fūt du vitat̄ h̄ fore·§· h̄ non eſt dubitandum q2 non eſt·

f ¶ Ex hijs·infert ex p̄cedentibus·c· q ſacra vera fuit apud heticos indiſticte vſqꝫ ad ·§· prepomē·⁊ ibi obicit aug· ꝓut ipe intellexit augusti ·dicē· vſqꝫ ad·§·h̄ ne·ibi ponit vnam ſolōnez vſqꝫ ad·§·q̄uis· vbi ponit aliā bonam et catholicaz ad q̄ ꝓbandaz inducit q̄tuor exempla que notabo in littera·

g ¶ Perimāt·illa ·i·coꝝ abuſio·

h ¶ Quid igitur ꝓceſt· ab iſto loco dicit·io·fa· q vba ſunt augu· vſqꝫ ad·§· oppo= nīt·h·oī imo gratiam·vt in notula h̄ apparet·ſ·e·

i ¶ Craſſus·iſte dictator fuit contemporane9 iulio ceſari ⁊ pōpeio ⁊ a pthis auro feruenti interfectus

k ¶ Comu= eſt nicator·cuius ope vel cōſilio furtum omittitur·tenet̄· ·ff·de odi·fur·ꝓ inde·ea autez eſt differentia inter

vſurpationez corrigit reminiſcētis ⁊ penitentis affect9·qd̄ ſi non correxerit manebit ad penam vſurpationis qd̄ datum eſt vl̄ ei9 q̄ illicite dedit vel ei9 q̄ illicite accepit· non tñ ꝓ non dato habebit̄ Si em̄ ali q̄ furtim ⁊ exordinarie nō in monetis publicis auꝝ vl̄ argentum peuciendo figuerint· cū fuerit d̄prehenſum nō ne illis punitis vel indulgentia liberatis ognitum regale ſignū thezauris regalibꝫ ogreget̄ Et paulo poſt Si forte militie carecterem in corpore ſuo non militanſ pauid9 exhorruerit ⁊ ad clemētiam imperatoris ofugerit ⁊ impetrata venia militare iam cepit· nunq̄d homine liberato atqꝫ correcto caracter ille repetit̄· ac non poti9 agnit9 adprobat̄· an forte minus haberent ſacra xp̄iana q̄ corporalis h̄ nota cum videam9 nec apoſtatas carere baptiſmate q̄bus vtiqꝫ per penitentiam redeunti bus non reſtituit̄·⁊ ideo amitti non poſſe iudicat̄· De hijs vero q̄ ab eccleſie catholice vnitate ſepati ſunt nulla iam queſtio eſt q̄n habeant et dare poſſint·ſꝫ pernitioſe habent perniti oſeqꝫ tradunt q2 ex̄ vinculuꝫ pacis ſunt ⁊ infra· Neutri ſacro iniuria facienda eſt·⁊ infra· Sicut non recte habet q̄ ab vnitate recedit ſꝫ tamen hꝫ·⁊ ideo redeunti non redditur· ſic etiam non recte dat q̄ ab vnitate diſcedit ſed dat tñ ⁊ ideo qd̄ ab eo acceperat venienti ad vnitatem non iterat̄· Infra· Sic redeūti non reddit̄ qd̄ foris habebat ſic venienti repetendum non eſt·qd̄ foris acceperat Vn̄ oſequent̄ intelligitur peruſitatez hoim eſſe corrigendaz· ſanctitatez autem ſacroꝝ in nullo p uerſo eſſe violandam· Conſtat em̄ eam in peruſis hominibꝫ ⁊ ſceleratiſ ſiue in eis q̄ int9 ſunt ſiue in eiſ q̄ foris ſunt impollutam atqꝫ inuiolabilē pmanē·⁊ q dicunt̄ ea mali polluere q̄tum in ipis eſt dicunt̄· cum il la impolluta pmaneant· ſꝫ in bonis pmanent ad p̄mium·in mal̄ permanent ad iudiciū· Et infra· Nuō catholici non clarificant dn̄m q̄ ſacra ei9 tam debita veneratione pſequūtur· vt etiam ſi ab indignis tractata fuerint illis in ſua peruſitate dānatis illa intemerata ſanctitate permanē d̄monſtranē ¶ Ex hijs v̄bis auguſtini oſtat in omnibus tam apoſtatis q̄ heticis vel damnatis pmanē xp̄i ſacra vera q̄tuꝫ ad ſe et ſancta·⁊ ñ p̄nia vel indulgentia ſbuentum fuerit ad damnationem vſurpatoris peruenīe vel habentis vl̄ dantis vel accipientis· Quid ḡ probeſt q vera ⁊ ſancta ſunt cum vſurpatores ſuos eque perimant ac ſi eſſent mala ⁊ noxia· Craſſus aūt aurum ſitiuit ⁊ auꝝ bibit Eque perijt vero auro ſic̄ vero veneno Itez auꝝ eque veꝝ eſt in archa furis ſicut in thezauris regis·ſꝫ a fure q̄a illicite habet̄ illicite dat̄ vel accipit̄·a rege autem licite habet̄ licite dat̄ ⁊ accipitur· Ideo ipſe fur ⁊ comunicator furti niſi forte de conſcientia furti ſe purgauerit·vt perhibet gelaſius ad anaſtaſium imperatorem vterqꝫ iuſte ⁊ digne damnabitur ¶ Opponit̄ autem huic ſententie auguſtini poteſtas dandi baptiſmum ⁊ ius conſecrandi dn̄icum corp9 ⁊ largiendi ſacros ordines plurimum int̄ ſe differunt· Suſpenſo enim vel depoſito ſacerdote nl̄la ei relinquitur ptas ſacrificandi· Sacramentum tñ baptiſmi non ſolum a ſacd'ote depoſito vel laico catholico veꝝ etiam ab heretico vel pagano ſi miniſtratum fuerit nulla iteratione violabitur· Nulla autem ratio ſinit vt int̄ ſacerdotes habeant̄ q̄ d̄ manibꝫ laici vel pagani oleum ſacre imo execrande vnctionis aſſumunt· Non ḡ conſequenter colligit̄·ut ſi recedentibus a fide ius baptizandi relinq̄tur·poteſtas etiam diſtribuendi ſacros ordines eis relinquat̄· Q̄uis vtrum oſecratione pueniat· Degradat9 enim epiſcop9 poteſtatem largiendi ſacros non hꝫ ordines facultatez·tñ baptizandi non amiſit·¶ Sꝫ ne auguſtinum in hac ſentētia penit9 reprobem9·intelligam9 aliud eē ptatez diſtribuendi ſacros ordines· aliud eſſe executionem ipſi9 ptatis q̄ intra vnitatem catholice ecc̄ie oſtituti ſacdotalem vel epalez vnctionem accipiunt officium et

q licite poſſūt accipere pecuniaꝫ a domino vt ſuum iudicent fugitiuū So·in caſu iſto vi det̄ dici q ſint caſiones non eſt licitum accipere·ſe cus ſm·l·h·

m ¶ Perhibet·h̄ a pparet potius h̄ eſſe verba·g·q̄ auguſtini·

n ¶ Opponit̄·hic mo p̄cedit in h̄· ·§· p̄mo opponit obiectionem ſuaꝫ quaꝫ tangit vſqꝫ ibi·§ ne·ibi ponit quandam ſolutionem ſuaꝫ q̄ ptendit̄ vſqꝫ ad illud q̄uis·⁊c̄ ibi autē ponit aliā que magis omīis eſt ad quā p̄bandam inducit q̄druplex exemplum· Primo ibi ip̄a enim·⁊c̄· Secūdo ibi·dn̄s i pa tria·⁊c̄· Tercium ibi·qd̄ vt plane· Quartum d̄ dec̄ virginibꝫ qd̄ inci pit ibi·ſic ⁊ oēs· ⁊c̄· Vltimo ocludit ab illo loco ſciendum vero·⁊ ab ꝓbanduꝫ oclusionem ſuam induc· ·c·per iſaiam·

o ¶ Sententie·ſ· p̄cedentis·vbi dic̄ q vtrumqꝫ q̄daꝫ oſecratione dat̄· ⁊ ita videtur pa rificare ordinem et baptiſma·

p ¶ Poteſtas·i· executio poteſtatis·ſic verum dic̄ aliter mentiretur Nam ptas ſacrificandi·i·ordo ſacerdotalis in eo remanet·

q ¶ Pagano·vt ·s·e·q·i·ſi q̄s p ignorantiaꝫ·s·e·§· ecce q̄n·ſ·d·bi· iiii·quos pagano et·c·a quodam·

r ¶ Conſequenter·noli hic reprehendere magiſtrum nā opponento dicit vt patet ex ſolutionibus ſequentibus maxime ex ſecunda·

s ¶ Poteſtatez nō bn̄ arguītat̄ q2 ſi vocet poteſtate vl̄ ſacdotiū

oꝛdinem vel ſacramentum nec hic nec ibi amiſit poteſtatem. ſed executionem et hic ⁊ ibi amiſit.

a ¶ Largiendi. ꝫ cum hereticꝰ ꝑciſus poſſit ↄferre tam baptiſma ꝙ oꝛdinē que ſpālitas eſt in baptiſmo. dico ꝙ in caſu neccitatis nō peccat baptizans qꝺ nunꝙ eſt in collatione oꝛdinis. non amiſit in neceſſitate. ⁊ cum ſolemnitatibꝫ. l. di. q̄ ſub gradu.

b ¶ Sꝫ ne. hꝫ dicit .g. ac ſi auguſtinus intellexiſſet ius dandi habent .i. executionem. ⁊ ita ideo ſoluit.

c ¶ Vnitatem. hꝫ tangit .gra. opinionem. iohā. fa. dicentis ꝙ q̄ recipit vltimam manus impoſitionem in eccia ⁊c̄. hꝫ opinio videt̄ expreſſe ↄfirmari extra ꝺ ſciſmatic̄. c. i. ꝫ expreſſe reprobatur. ix. q. i. oꝛdinationes.

d ¶ Sacramento tenus. i. qꝛ ſi oꝛdinent ↄferunt oꝛdines licet non debeant. et hoc eſt ꝙ ſequitur ſine effectu. ⁊c̄.

e ¶ Diſſoluunt. xxxij. q. vij. c. i.

f ¶ Calcedonenſi. s. e. q. ſi q̄s epiſ.

g ¶ Vnde gregorius. s. e. q. ſuper ueniente.

h ¶ Et innocentio. s. e. ventum.

i ¶ Quamuis. ſo. vera eſt. quam et .s. tetigit. et que recitat̄. ix. q. i. ꝙuis. s. e. §. ſi ꝗ.

k ¶ Bis eſt. quantum ad p̄mam vel quantum ad ſecundam ꝑut videbatur duobꝫ diſcipulis euntibus in caſtellum emaus. ꝫ quare dicit in carne cum etiam modo in carne ſit. dicunt quidaꝫ in carne ſed immoꝛtali. ꝫ male nam in carne moꝛtali ſemel tantum tranſfiguratꝰ eſt. poſt paſſionē vero ſemel. et ideo pt̄ dici cū eſſet in carne. i. inter carnales vbi carnē aſſumpſit. vel pt̄ intelligi in carne. ſ. moꝛtali ſic fiat ibi punctus bis tranſfiguratus eſt. cum eſſet in carne vna tranſ. ⁊c̄. quaſi diceret in carne moꝛtali. i. vna tranſfiguratione ſcilicet in monte thabor. in altera poſt reſurrectionem in ſpecie ſcilicet peregrini apparens.

l ¶ In carne. adhuc moꝛtali.

m ¶ Sol. i. xp̄us. et hꝫ eſt primum exemplum.

n ¶ Apparuit. coram iacobo petro ⁊ iohanne in monte tabor.

o ¶ Alium. i. alterius. modi.

p ¶ Sonans. quia ſeipm̄ ↄfrigit alij ſonum preſtans.

q ¶ Caritas. s. e. q. vide.

r ¶ Ceco. Si cecus cecum conat̄ ducē ſecū. In foueam ductoꝛ primus cadit inde ſecutoꝛ.

s ¶ Ne in eis. exiſtendo in heſi vel quo ad effectum niſi in caſu neceſſitatis vel ignorantie. s. e. q. ſuper ueniente.

t ¶ Innoc̄. s. e. q̄ ꝑfectionem. ꝭ. e. q. vij. Itē innocen. qꝺ ꝓ remedio.

u ¶ Sacrificia. s. e. q. §. ſed hoc. s. e. illi. et. c. dominus. v̄. nos dicimus. et. c. ſi quis inquit.

x ¶ Nō quantū. s. di. xlix. ſacerdotes. ꝭ. e. q. iij. ſaluatoꝛ.

executionem ſui officij ex ↄſecratione adipiſcunt̄. Recedentes vero ab integritate fidei ꝑtatē acceptā ſac̄mentoꝛ eiꝰ retinent effectu ſue poteſtatis penitꝰ ꝑuant̄. Sic ↄiugati ab inuicem diſcedentes ↄiugium ſemel initū non diſſoluūt. ab opere tn̄ ↄiugali inueniunt̄ alieni. De hijs g̃ q̄ accepta ſacerdotali poteſtate ab vnitate catholice eccleſie recedunt loquit̄ auguſtinꝰ non de illis qui in ſciſmate vel hereſi poſiti ſacerdotalē vnctionem accipiunt. alioquin eſſet ↄtrariꝰ calcedonenſi ↄcilio in q̄ oꝛdinati a ſimoniacis in nullo ꝓficere iudicant̄ ⁊ innocentio. q̄ oꝛdinatos a ceteris hēticis ꝑ ꝑuam manus impoſitionem ſolam damnationē ⁊ vulnꝰ capitis aſſecutos teſtat̄.

¶ Quamuis poſſint gn̄aliter dici ſacramēta que apud hēticos non aliter ꝙ in eccia dei celebrant̄ vera ⁊ rata eſſe quantū ad ſe. Falſa vero ⁊ inania quantū ad effectuꝫ ⁊ in hijs a q̄bꝫ ſepe male tractant̄ ⁊ in illis a q̄bꝫ male ſuſcipiunt̄. Nec miꝝ ipſa enim ſalꝰ nr̄a bucellam iude dedit. ſtatim cum bucella non bonꝰ ſꝫ malus ſpūs intrauit. Quare. non qꝛ bonus non daret bonū. ſꝫ qꝛ malꝰ male accepit bonū. Sicqꝫ bonū effectū bonum non habuit. qꝛ vbi illud faceret non inuenit. Item dn̄s in patria ſua preſens ⁊ verꝰ affuit non ꝑ malū miniſtꝝ ſꝫ ꝑ ſemetipm̄ nichil potuit qꝛ fidem non inuenit. ꝓ perfidia alioꝝ non caruit ſua veritate ſꝫ effectꝰ boni ꝟtute. Qꝺ vt plane in om̄ibꝫ ſacr̄is oñderet bis eſt tranſfiguratus cū eſſet in carne. In vna trāſfiguratione ſic̄ ſol apparuit mirabil̄ vt fides credentiū augeret̄ ad ↄtemplandā celeſtē gloriā ſuper ſe eleuatam. poſt reſurrectionem in altera vt peregrinꝰ et incognoſcibil̄ de ſe dubitantibꝫ ire ſe longiꝰ finxit. ⁊ ne agnoſceret̄ eoꝝ oculos detinuit. ad q̄d aliud n̄ qꝛ per fidem nō erat in coꝛdibꝫ eoꝝ longius ſe ab eis recedē oſtenderet. Et qꝛ ipſum non credebant eſſe qꝺ eāt viderent etiam eum alium ꝙ erat. ecce in vtraqꝫ viſione ſua eāt preſentia ⁊ veritas ſꝫ in vna exercebatuꝛ fides ut magis crederent ꝙ credebant. in altera tenebat̄ incredulitas ne etiam agnoſcerent qꝺ videbant. Sacramētum g̃ coꝛpoꝛis ⁊ ſanguinis ſui alijs eſt ad ſalutem alijs ad iudicium. Fides etiam ꝙuis ſit vera tn̄ ſine operibꝫ moꝛtua eſt. ſic ⁊ oēs decem ꝟgines. eq̄lit̄ erāt ꝟgies ſꝫ ex hijs erāt quinqꝫ fatue ⁊ q̄nqꝫ prudentes. Eq̄ eāt ꝟginitatis veritas ſꝫ ꝑ eiuſdeꝫ ꝟginitatis intentione non omnibꝫ eq̄ meriti idemptitas. ſic etiam eſt es ſonans ꝗ cimbalum tinniēs. martirium vel elimoſina quam neſcit caritas. Si vero cecꝰ ceco lucerne adminiſtret veritatem. neut̄ tamē ideo magis ſuam illuminat cecitatē. ſic ⁊ malꝰ miniſtrat malo vera ſacramēta. ſꝫ non ideo dona ſpiritualia. quia malis eoꝝ meritis ſpiritꝰ ſanctꝰ impedit̄. ne in eis qꝺ ſuum eſt operetur. Vnde innocentiꝰ cum hereticoꝛum baptiſma ↄcedat eſſe ratum non tn̄ ex ip̄o baptiſmate ↄcedit habē ſpm̄ ſanctum. Et leo hos q̄ foꝛmam baptiſmatis accepēt non ſinit rebaptizari ſꝫ iubet ſpm̄ ſanctum quem ab hēticis nemo accepit per eiꝰ inuocationem ⁊ manꝰ impoſitionē a catholicis ſac̄dotibꝫ ↄſeq̄. Sciendum g̃ eſt ꝙ ſacra hereticoꝝ dicunt̄ irrita vel etiam damnanda. Falſa ⁊ inania. non quantū ad ſe cum ſint ſancta ⁊ vera etiā ab hētico celebrata. ſꝫ qꝛ cum illicite dantibꝫ ꝑfidis ſint ad iudicium. illicite ab eis accipientibꝫ non ↄfeꝛt ſpm̄ ſanctum irrita ⁊ non vera dicunt̄. qꝛ qꝺ ꝓmittunt ⁊ ↄferre credunt̄ non tribuunt. ⁊ ideo damnanda vt ea dari vel recipi ab hēticis non approbet̄. ſꝫ interdicat̄. Non enim ꝙtum ad ſe polluta ſunt ꝙuis ab hēticis pollui dicant̄ Vnde greg̃. ↄmunionem arrij vocat exec̄tionem. ⁊ innocentius vocat bonoſij oꝛdinationem damnationem. nō ꝙ ita in ſe ſint ſed qꝛ male dantibꝫ vel accipientibꝫ id efficiunt. Sic etiam ieronimꝰ in oſee ꝓpha. ſacrificia eoꝛum panem luctus vocat. non quantum ad ſe ſed quantum ad effectum. qꝺ ipſemet oſtendit dicens Quicumqꝫ ↄmederit ex eo ↄtaminabitur. quia ſibi ad iudicium ſumit.

¶ Hic etiā aug̃. in li. ſecundo circa ep̄lam parmeniani

Sacramenta ꝙuis obſint indigne tractantibꝫ. ꝓſunt tamen ꝑ eos digne ſumentibꝫ

PEr iſaiā · C · ꝑmo ponunt͛ v̄ba ꝓphete · ſc̄do dic̄ · aug̃ · ꝙ vbicūq̃ꝫ mal⁹ offert ſacrificium ſibi pernicie͞ irrogat non digne ſumenti tercio dic̄ · ꝙ ſpūs diſcipline effugiet fictum · nam per eum non operat͛ remiſſionem peccoꝝ per officium opat͛ de malis ſacerdotib⁊ intelligit͛ qd̄ ħ dr̄ · b ¶ Vitulum · tal' eſt et ita ag̃ · q · ⁊c̄ · c ¶ Qui colit · alias coquit · i · in cultu · q · colendo in ſacrificiō offert ⁊ ē ſimilago flos farine de q̄ fiebat panis ꝓpoſicōnis

b ¶ Vt ħ · dic̄ ꝓpheta iſaias ·

e ¶ Mereat͛ audie͞ · ſ · ſibi dem̄ ee͞ ·

f ¶ Bonis · accip ētib⁊ ab eis ſacramēta · non alijs · ar · ꝙ de vno ⁊c̄ · vt di · xlv · diſciplina · ibi me⁹ non ē · ar ꝯ · xxiij · q · iiij · forte ·

g ¶ Mercedem · i · retributionem eternam ·

h ¶ Regnatioꝫ · vt infantium ·

i ¶ Vel edificacōeꝫ · ut adultoꝝ

k ¶ Nō ꝯferit · s · e · c · remiſſioneꝫ ·

l ¶ Cōſtat · ſuperi⁹ introduxit magiſter multa · c · p que oſtendit ꝯ hereticis ⁊ ſimoniacis idem eſſe · ex quibus infert concluſionem ſuaꝫ in iſto · ꝯ · ſꝫ ſue concluſioni obicit ſtatim dupliciter ibi · ſed obicit͛ · et ibi imo etiam ·

m ¶ Sed obicit͛ · ad ħ qd̄ dixi in ſimoniacis locū habere qd̄ ꝯ alijs hereticis dicit͛ ·

n ¶ Soluꝫ · qd̄ nō eſt in ordinatione hereticorum ·

o ¶ Reputet͛ · verum eſt quantum ad caracterem ·

BAptizandiſ · ꝯſignandiſ · i · criſmandis · et idem eſt in quolibet ſacrō ex̄ de ſimo · cum in eccl̄e ·

q ¶ Prefigāt ꝯ · x · q · vlti · nec numer⁹ · ſm̄ ꝙ eſt in lr̄a ibi numm⁹ · et eſt ſiͤe · alias ſi eſt numerus non eſt ſimile ·

r ¶ Renaſcenteſ · i · renaſci volēteſ voluntate ſua · vl' parentum ·

s ¶ Exigē · aliq̄d tamē ſponte oblatum recipi pt̄ · vt · s · di · xviij · de eulogijs ·

t ¶ Molianꝰ · ſꝫ q̄d ſi ſacerdos nullo modo vult baptizare niſi detur ei pecunia · dicunt quidam ꝙ ſi baptizandus eſt adultus nichil ei debet dare · quia ſola fides ei ſufficit · de ꝯſe · di · iiij · baptiſmi · vl' ipſemet baptizet ſe · ar · ff · de ad opti · ſi conſul · ar · contra · ex̄ de bap · ⁊ ei⁹ ef · debitum · io · ſꝫ certe ſi in neceſſitate tali aliquis ſeipſum baptizet non tamen eſt baptizat⁹ · licēt ad patriam ſi decederet conuolaret · et vt dicit dec̄ · illa debitum · bar · ſi eſt puer baptizet eum officiſ vel pater · ſꝫ ſi illi ita debiles ſint · vel neſciunt formam baptiſmi vel nullus eſt alius qui baptizet in neceſſitate · non ideo danda eſt pecunia ⁊ ꝯmittenda ſimo · poti⁹ permittat͛ mori ſine baptiſmo · ar · hic ꝯ · e · placuit · ego tamen darem potius pecuniam q̄ dimitterem eum ſic mori licet non deberem ſic facere ·

PEr iſaiam dicit domin⁹ · Facinoroſus q̄ ſacrificat m̄ vitulum q̄ſi viuum caneꝫ occidat ⁊ qui coquit ſimilaginem q̄ſi ſanguinem porcinum ⁊ q̄ offert thus in memoriam q̄ſi blaſphem⁹ · Quilibet vbilibet offert ſacrificium tali corde vel factis vt ħ mereat͛ audire · pniciem ſibi infert non illis bonis · qui ſc̄dm ꝓpham ezechieleꝫ gemunt ⁊ meret̄ peccata ⁊ iniq̄tates que ſunt in medio eoꝝ · q̄uis inde ſe corporalit͛ nō ſeparent · ⁊ infra · Sacrificia impiorum eis oberunt q̄ offerunt impie · Nam vnum atq̃ꝫ ideꝫ ſacrificium ē ꝓpter nomen domini qd̄ ibi inuocatur ⁊ ſemper eſt ſanctum · ⁊ tale cuiq̃ꝫ fit q̄li corde ad accipiendum acceſſerit · Qui em̄ manducat ⁊ bibit indigne iudicium ſibi manducat ⁊ bibit · non alijs ſꝫ ſibi · Et infra Hoc pene in omnib⁊ talib⁊ queſtionib⁊ intelligendum eſſe ammonem⁹ · quia ſcꝫ omnia ſacr̄menta cum obſunt indigne tractantib⁊ ꝓſunt tamē per eos digne ſumentib⁊ Et infra Spirit⁹ ſanctus in eccleſie prepoſito vel miniſtro ſic ineſt vt ſi fict⁹ non eſt operet͛ per eum ⁊ eius mercedem in ſalutem ſempiternam ⁊ eoꝝ regenerationem · vel edificationeꝫ q̄ per eum ſiue conſecrantur ſiue euangelizantur · Si autem fictus eſt quoniam veriſſime ſcriptuꝫ eſt ſpirit⁹ ſanctus diſcipline effugiet fictum deſit q̄deꝫ ſaluti ei⁹ ⁊ auferat ſe a cogitationib⁊ ei⁹ que ſunt ſine intellcū miniſterium tamen ei⁹ non deſerat q̄ per eum ſalutem operat͛ aliorum ·

¶ Conſtat g̃ vt innocenti⁹ ait de ceteris heͤticis ordinatos a ſimoniacis p p̄uaꝫ man⁹ ſimoniace impoſitioneꝫ vulneratum habē caput Sꝫ obicit͛ ꝙ in ordinatione ſimoniacorum ħ ſolum reprehenſibile inueniatur ꝙ g̃tia ſpiritus ſancti ſub precio redigi putet͛ · alioꝛſum autem in omnib⁊ integra forma ſacroꝝ ſeruetur Cū g̃ ſacri illicita vſurpatio p penitentiam correcta fuerit · ut g̃ra ſpirit⁹ ſancti g̃tuita ⁊ non venal' exiſtimet͛ integer dꝫ adeſſe vnctionis effect⁹ · imo etiam ſi non ſeq̄tur penitentia · licꝫ ſimoniace tamen reuera ꝯſect⁹ reputet͛ · ſic illi q̄ quondaꝫ non ñ precio dato ad ſacri baptiſmatis regenerationem nec ad ſancte ꝯmunionis participationem admittabant͛ · lꝫ ſimoniace tamen non ideo min⁹ baptizati vel ſacri ꝯmunionis participes reputati ſunt · ſed ħ tm̄ ſacris canonib⁊ ꝯſtitutum eſt · ne ꝯcetero ſacra criſti ſimoniace diſtribuantur · ¶ Vnde gelaſius ·

A baptizandis vel conſignandis p̄cia non exigātur · Rubrica ·

BAptizandis ꝯſignandiſq̃ꝫ fidelib⁊ ſacerdotes precia nl'la prefigant nec illationib⁊ quibuſlibꝫ impoſitis exagitare cupiant renaſcentes Nam quod gratis accipim⁹ gratis dare mandamur · ⁊ ideo nichil a predictis prſus exigē moliantur · quo vel paupertate cogente deterriti vel indignatione reuocati redemptionis ſue cauſas iure deſpiciant · certum habentes ꝙ qui ꝓhibita deprehenſi fuerint admiſiſſe vel ꝯmiſſa non potius ſua ſponte correxerint pericl'm ſbeant ꝓprij honoris ¶ Iteꝫ in ſexta ſinodo A percipiente ſacra ꝯmunionem precium exigi non debet ·

NVll⁹ ep̄s ā preſbr̄ ā diacon⁹ q̄ ſacram diſpenſat ꝯmunionē a percipiente g̃ram ꝯmunionis aliq̄d p̄cium exigat Neq̃ꝫ enim vendit͛ g̃ra neq̃ꝫ ꝓ precio g̃ram ſpirit⁹ ſancti dam⁹ · ſed dignis munerib⁊ ſine fraudatione participare ꝯcedimus Si q̄s vero eoꝝ q̄ ꝯnumerant͛ i clero · ab eo cui ſacraꝫ ꝯmunionē diſpēſat · aliq̄d p̄cium exegerit · depona͛t ſicut imitator ſimoniace fraudis · ¶ Item ex conci · toleta · vndecimo

u ¶ Correxerit · relinquendo honorem · et perpetuo penitendo · ut ꝯ · e · q · ſi q̄s neq̃ꝫ · io ·

NVll⁹ · diaconus ꝯ · de · ꝯ · di · ij · peruenit · ꝯ ibi dicit͛ · ꝙ preſbiter dare debet eucariſtiaꝫ · ſed ħ in neceſſitate · xciij · di preſente ·

y ¶ Exegerit · cū effectu · vel ipē conat⁹ etiā ē puniēdus in deteſtationem criminis · ſ · e · q̄ ſtudet · ar · vi · q · i · ꝯ · veꝝ · ar · xlvij · di · quoniam ·

QVicq̄d · ꝯſolatione · nota ꝯiugiū non eē de hijs ſacris q̄ ꝯſolationem celeſtis gratie tribuūt · et ideo in ipō preciū poſſe interuenīē · xxxij · q · ij · honorant͛ · cetera ita ſacre rei tenent ſignificātionem vt ⁊ ei⁹ habeant parit͛ v̄tutem · iſtud ſolam ſignificationem · cetera verbo · ſꝫ iſtud ex cōſenſu perficit͛ · cetera a iurē canonico iniciū habueīt ħ a iure naturali inicium habuit · vt ex̄ de bigamis debitum · illa aūt non ē rō ſufficiēs ꝙ pecunia interueniat quia in eo non ꝯfert͛ gratia · qꝛ nec in ſepultura nec in funeratione g̃ia ꝯfertur eſt tamē ſimonia · xiij · q · ij · queſta · Imo dicit lex · matrimonia non debent eſſe venalia vt · ff · ꝯ donac̄ · inter virum ⁊ vx · l · ij · ⁊ dic ꝙ licet q̄ratur in matrimonio quantum de ꝓ dote ħ non eſt ſimonia · ar · de · ꝯ · di · l · nemo · nam ep̄s non ꝯſecrat eccleſiam niſi doſ fuerit ei aſſignata · vt ibi dicitur · et tamen illud non eſt ſimonia · ꝯ · e · q · placuit ·

a ¶ Inuiſibil' · i · ſacramentum in q̄ gratia inuiſibil' ꝯtinet͛ per ſignificationem

b ¶ Queſtib⁊ · a quero · ris · non a queror queris ·

c ¶ Excommunicationi · id eſt ſuſpenſioni · di · xxxij · eos · nota epiſcopum excommunicandum eſſe · quia non corrigit ſubditum ·

d ¶ Crediderit · ad hoc vt occultet illud crimen ·

a ¶ Si preſbiter · hanc leuem penam antiquitas admiſit · ex poſterio ribus autem decretis huiuſcemodi tales proprij honoris periculum ſube unt · et nota infamie percelluntur · vt · s · e · q · baptizandis · i · q · iij · c · vlti ·

b ¶ Excõicatione · ſed grauius punitur ſacerdos quam epiſcopus · ar · contra · xl · di · ho mo · ſed ſed preſbiter in duobus delinquit · ⁊ quia conſentit ⁊ quia ſimoniã committit · epiſcopus autem tantum in negligentia · vel quod dicitur quatuor menſium excõicatione · ſed pena nõ excludit depo ſitionẽ · Alij intel ligunt ſed · c · tantum de negligente nõ de omittente · ſed huic itellectui obuiat illud accipiendum et illud cupidita tibus · ſed exaudi ſed per illud · extra de ſi mo · nemo cũ · ſ · quis celat crimẽ alteri us pro pecunia · ar · · s · e · c · ibi conſexe rit · b · ſed adhuc con tradicitur huic intel lectui quod dicitur de pe na quia minor impo nitur maioribus · ſed dic quod maior pena eſt epiſcopo ceſſa re per duos men ſes quam preſbitero per quatuor · xl · di · ho mo criſtianus ·

c ¶ Clericus · ⁊ ſecundum ſed clericus in mino ribus ordinibus pot eſſe prelatus ·

d ¶ Cõpetenti · de poſitionis · ſ · q · iij · · c · vlti ·

P Lacuit · bal ſami · i · criſma tis · nã poſt conſec tionem criſma eſt · criſma ergo vendi nõ poteſt · nec in ne ceſſitate cum ſa cramentum ſit ·

f ¶ Tremiſſem · tercia pars ſolidi eſt tremiſſis · ſed de hoc tremiſſe habes · C · de veſte · mili · fortiſſimos · li · xij · et inde dicitur tre miſſis ſecundum iſidorum quaſi ter miſſus ſoli dum conſtituat ·

P Lacuit · eorum ar · quod in ea dem ſit conditione qui damni cãm vel oc caſionem dat · ⁊ qui damnũ dedit · ſ · xx iij · q · v · de occidẽ dis · et · c · cum hõ ore · ſ · xxvi · q · vi · ſi preſbiter · ſ · xxvij · q · ij · ſi tu abſtines · s · di · lv · ſi quis abſciderit · ſ · xvij · · q · iiij · diffinimus · s · di · l · ſtudeat · et · c · ſepe · ſ · xvi · q · i · decime · So · ſed in telligendum eſt de cã proxima et maxime cũ malo zelo cãm vel occaſionẽ preſtat

b ¶ Per dicõ · nichil enim intereſt an occidat quis an cãm mortis prebeat · ff · ad · l · cor · de ſic · nichil · vnde et ſi preſtito impunitatis ſacramẽto fuos ad ec cleſiam confugientes ſacerdos non reddiderit et poſtea fugerint fuga eorum a ſacerdote querenda eſt · vt · xvij · q · iiij · diffinimus · qui enim oc caſionem damni dat ⁊c · vt · ff · ad · l · acquili · qui occidit · §. vlti ·

Munera inuiſibilis gratie queſtibus nõ ſunt comparanda ·

Q Vicquid inuiſibilis gratie conſolatione tri buitur nunquam queſtibus vel quibuſlibet pre mijs venundari penitus debet dicen te domino · Nõ gratis accepiſtis gra tis date · ⁊ ideo quicunque deinceps in eccleſiaſtico ordine conſtitutus · aut pro baptizandis conſignandiſque fi delibus criſmate vel promotionibus gra duum quelibet precia vel premia nõ voluntarie oblata · pro huiuſmodi am bitione ſuſceperit eque ſi ſciente lo ci epiſcopo tale quicquam a ſubditis perpe tratum fuerit · idem epiſcopus duobus men ſibus excõmunicationi ſubiaceat pro eo quod in ſcientia mala conſexerit · ⁊ cor rectionem neceſſariam non adhibue rit · Si in autem ſuorum quiſpiam eodem ne ſciente quicquam de ſupradictis capitulis accipiendum ſibi eſſe crediderit ſi pre ſbiter eſt quatuor menſium excommu nicatione plectatur · ſi diaconus tri um · ſubdiaconus vero vel clericus hijs cupiditatibus ſeruiens pro ar bitrio competenti pena ⁊ debita ex communicatione plectendus eſt ·

¶ Item ex conci · bracarenſi · ij ·

Nichil a ſacerdotibus exigatur pro balſamo quod in criſmate ponitur ·

P Lacuit vt nullus epiſcoporum pro bal ſami modico quod benedictum pro baptiſmi ſacro per eccleſias datur quia ſin guli tremiſſem pro ipſo exigere ſolent aliquid vlterius exigat · ne forte quod pro ſalute animarum per inuocationem ſanc ti ſpiritus conſecratur · ſicut ſimon magus do num dei pecunia voluit emere ita nos venundantes damnabiliter venun demur · ¶ Item ex eodem

Non eſt aliquid exigendũ ab hijs qui infantes ſuos ad baptizãdũ adducunt

P Lacuit vt vnuſquiſque epiſcopus per ec cleſias ſuas hoc faciat · vt hij qui infan tes ſuos ad baptiſmũ offerunt ſi quid voluntarie pro voto ſuo offerunt ſuſcipi atur ab eis · Si vero pro neceſſitate paupertatis aliquid non habent quod offerant nullum eis pignus violenter tollatur a clericis · Nam multi paupe res hoc timentes filios ſuos a baptiſ mo retraherent · qui forte dum diffe runtur ſi ſine gratia baptiſmi de hac vi ta receſſerint · neceſſe eſt vt ab illis eo rum perditio requiratur quorum ſpolia per timeſcentes a baptiſmi gratia ſe ſub traxerunt ¶ Item in concilio eliber tano

ab hijs qui baptizantur nullus in concham nummos mittere cogatur

E Mendari placuit vt qui bapti zantur vt fieri ſolebat nummos in concham non mittant · ne ſacerdos quod gratis accepit · precio diſtrahere vi deatur · neque enim pedes eorum lauandi ſunt a clericis vel ſacerdotibus · ¶ Item ex concilio triburienſi ·

Pro perceptione criſmatis vel bap tiſmi aliquid exigi non debet ·

D Ictum eſt ſolere in quibuſdam lo cis pro perceptione criſmatis nummos dari ſimiliter pro baptiſmo ⁊ communione · hoc ſimoniace hereſis deteſtata eſt · ſancta ſinodus ⁊ anathemati zauit · ⁊ vt decetero nec pro ordina tione nec pro criſmate vel babtiſmo vel pro balſamo nec pro ſepultura · vel communione quicquam exigatur ſtatuit · ſed gra tis dona xpi gratuita diſpenſatione do nentur · ¶ Item ex concilio gabil lonenſi ·

Nec pro dedicandis ec cleſijs nec pro ceteris ſacramentis conferendis aliquid exigi debet ·

S Tatuimus vt ſicut pro dedicandis baſilicis ⁊ dandis ordinibus ni chil accipiendum eſt · ita etiam pro balſamo ſiue pro luminaribus emendis nichil preſbiteri criſma accepturi dent · Epiſcopi itaque de facultatibus eccle ſie balſamum emant ⁊ luminaria ſin guli in eccleſijs ſuis · ¶ Sicut ergo hec ſa cramenta licet ſimoniace miniſtren tur tamen effectum benedictionis

i ¶ Requiratur · no · pro loco ⁊ tempore illicita conceduntur que ſim pliciter licita ſunt · vt · xxvij · q · ij · neque viduas ·

E Mendari · non mittant · preſumitur enim ſimonia · ar · ſi his preſumptio eſt ex tempore vel loco · ſ · xxxi · q · i · ſi quis · s · di · lxxxi · in omnibus · viij · q · iij · c · i · ⁊ · ij · s · di · lvij · ſi quis in egritudine · ſ · xviij · q · ij · eleutherius · contra extra de ſimo · cum ſit romana · ſ · e · q · ij · placuit · So · exaudi hoc de num mis exactis · nam ſponte oblatos ac cipere poſſum ar · ſ · e · c · proxima · Alij di cunt hoc euitandum propter ſpeciem ma li · ar · extra · de tranſ ac · conſtitutus · ff · ad · l · iul · de ambi · l · · i · vbi dicitur quod ac cuſatus non debet intrare in domum iudicis · hinc ar gue opus laudabi le pro ſe rõne tem poris reprobari ⁊ ne malignandi oc caſionẽ inducat · lz enim nummos mit tere in concham pietatis opus ſit tempore tamẽ ſuſcipien di baptiſmi ſimo nie ſuſpitionem in ducit · ar · ff · ad · l · iul · de ambi · l · v · na · in ſi · adeo vt etiam ſi ſub aliquo pretextu tempo re prohibito detur preſumptio ſimo nie non euaneſcat ar · lvij · di · ſi quis in egritudine · vi ij · q · iij · c · i ·

l ¶ Sacerdos · ar · non ſolum abſti nendum eſſe a ma lis ſed etiam ab om ni ſpecie mali · ar · iiij · di · generalis ·

m ¶ Lauandi · quod mediolanũ · faciunt primo a qua conſecra ta puerorum pedes lauant · ⁊ poſtea baptizant et non peccant quia auc toritate ambroſij hoc faciunt · quia qui eſt mundus totus nõ indiget niſi vt pedes lauet · ta men in illa aucto ritate intelligit pedes idem affec tus · ſcilicet ut ha beat corporum · iuxta illud quam ſpe cioſi pedes euan gelizantium pacem · ⁊c ·

S Tatuimus · pro luminaribus in conficiendo criſma neceſſarijs frau dem remouet · Nota pro tempore luminum etiam precium inter dici · in extra · alex · iij · de hijs ſane dicitur extra de ſimonia · non ſatis ·

o ¶ Sicut ergo · hoc · ſ · baptiſma et criſma et accepit hoc finem altercatio gra ni · quantoque ſimoniacos operat hereticis quinque non · vt · s · §. quia ergo ⁊ ſe ·

S Tatuim9 · idem dicit h qd in · ḡ · niſi q̃ ſubiungit quid iuris ſit cum ſic vel ſic ordinantur · ſatu ſimoniaci dicunt · ex̃ de ſimo · de ſimoniace · ſ · ꝓpter ordinacões a · ſimoniacis factam · ſic vſurari9 q̃nq̃ dr̃ q̃ dat vſuras · ff · de vſur · de

b ¶ Aũt non · illi ſola voce nõ re= bitor

e ¶ Miſericorditer · et ita arguit h q̃ non recepert execu= tionem · b ¶ Sz h · reſpicit vltimam partem capli p̃cedentis · ſ · ad ſimoniacos nõ rea= tu ſ ꝓpter ordina tionem · ĩ · c · ꝓx ·

S Iq̃ · b · intel ligit h ca · d p̃ciſis · q̃ tñ neſcie= bant eſſe p̃ciſi ab ordinatis · Nam o pinio eius ẽſt q̃ ſi occultũ ẽ eũ ordi natorẽ ſimoniacũ eſſe q̃ toleraẽ or dinat9 ſuſcipit ex ecutionez vt · xv · q · vij · c · ul · niſi ſit notorium · vt · xx xij · di · ḡ · verz · ul niſi teſtib9 ꝓbaẽ poſſit · vt · s · e · q̃ſ quis · et ideo ut lo cum habeat h eũ qd ſequit ·

f ¶ Miſericordi ter · r̃c · nccẽ hz le gere d p̃ciſis nos vero alit ſentim9 ĩ · e · q̃buſdaz · s · e · reperiunt · r legi mus · c · d occultiſ nam q̃tumcunq̃ occulti ſut r etiã ig̃ret iſte nõ oſeq tur executionẽ et h in ſimoniaco in ordine · et licz ſine culpa iſti9 ordina ti otigat indiget tñ diſpenſatiõe et h ẽm deteſtacõez criminis et iõ dic miſericorditer et lz h in ig̃rãte · ſe cus tñ in eo q̃ co= act9 eſt · vt · ĩ · e · c · oſtat · nam ille de iure admittend9 eſt ad execucõz · r ea ẽ ratio q̃ ma gis oſtat nob de voluntate coacti q̃ ig̃rantis nec in telligas illud · ca · de abſolute coac to · q̃ ille non re= ciperet caracterẽ ex̃ de bap · r eius ef · maiores ·

g ¶ Probaẽ · per ſacim · ex̃ de ſen · ex · ſi vero · vel ꝓ bauit eo ip̃o q̃ nõ ꝓbaẽ · oẽ · ¶ · qui mili · nõ poſ · ſuper ſuis · li · xij · Sz po= ne p̃latũ meũ eſſe ſimoniacũ r vult me ordinare · ſi ꝓ bare poſſum non debeo ab eo ordines recipe · ſi non poſſum debeo recipe ordines ſcdm plurimos doctores · exeq̃ tamen non poſſum ſine diſpenſatione pape tm̃ ſm quoſdã · ſm alios cuiuſcunq̃ ſuperioris · iſta tñ diſpenſatio dz fieri in occulto · ne infameẽ ille p̃lat9 cui9 crimẽ occultũ ẽ · huic tñ ob uiat · ex̃ · e · ti · per tuas · io · h teneas ꝓ certo · q̃ ſi ego ſcio aliquem eſ ſe ſimoniacũ · ſ · occultũ nõ debeo recipe ordines ab eo · vt in predicta

ꝯferunt accipienti · ſic r ſac̃dotalis vnctio licz ſimoniace miniſtreẽ ſuo tñ non dz carere effectu · ſz ſic ſup̃= dictum eſt illa ſacramenta ſunt ne ceſſitatis · h dig̃tatis · r ideo p̃uile= gia eoꝝ non p̃nt g̃nare ꝯmunem le gem iſtoꝝ · Habent ḡ ſimoniaci vul neratuz caput per ſimoniace man9 p̃uam impoſitionem · h autem de il= lis intelligendum eſt quos nec ex= cuſat ignorantia nec attractionis violentia q̃ ab illis ordinanẽ quos indubitanẽ ſciunt eſſe ſimoniacos ſi ue ſimoniace ſiue non ſimoniace or= dinentur ab eis · Vt enim nicolaus papa diſtinguit · Alij ſimoniace or= dinatur a ſimoniacis · alij ſimonia= ce a non ſimoniacis · alij non ſimoni ace a ſimoniacis · hanc diſtinctio= nem innuit nicolaus papa capitulo ſecundo dicens ·

De multiplici genere ſimoniacorum ·

S Tatuimus decretũ de ſimoniacis ſi moniace ordinatorib9 vel ordinatiſ r de ſimoniacis ſimonice a non ſimo niacis · et de ſimoniacis non ſimo= niace a ſimoniacis · Simoniaci ſimo niace ordinati vel ordinatores ſm eccleſiaſticos canones a ꝓ̃prio gradu decidant · Simoniaci q̃z ſimoniace a non ſimoniacis ordinati ſimiliter ab officio male accepto remouean tur · Simoniacos autem non ſimo= niace a ſimoniacis ordinatos miſe= ricordit̃ per man9 impoſitionem ꝓ tp̃is neceſſitate in officio ꝯcedimuſ permanẽ · ¶ Sz h intelligenduz eſt de hijs q̃ ordinanẽ a ſimoniacis q̃s ignorabant eſſe ſimoniacos · hos fa cit ſimoniacos non reatus criminis ſed ordinatio a ſimoniacis · ¶ De quibus vrbanus papa ait ·

De hijs q̃ non ſimoniace a ſimoniacis ordinanẽ

S Iq̃ a ſimoniacis nõ ſimoniace ordiati ſũt ſiq̃dez ꝓbaẽ potuerint ſe cum ordi= narenẽ neſciſſe eos ſimoniacos eſſe · r tunc ꝓ catholicis habebanẽ in ec= cleſia · talium ordinationes ſuſtine= mus miſericordit̃ · ſi tñ eos laudabi lis vita ꝯmendat · Qui vero ſcienter ſe a ſimoniacis ꝯſecrari imo execra ri permiſerint eoꝝ ꝯſec̃tionem om= nino irritam eſſe decernim9 ¶ Itẽ nicola9 iunior · h idem alexander ſe= cundus ·

De eo qui ordinatur ab eo quem ſcit ſimoniacum eſſe ·

D E cetero ſtatuim9 vt ſi q̃s in poſteꝝ ab eo quez ſimoniacũ eſſe non dubitat ſe ꝯſec̃ri ꝑmiſerit r ꝯſec̃tor r ꝯſecrat9 non diſparem damnationis ſententiaz ſubeant · ſz vterq̃ depoſitus penitentiam agat r priuat9 ꝓ̃pria dignitate perſiſtat ¶ Idem ·

ſimoniacis in dig̃tate ſeruanda nl'la ẽ impendẽda mĩa

E Rga ſimoniacos nullaz miſe= ricordiaz in dig̃tate ſuanda haben dam eſſe decreuim9 · ſz iux̃ canonuz ſanctionem ſcõrumq̃ patꝝ decreta eos omnino damnam9 ac deponen= dos auctoritate ap̃lica ſanctim9 ¶ Subaudiendum eſt niſi violenẽ at= tractus fuerit · De hijs enim r a q̃ buſlibet hereticis violenter ordina tis ait innocenti9

d hijs q̃ inuiti ad ordinationem h̃eticoꝝ trahuntur ·

C Onſtat multos vim paſſos eſ ſe atq̃ inuitos attractos re= pugnanteſq̃ ab h̃eticis ordinatos · Sz huiuſmodi aliq̃s ſi poſt talez or dinationem non interfuerit cum il li ꝯficerent ſacra ſi cõmunioni eoꝝ participatus non eſt · ſi ſtatim di= ſcedentib9 illis peſſimo conciliabulo eoꝝ abrenuntiauerit et ad ecc̃iam redijt iſte talis pt̃ habere colorem aliquez excuſationis · Ceteꝝ q̃ poſt menſem aut amplius redierunt cũ ſe ꝯſiderarent ab hereticis ordina= tos · certe q̃uis ab eis nichil recepe runt rei tñ ſunt vſurpate dig̃tatis ·

deẽ · p tuas · de cetero et ſi vellet me cogere potius debeo pati excom municacõz · ex̃ de ſen · ex · inquiſicõni · b · allegat eaz ꝓbaẽ dz · r cũ

b ¶ Probare · h argue q̃ ignorantiam= ꝓbatio triplicit̃ fiat · tũc · ſ · directo tũ ꝓbato eo ex q̃ id qd intendit neceſſario aut veriſimiliter ſequiẽ · ignorantie tñ veriſimil' ꝓbacõ ſufficit · qd pz ex eo q̃ dicitur tunc ꝓ catholicis habeanẽ · ex hijs q̃z verbis ſequentib9 · ſ · ſi tamen eos laudabiliõ vi ta ꝯmẽdet · argui pt̃ · p̃cedentia me rita ad delicti p9 ꝯmiſſi veniam im petrandam ꝓdeſ ſe · vt · ff · de re · mi lita · nõ om̃es · io · ar · allegantẽ ig̃= rantiã debẽ eã ꝓ baẽ · ut · ix · q · i · or dinacões · ĩ · xxxii · ij · q · ul · in lẽm · ex̃ d elec · innotuit s · di · lxxxij · ꝓpoſuiſ ſti · oẽ · ĩ · xij · q · ix · iudicas · ꝯtra ·

f ¶ Et tũc · ĩ · xv · q · ul · c · ul · ar · ĩ · ix · q · i · c · iij · oẽ · ſo · i bi namq̃ dr̃ q̃ ſi q̃ ab hereticis no= minatim excõica tis ordinati fuerit ignorantes illos eſſe dãnatos · co= rum ordinationeſ rate habebunẽ · h autez tunc dic̃ ra tas eſſe ſi eoꝝ or dinatores pro ca tholicis habean= tur · vnde colligiẽ q̃ ſi tunc non ca= tholici ſ damnati habebanẽ talium ordinatio non to= leraẽ · Sz ſciendu eſt q̃ nõ ſemp cõ trari9 ſenſus auc toritatis ꝓ lege r certa racõe ſuſ cipiend9 eſt ſicut in nonnullis decre toꝝ locis diligẽ tia lcõꝝ inueniet · vl' dicaẽ diſtricti us ſe habere in ſi moniacis ꝓpt̃ odi um ip̃ſi9 horrendi criminis r mitigã tius in alijs perũ ſis ordinatoribus qd illo · ca · demõ= ſtratur · ix · q · i · ab excommunicatis · vel q̃ h dr̃ de ca= tholicis nõ ad or= dinantes referẽ · ſ ad ordinatos ·

D E cetero · nõ dubitat · q̃a ẽ notoriũ vl' p ſe tentiaz · b · ſoẽ di cit l'ra · ſentẽtiã ſb eant · tu intellige de eo quẽ ꝓbaẽ · potuit ſimonia= cum is q̃ eſt ordinandus · melius intellige ſm q̃ dixi in glo · s · c · ꝓx · in glo · p ſacim · v · h teneas · b · ne q̃z · ĩ · e · q · vij · reqritis · ĩ · e · q · v · c · i · ꝯtra · ſo · h ſimonia eſt in ꝓmo to r i ꝓmouẽte · ſ · i · ordine · ex̃ de ſimo · tanta · et · nota · ĩ · e · q ·

E Rga · nullã · ĩ · e · q · ſi quis=

m ¶ In dignitate = · v · c · i · cum enĩ furtiu9 ſit · ĩ · c · ordinationes · nõ poteſt diſpenſari · melendus ſecus dicit ex̃ de ſimo · ex inſinuatione ·

Tales plerūqȝ ex intuitu pietatis reformat catholice man9 impoſitio cū ſatiſfactione ⁊ medicina penitentie ſȝ damnacōnez ſimoniacorū ⁊ eoꝝ q̇ eis ɔſenſerīt legim9 medicinam vero autenticam ex hac hereſi nominatim non legimus n̄ ꝙ ſic vſurpatum eſt in nouatianis vel donatiſtis minoribꝫ vtiqȝ hēticis non canonice ſȝ ex intuitu pietatis· ita etiam ex hijs poſſe fieri colligimus· Ideo etiā q̄ aliorſum per oīa orthodoxā habent fidem n̄ ꝙ ſpm̄ ſanctum credunt eſſe venalē· Et vt ait beat9 auguſtin9· heretici cum redierint q̄ parte ſe abſciderint ab eccleſia curenṫ· qua vero parte adheſerint ɔgnoſcanṫ· ¶ Hinc ⁊ leo ſcribit ianuario epiſcopo **Qui ab hereſi ad eccleſiam redeunt in q̄ inueniunṫ ordine ex beneficio pſeuerēt·**

Omnis cuiuſlibȝ ordinis clericus q̇ catholicam deſerens vnitatem hētice vel ſciſmatice ɔiūctionis ɔtagiōe ſe maculauerit· ſi ad ecc̄iam redierit cum legitima ſatiſfactione ⁊ erroris ſui damnatione· h̄ in magno beneficio habeat ſi adempta ſpe omnis promotionis in quo inuenitur ordine permaneat·

¶ De hijs aūt q̇ ordinanṫ ſimoniace a non ſimoniacis · vtpote illi q̇ data pecunia archidiacono vel ɔſiliarijs epi ep̄o ignorante h̄ efficiūt· vt de manu eius ſacros ordines accipiant· ¶ Ita ſcribit gregorius ſeptimus· **Ordinationes que ſimoniace ſunt falſe diiudicantur·**

Ordinacōes que interueniente p̄cio vel p̄cibꝫ vel obſeq̄o alicui pſone ea intentiōe impenſo vł que non ɔūi cōſenſu cleri ⁊ ppł̄i ſm̄ canonicas ſanctiōes fiunt ⁊ ab hijs ad quos ɔſecratio pertinet non ɔpbanṫ falſas eſſe diiudicam9 Quoniam q̇ taliṫ ordinanṫ non per oſtium i d eſt per xp̄m intrant· ſȝ vt ipa veritas teſtaṫ fures ſunt ⁊ latrones ·

¶ Quia g̊ ſimonia in hoc capitulo tripliciṫ notaṫ videndum eſt quot modis precium in hac hereſi deṫ· ¶ Hinc beatus gregorius in euangeliorum tractatu euidenter exponit dicens· **De multiplici genere ſimoniacoꝝ**

Sunt nonnulli qui q̇dez nūmoꝝ p̄mia ex ordinatione non accipiunt tn̄ ſacros ordines ꝓ humana gr̄a largiunṫ· atqȝ d̄ ipſa lāgitate laudis ſolummodo retributionem querunt· Hij nimirum qd̄ gratis accipiunt gratis non tribuunt q̄ de impenſo officio ſanctitatis nummum expetunt fauoris Vn̄ bene cum viꝝ iuſtum propheta deſcriberet ait· Beatus q̇ excutit manus ſuas ab omni munē Non enim dixit ſolummodo a munē ſȝ ab omni munere· q̄ aliud eſt munus ab obſeq̄o aliud a manu· aliud a lingua · Munus ab obſequio eſt ſuit9 indebite impenſa · munus a manu pecunia eſt · munus a lingua fauor eſt ·

Conſtat· ſtatim· ar· ꝙ ſi q̄ alicui tradiṫ inuita ⁊ ꝓ viribꝫ reniſtens· ſi ſtatim poſt traditionē effugerit nō tenet illud mr̄imomū qd̄ p̄ſumiṫ ex d̄to ſi ſtatim· maxime ſi nunq̄ ɔſentit· h· et ita per ɔſequentia deprehendunṫ precedentia· xxij· q· ij· qd̄ ait· d̄ pe· di· iij· iudas b ¶ Redijt· eo animo· vt iteꝝ non redeant ad eos· ſicut dicit lex ꝙ is qui fugerit ab hoſtibus eo animo vt iterum ad eos redeat non hȝ poſtliminium · ff· de cap· et poſtliminium · l· nichil intereſt· C· e· ti· l· pnł· nec em̄ ſatis ē domū quē redijſſe ſi mente alien9 eſt· vt· ff· de· offi· p̄ l· diu9· ⁊ · iij· q· ix· iudicas·

c ¶ Excuſatiōiſ· ar· ꝙ coactio excuſat in ordinib9 · s· l· di· p̄ſbros· xv· q· vi· c· i· xx· q· iij· pn̄s· ar· ɔṫ· xxv· q· i· merito· ꝗ̄· d̄ ɔ· di· iiij· eos q̇s·

d ¶ Poſt menſē· ar· ꝙ ſi aliq̄ alicui inuita tradita fuerit et aliquanto tpe cū eo i domo manſit· ⁊ qd̄ potuit nō effugerit· ſi poſtea viꝝ dimiſerit poterit reuocari ab eo quia ex tanto tp̄is ɔſenſu ratū fuit mr̄imonū· ar· xxxi· q· ij· d̄ neptis· lxiij· di· q̄nto· l· di· p̄ſbros qui· ⁊· xlv· di· de iudeis· et extra d̄ ſpon· ad id·

e ¶ Aut āpli9 · ar· ad ꝓbādū ɔſē ſū interfuiſſe mr̄imonio ſi non ſtatim diuc̄it dum poterit · de pe · di· i· reuertimini·

f ¶ Tales· ſ· q̇ ɔſēſert hēticis vł ſtatim receſſerūt vel nō ſtatim idē intelligo etiā p9 momentum ſi iam ɔſenſiſſent· ⁊ item p9 centū annos· ſi nunq̄ ɔſenſiſſent nam ſemp excuſarenṫ· ff· d̄· re mili· nō omes· ꝗ̄· q̇ capt9· factum g̊ tangit h̄ dicendo· ideo tn̄ dic̄ q̇ p9 menſem· q̄ ſi· ꝗ̄· menſem redierint ſemper fuiſſe inuiti p̄ſumiṫ n̄ ɔtrarium ꝓbeṫ· ſi poſt preſumerenṫ ɔſenſiſſe n̄ ɔtrarium ꝓbetur· et eſt ſimile · C· ad vellei· ſi mlı̄er pfecte· ɔſam n̄ executionē rei adepte renūtiauerit· ꝗ̄· e· q· ſi quis neqȝ·

g ¶ Autenticā· i· infructuo· h ¶ Vſurpatū· i· ɔṫ rigorē factū· ar· C· de iu· do· vbi· i ¶ In nouaciāis ꝗ̄· q· vij · maximū· ⁊· c· donaṫ· ita et cū ſimoniacis eſt diſpenſandū vt iā hētis ·

k ¶ Minoribꝫ· nō em̄ cū maioribꝫ hereſiarchis diſpenſaṫ· vt· ꝗ̄· q· vij · c· i·

l ¶ Qui aliorſum· quaſi diceret h̄ facit ad diſpenſationem·

m ¶ Cognoſcāṫ· ar· ꝙ ſi inſtr̄m ſit falſū in aliq̄ pte· et alia pte veꝝ· vbi veꝝ ē debem9 illd̄ recipe· C· de trāſac· ſi ex falſ· ar· ɔtra · ix· di· ſi ad ſacras·

Omnis· hēat· ɔſi tn̄ iterata vnctiōe nō fuerit mutulat9· vt· ꝗ̄· q· vij· ſalubrimū·

o ¶ Inueniṫ· ſi tn̄ illos ordies ſimoniace non receperit cum quibus diſpenſetur ⁊ cum quibus non· dicunt iſti verſus· ſiue bis ordo datur ſeu baptiſmus repetatur· vt cūtatur fidei ſtatus ordo petatur· vel ſi preſtetur ꝙ vtrumqȝ ſimon operetur· vt diſpenſetur ſpes irrita prorſus habeṫ· s· e· ſi quis·

Ordinacōes· p̄cō dato vł redēto vł ꝓmiſſo· C· d̄ trāſac· tranſactio· nā remittē eſt dare ex̄ d̄ teſti· venies· ꝗ̄· ff· d̄ hijs q̇ i fraudē creditoꝝ· ſi pign9· Itē nunq̇d ſimonia eſt abrenuntiaē bn̄ficio vt alij dent· non· n̄· ducaṫ in pactū· ex̄ de p̄b· dilecto· ſp̄ē tn̄ hr̄e nō ē ſimoīa ex̄ de pact· cū p̄dem· Iteꝫ queriṫ q̄re regnū dei pecunia poſſit emi cū michil ſit ſp̄ūali9· de pe· di· i· medicina· et nō ordo vel honor ecc̄iaſtic9· ⁊ ea ē rō· q̄ cū vendente regnū dei nō pt̄ eſſe malicia · h̄ ſecuſ· ſȝ falſū ē regnū dei emi· ſȝ ex miſe̊dia meritis p̄cedētibꝫ acquiriṫ· xiij· q· ij· aīe· de pe· di· i· medicina·

q ¶ Vel p̄cibꝫ· h̄ de precibꝫ ꝓ indigno et carnali amore impenſis vł a ſe porrectis· alias nō· ꝗ̄· e· latorem·

r ¶ Vel p̄cibꝫ· h̄ hēs ꝙ p̄ces inducūt ſimoniaȝ· et· ꝗ̄· e· nlı̄· viij· q· i· moiſes· ⁊ h̄ veꝝ ē ſi aliq̇s ꝓ ſeip̄o peſtat· tal' aūt ſe ingerit· ꝙ nō lȝ· vt viij · q· i· in ſcp̄turis· ex̄ d̄ iur̄· pa· p vīas· alij dicūt ꝙ aliq̇s ꝓ ſe ſi ē dign9 pt̄ petē· nā petr9 dixit· q̇d g̊ fiet nobꝫ q̇ ſecuti ſum9 te· et ita ꝓ ſeip̄o petijt ſȝ ſi p̄ces porrigunṫ ab alio diſtinguiṫ· ut viij · q· ij· in fī· et q· i· c· moiſes· io·

s ¶ Intencōe· g̊ ſine intencōe· n̄ ē ſimoīa· h̄ ſ· ſ· l·

t ¶ Fures· vid̄ꝛ h̄ ꝙ cū ſimoīacuſ furi ɔpeṫ ꝙ cū ſimoīaco nemo poſſit diſpenſaē n̄ renūciet ordini male ſuſcepto· vt ꝗ̄· e· ſi q̇s neqȝ· ⁊ · s· e· erga· et· ex̄· e nobꝫ in fi· q̄ nō vicium furti purgaṫ· n̄ reſ furtiua redeat in pṫatē dn̄i· ut· xiiij q· vi · ſi res aliena illd̄ ſatis pt̄ ɔcedi ⁊ ſ h̄ pt̄ dici ꝙ ſimoīac9 nec etiā caracterē recipet q̄ ſimoniacus dȝ renūtiare rei quā vicōſe ē adept9 · ɔſtat ꝙ execucōī nō renūciat q̄ execucōꝫ nūq̄ habuit caracteri em̄ nō pt̄ renūciaē vn̄ ſatis vid̄ꝛ ꝙ n̄ recepit caracterē n̄ velleſ dicē ꝙ recepiſſȝ caracteris poſſeſſionē ſic fur d̄ꝛ hr̄e rem furtiuā· i· poſſeſſionē rei· tn̄ credibilius eſt vt dicaṫ ꝙ hȝ caracterem· et ꝙ papa poſſit diſpenſaē· lȝ ille nō renunciet· nā eē viciū furti pt̄ purgari re apud furē manente· ff· de vſuca· ſi fur· in p̄n· idem video in violento detētore· vt· ff· de p̄cario· ēre · ꝗ̄·

Sunt· nō accipiant· ex̄ de ſimo· ⁊ ſi queſtiones· iulianus

x ¶ Deſcribēt· nō ē in iſaia id qd̄ ſeq̇tur ſȝ i pſalmo· Iudica me dn̄e· d̄· in quoꝝ· ⁊ ſic vid̄ꝛ ꝙ nō poſſum buiē ꝓ bn̄ficio· vt h̄ ⁊· s·

y ¶ Ab obſeq̄o· e· c· ꝓx· ar· ɔṫ· xij · q · ij· q̇cūqȝ ſuffragio· et· c· caritatē· licite etiā pt̄ q̇s ſperare vel appetē digtates· vt· lxxiiij· di· cōſuluit· lxi· di· q̇d ꝓderit· ex̄ d̄ pac· cū p̄dē · ſo· h· dic̄ ſi directe habeat animum ad h̄ cum buit ſimoniac9 eſt · viij · q· i· ſūt q̇daȝ· ſȝ tu dic ꝙ ſi dign9 ⁊ dignum exhibet buicium nō ē ſimoniac9 · vt h̄ ⁊ ex̄ d̄ cł̄i· non reſi· d̄cētero· ał' · ſi indign9 ē vł dign9 ⁊ indigne buit ſimoniac9 · eſt ⁊ h̄ notauit cū dixit buitus indebite· ⁊c̄· et lȝ dign9 buire poſſit non tn̄ h̄ ducē pt̄ in pactionē· nam illud ſimoniacuȝ eſt ex̄ d̄ pac· pactiones· Nullum g̊ mun9 dabit niſi illud alias fuiſſet daturus propter aliq̇s neceſſitates· vt ex̄ · e· et ſi queſtiones· vel n̄ det encenium aliqd̄ vt · ff· d̄ of· ꝓcōſuł· l· ſolent· ꝗ̄· vl· ve n̄ recipiat illud ad ſtipes templi· vt· · e· iudices·

z ¶ Sȝ ab ɔīni· vt alia pticularia ɔp̄hendēt · s· di· xix· ſi

romanorum· ſi ꝗ· xiiij·q·iij· putant·ꝗ·e·q·iij·ſaluator· otra·xxxi·q i·q ſi dormierit =ut ſi debite impendat non ita ſit·vt·ꝗ·e·q·iij·ſaluator·ꝛ exponit·ꝟ·indebite·cum indebite indignus fuit ꝓ beneficio·alias non·ar·inſti·de ſoci·§·de illa·

a ¶ Indebite·

b ¶ Gratia·s·xxiiij·di·qñ· =lꝫ valde dign⁹ ſit non tñ effrenata temeritate ſꝫ trepida deliberatione debet

¶ Qs·coact⁹·ꝛ etiam

Sonus ſacerdotij ſubire·vt·s·e· non eſt putanda·in fi·ꝛ·di·xiij· nerui ·et·lxi·di· miramur·

d ¶ Amore·ex ꝟ collige omnē illū eſſe ſimoniacuꝫ ꝗ ductus amore alicui indigno beneficium offert·ar· ex̄ de ſimo·nemo nā exꝗ fautor tercij nimiuꝫ fauoris induc̄·multomagis ipi⁹ ꝗ ordinatur·vl' expone ꝟ ita q ceſſet iſte intellectus iniuſto cordis amore·id eſt cupiditate et ambitione·

e ¶ Comitatu·i· ſeruitio·

f ¶ Fraudulēto· fraudulentū ē munus·cū dic̄ ſe aliās voluiſſe hoc ei dare·vt·ex̄·e·ꝛ ſi qōnes·vel qñ altera ps dicit ſe ex penſas feciſſe ꝛ illas petit ut cedat beneficio· vt ex̄ ꝺ pac·cum pdem·

g ¶ Nō ſponte· ꝟ idez de quolibꝫ crimine·ſꝫ ꝟ dicit̄ ab terrore ꝛ notaq dic̄ ſponte· qꝛ cogeret̄ iuē ordinem dimittē niſi ſponte non valēt ei ad ſalutem·

h ¶ Mors·ꝛ ꝟ vt dixi in quolibꝫ crimine nō valet penitentia ad ſalutē niſi pſeuēt aio vſqꝫ in fine ꝺ pe·di·i·§·bijs autoritatibꝫ·ꝟ·Itez illud iohannis·et lꝫ de omībꝫ alijs criminib⁹ poſſit ꝗs penitere ordine retēto· vt·lxxxij·di·

Qui g̊ ſacros ordines tribuit tunc ab omni munere manus excutit qñ in ꝺmis rebꝫ non ſoluꝫ pecuniaꝫ nullam ſꝫ nec humanam gr̄tiam reqrit

¶ Idem in regiſtro Eternam damnationeꝫ inueniet qui quolibꝫ munere ad ſacros ordines accedit

Si qs necꝫ ſanctis pollens moribꝫ vel necꝫ a clero ꝓplo vocat⁹·vel pulſatione coactus impudenter criſti ſacerdotium iam qlibꝫ facinoē pollut⁹ iniuſto cordis amore·vel ſordidis pciꝫ oris ſiue comitatu ſiue manuali ſuitio ſiue fraudulento munuſclo ep̄alem ſeu ſacerdotaleꝫ non lucro animaꝝ ſꝫ inanis glorie auaricia ful⁹ dignitatem acceperit·ꝛ in vita ſua non ſponte reliquerit·eumqꝫ in aſpera mors pn̄ia non inuenerit pculdubio in eternuꝫ peribit· ¶ Hinc· Idez gregori⁹ ſcribit iohanni corinthioꝝ epo·

Pro ordinationibꝫ nichil omnino recipiatur·

De ordinationibꝫ aliqd accipe ꝟ diſtricta interdictione decreuim⁹· Oportet g̊ vt necꝫ per donum necꝫ per gr̄am necꝫ p quorundaꝫ ſupplicationem aliꝗs ad ſacros ordines ꝯſentias vel permittas adduci ¶ Idez vniuꝺ epis per ilerdaꝫ ꝓuintiaꝫ ꝯſtitutis·

Nec pcio nec gr̄tia vel ſupplicatione aliꝗ ad ſacros ordines accedant·

Quibuſdaꝫ narrantibꝫ agnouimus q in illis partibꝫ nullus ad ſacꝝ ordinem ſine ꝯmodi datione peruemat· Qꝺ ſi ita eſt flens dico gemens denuntio·qꝛ cum ſacerdotalis ordo intꝰ ort⁹ occidit·foris ꝗꝫ diu

ꝓſbr·l·di·de bijs·ꝟ nō·niſi renūciet ordini·ex̄ de ſimo·tāta·vnde non videtur q ꝟ locū habeat ammonicō vel denūciacō ar·otra·ꝗ·q·vlti·

De·c·pꝫ·dic vt ex̄ de accu·ſup bijs· =ꝗ·e·latorē·ꝯē vbi ꝑpa ad

De ordinationibꝫ·ſupplicationem· =ſupplicacōꝫ quorundā ordinat quendā·ſꝫ diſtingue ā aliꝗs petit ꝓ ſe ā ali⁹ ꝓ ipō·vt·s·e·ordinationes·viij·q·i·§·bijs·vel dic ibi de carnali ꝟ de ſpirituali·

Quibuſdaꝫ·C·pmo dicit·gg̊·ſe dolere q in nonnull' partibꝫ nemo ꝓmoueꝛ ad ſacꝝ ordinem ſine ꝯmodi datione. Secundo ꝓbat auctoritate dn̄i ſimoniacos ipſo iure eſſe ſuſpenſos· Vltimo ꝓhibet ꝟ fieri de cetero ꝛ ſtatuit penam in omittentes·

l ¶ Diu ſtare·quo ad id in quo nunꝙ ſtetit·ſ·quo ad executionem· ar·ff·de oſti·pec·id qꝺ·ar·ꝯē·xxxij·q·ij·moiſes·

m ¶ Eoꝝ·ꝛ ita ſimoniaci eē occulti ipō iure ſunt ſuſpenſi·non tamē vitandi ſūt·ſm quoſdā cum ꝓbari non pt̄ eis ſimonia·vi·q·ij·ſi tm̄·ſic exaudi·ex̄ de ſimo·tanta·ꝛ·s·e·repiuntur· =ſapit ꝗ ſemel eſt imbuta recens ſuabit

n ¶ Parator Qꝺ noua teſta capit inueterata

odorē teſta diu·et eſt·ſi· in aut·vt iudices ſine quoꝗ ſuffra·§·i·coll' ij·vbi dr·dato em̄ vno pncipio illicito necēe eſt eum ꝗ donationem facit plures manus circuire· =nales preces ꝓ aliquo digno porrectas

o ¶ Et actiōis·ꝟ argue car =nō facē ſimoniam·Sec⁹ in pecunia·vl' obſeqo que loco precij intercedē ſolent·qꝺ nō faciunt preces· vt ꝗ·e·q·v·c·vl·et lꝫ ꝓ digno porrecti facerent ſimoniaꝫ· tñ ꝓpter bona merita adiuncta digni ab hac excuſanꝫ·ar· xxxij· q·ij·ꝗcꝗꝺ·io·ſꝫ ꝗre minus omittit̄ ſimonia in precibus oblatis ꝓ digno ꝙ i pecuniarꝰdeo ꝗa in precibus nil dat ꝺ ſuo ꝛ iō nullum intelligit̄ ibi eſſe omētium· Naꝫ perdē ꝟba leue eſt ꝛ ita nichil puenit ad accipientē·ar·C· de don·inē vir·ꝛ vx·marit⁹·ff· de don·ariſto· ſꝫ in alio caſu dat·ſꝫ etiam ꝓ idigno magis deteſtaꝫ eccleſia muneꝝ dacōꝫ ꝙ precum effuſionem· vl' dic q ꝟ dictio ñ non excipit a ſupplicatione ſꝫ a vbo ꝓmouere· ſic ponē·s· di·xxxviij·ſedulo·v·nouerint·

Nullus culpetur·ꝛ puniatur pena·c·aureorum·ꝛ irrogetur infamia ꝗ petunt dignitatem aliquā ·ff· ad·l·iul'·ambitum·l·i·ꝗ·q·vij· ſanctim⁹·ar·ꝯē· ·ff·de offi·ꝓtoris barbarius·ſꝫ ſoluetur·ꝗ·vi·q· ſicut is·

q ¶ Religioſi·i·clericis·ꝛ p ꝟ expone illꝺ·c·xx·q·iij· pn̄is·in fi·ar· gradū altiorē grauiꝰ facē omiſſū·vꝫ· xx·q·iij·precipue ar·ꝗ·xxv·q·i·nulli·ꝗ·viij·q·ij·illud quidem·

Eſtote· grauēs·s·xxiij· di·quando·

Pueri· pueri dicunꝫ·ꝗ·decimumꝗrtum annum·ex̄ de eta·et quali·indecorum·

ſtaē non poterit· Scim⁹ ꝗppe ex euangelio qꝺ redemptor noſter per ſemetipſum fecerit·qꝛ ingreſſus tēplū cathedras vendentiū colūbas euertit· Columbas em̄ vendē eſt de ſpū ſancto queꝫ de⁹ omīpotens ꝯſubſtantialem ſibi per impoſitioneꝫ manuum hominibꝫ tribuit comodꝺ tpa le percipe· Ex ꝗ vt prediximꝰ malo iam euenire credit̄· qꝛ ꝗ in templo dei columbas vendē preſumpſerunt eoꝝ deo iudice cathedre ceciderūt· Qui videlicet error in ſꝺditis ꝓpagat̄ cum augmento· Nam eoipo ꝗ quiſꝗ ad ſacꝝ ordinem perducitur iam in ipſa ꝓuect⁹ ſui radice vicia tus parator eſt alijs venundare qꝺ emit· Et vbi eſt qꝺ ſcriptum eſt·gr̄tis accepiſtis gratis date·ꝛ cum pmo otra ſanctam eccleſiam ſimoniaca hereſis ſit exorta· cur non perpendit̄ cur non cauet̄·qꝛ eum quem cum pcio ꝗs ordinat ꝓuehendo agit vt heretic⁹ fiat· Ideoꝗꝫ hortamꝰ vt vr̄m null⁹ denuo ꝟ fieri patiat̄· Sꝫ necꝫ gr̄a alicuius necꝫ ſupplicatione aliꝗs ad ſacros ordines audeat ꝓmouē niſi eum quem vite meritum ꝛ actionis ꝗlitas ad ꝟ eſſe dignum monſtrauerit· nam ſi aliter factum ſenſerimus denuo diſtricta et canonica illud noueritis vltione cōpeſci· ¶ Itez ſimachus·

Ad epiſcopalem honorem null⁹ per ambitum accedat

Nullus itaꝗ p ambitū ad ep̄aleꝫ honorē ꝓmittat̄ accedē· Na cum ꝟ exceſſus in laicali conuerſatione culpetur·quis dubitat quīm religioſis et

t ¶ Vel pueri·i·neophiti·xlviij·di·ſicut·neophit⁹·

u ¶ Ad ſacros·nam minores ante decimumquartuꝫ annum bene poſſunt accipere lꝫ non omnes·ꝛ ita intelligit̄·lxxvij·di·c·iiij·qꝛ non acolitatum poſſunt accipere·lxxvij·di·in ſingul'·quid tamen ſi puer ordinetur in ſacris ordinibꝫ· bene recipit caracterem cum poſſit recipere minores ordines·vt in dicto·c·in ſingul'·Sed nunquid tenetur otinere·ſic·ſi eſt doli capax·alias non·nam et voto et ſacramento ſe obligare poteſt ſi eſt doli capax·vt ex̄ de delic·pu·c·i·ſꝫ religioni non·vt notaui·xxvij·q·ij·§·cum g̊·xx·q·ij·c·ij·

x ¶ Ad ſacros·ſi tñ ordinē̄ ordines ſuſcipiunt ſacros eē ſeptēnes·

y ¶ Quanto·s·di·xlviij·ſicut·nam caſum ꝛc̄·gerentoꝝ enim honorum non ꝓmiſcua facultas eſt· non enim ꝑus gerere debet maiorem honorem ꝙ minorem·ff·de mu·ꝛ honor·§·gerentoꝝ·

Latorē·per interceſſioneꝫ·ſepe enim ꝑpa ad interceſſionē laicoꝝ ordinat vel diſpenſat vel tolerat·vt· xxviij·di· de ſiracuſane·

·l·di·clerico·lxiij·di·ſalomitane· =tuas ⁊ ex̄ de tp·or·cū in diſtribu
a ❡ Proficere·ex̄ de ma·⁊ ob·p= endis· =iori·ſic·xi·q·iij·rogo·
F Iliū·mādaſtis·⁊ ita mādat minor ma=
❡ Non hꝫ·ſine eiꝰ licentia·lxiij·di·lr̄as·et ꝗ ad h̄ nil eſt ſpe
ciale in eccl'ia romana·vt ꝫ̄·xxi·q·ij·c·i·⁊·lxx·di·ſanctoꝝ·ordinati a
papa·lꝫ int̄ alios digni honore ſint·ſbſunt tn̄ epis·ex̄ de maio·et obe

por·cū eccl'ia·ex̄ de pſcrip·auditis·io·ſꝫ certe nō fallit qꝛ iura in cor=
poralia q̄ſi poſſident̄ et interdicta ꝓ eis poſſeſſoria ꝯſtituta ſunt·vt·
ff·de ſuit·quotiēs·ſ· =pus non eſt modꝰ·⁊c̄·x·q·iij·quia cognoui
l ❡ Ex uſu nam tē= mus·niſi forte cuiꝰ non extat memoria·ff·de
aqua quoti·⁊ eſti·h̄ iur̄·ex̄ de v̄·ſig̃·abbate·
m ❡ Eccl'iaſticā·nam iuſta de cā bn̄ pt̄ ab eis auxiliū petē·ex̄ ꝺcenſi·

deo ſeruientibus incutiat opprobriuꝫ
E Item greg. ❡ De eodem
Stote ꝗ̄ pcipue i ordinatiōe
ſolliciti ⁊ ad ſacros ordines niſi ꝑ=
uectiores etate et mundos corpore
nullatenus admittatis. eoꝝ em̄ qui
in ſacro ordine ſunt collocandi pꝰ
vitā moreſqꝫ diſcutite · vt dignos
huic officio adhibē poſſitis. non vo=
bis potentia ā ſupplicatio quorum=
libet ſbrepat pſonaꝝ. Nō igitur ꝺ
hijs tractare nccē eſt graues exper
toſqꝫ viros ꝯſilij vr̄i adhibete ptici=
pes et cū eis ꝯmuni h̄ deliberatione
penſate ❡ Item columbo epō.

**Neqꝫ fauore neqꝫ venalitate ad ſa
cros ordines quiſqꝫ promoueatur.**

N Ueri ad ſacros ordines nul=
lateus admittant̄ ne tāto pe
riculoſiꝰ cadant quanto citiꝰ ꝯſcen
dere ad altiora feſtināt. nulla ſit in
ordinatione venalitas. potentia vel
ſupplicatio perſonaꝝ nichil aduſus
h̄ que ꝓhibemꝰ obtineat Nam pro
culdubio deus offenditur ſi ad ſa=
cros ordines quiſqꝫ non ex merito
ſed ex fauore qđ abſit aut venalita=
te ꝓuehit̄. ❡ Econtra idem grego
riꝰ quibuſdam ſupplicantibꝰ vnum
acolitum ⁊ alteꝝ diaconuꝫ legitur
ordinaſſe ſicut ipſe ſcribit petro epi
ſcopo corſice inter cetera.

Epo interueniēte ꝑpa quedā acoli tum ordinauit

L Atorem pn̄tiū p interceſſionem vr̄e ſanctita
tis acolitū fecimꝰ quē ad obſequia
tua retranſmiſimus. vt ſi in lucran
dis animabꝰ amplius ſeruierit ꝓficē
ampliꝰ poſſit ❡ Idem elie pſ̄bro ⁊
abbati **Quiſquis in romana eccleſia
ſacrum ordinem acceperit vlterius
ab ea egredi non poterit.**

F Iliū vr̄m epiphaniū manda=
ſtis vt ad ſacꝝ ordinē ꝓmouē debe
remꝰ vobiſqꝫ tranſmittē. Sꝫ i vno
nos audiuimꝰ i altero minime potu
imus audire. Diaconꝰ qđē factus
eſt. ſed quiſquis ſemel in hac eccle
ſia ſacrum ordinem accepit. egre=
diendi ex ea vlterius licentiam non
hꝫ. Si vero vidē vos non potui hac
ex re ꝯſolationem habeo qꝛ in filio
vr̄o requieſco. ❡ Non itaqꝫ quorum
libet pcibꝰ ordinationes facte falſe
diiudicant̄. ſꝫ hee demum que preci
bus ordinandi vel eiꝰ amici non ſpi
rituali ſed carnali affectu porrecte
fuerint. cum alias future non eſſent
q̄s non caritas interueniens ſꝫ am
bitio ſupplicans quorumlibet extor
quet ❡ Non ſolum autē clericos
cuiuſlibet epi ſummꝰ pontifex in ec
cleſia romana valet ordinare. veꝝ
etiam oportunitate exigente mona
chos ⁊ quoſcumqꝫ clericos ꝯuocare
pt̄ ⁊ inuitare. ❡ Unde nicolaꝰ pa=
pa ❡ De eodem

P Er pncipalem beatoꝝ apl'oꝝ
petri ⁊ pauli poteſtatē ⁊ ius habe
mus non ſolum in mōchos veꝝ etiā
in quoſlibet clericos de q̄cumqꝫ dio
ceſi cum neceſſe fuerit ad nos ꝯuo
care atqꝫ eccl'iaſticis exigentibꝰ o=
portunitatibꝰ inuitare. ❡ Quolibꝫ
ꝗ̄ munere interueniente falſa diiu=
dicat̄ ordinatio. Sicut autem pre=
cio interueniente ſacri ordines non
ſunt tribuendi. ita nec reſtituendi.
vt em̄ ait beatꝰ ambroſiꝰ ſacri or=
dines non ſunt pcio emendi nec re=
dimendi ❡ Unde etiam gregoriꝰ
ſeptimꝰ ait **Precio interueniente
ſacerdotale officiū nō reſtituat̄.**

N Ullꝰ epſ guamen ſeu ſuile ſ
uicium ex vſu ꝯtra eccl'iaſticam nor
mam abbatibꝰ ſeu clericis ſuis im=
ponat. vel interdictum ſacerdotale offi=
cium precio interueniente reſtitu=
at. qđ ſi fecerit ſui officij periculum
ſubeat. ❡ Qui autem ideo pecuniā
accipiunt. vt ordinandis ſacros or
dines nō tribuāt vel vt canonice e=
lectioni aſſenſum nō pbeant. a eccle
ſijs edificandis vel ꝯſecrandis lapi
dem bn̄dictum vel ꝯſecrationem ſb
trahant multis argumētis accepte
pecunie rei ⁊ infames eſſe ꝓbantur
❡ Ait enim paſchalis ſecundus

p tuas·ff·de albo
ſcrib·l·vlti·et p̄=
ferunt̄ eis tm̄ qui
ſunt eiuſdem ordi
nis·ff·e·l·i· et ab
epo pt̄ deponi or=
dinatus a papa·
b ❡ Nō itaqꝫ·or
dinādi·⁊ ita aliq̄s
ꝓ ſe pt̄ dignas of
ferre p̄ces·qđ·h·
non concedit·in q̄
non credo eum be
nedicē qꝛ multos
ꝯdemnat·ar· pro
iohāne·xiiij·q·v·
non ſane·xv·q·i·
reuertimini·
P Er p̄ncipa=
lē·h̄·c·ha=
bes·xi·q·iij·c·ul·
f ❡ Poteſtatē·
h̄ idē pt̄ ep̄s·ij·
q·vij·cum paſto/
ris·ex̄ de cleri·nō
reſi·de cetero·
g ❡ Redimendi·
ex̄ ꝺ ſimo·q̄relā·
N Ullꝰ·ſuile
ſuicium·vo
cat angariam vel
per angariam qđ
lex vocat ſōte ſō
didum munꝰ·xvi·
q·i·§ nouaꝝ·in
lege placet·
❡ Ex vſu·i·nō
aſſueſcat·vel·
k ❡ Ex vſu·i·p̄=
ter id qđ actenuſ
ē ꝯſtitutū rōne p̄
ſcriptionis vt an=
garias ſacerdotibuſ
non imponat· cū
em̄ de aliq̄ reꝝ p̄
ſcriptione agitur
inſpiciendum eſt
vtꝝ ꝯūi iure ta
lia a talibꝰ poſſi=
deri valeant· nec
ne·p̄mo caſu ſola
longe vſurpatio=
nis et detentione
currit p̄ſcp̄tio·vt
·xvi·q·iij·et·iiij·
p totum·ſaluo eo
ꝙ de limitibꝰ ꝺr·
vt·cā·e·q·e·licꝫ·
⁊·c·inter memo=
ratos·ſcđo caſu n̄
currit preſcripcō·
preſcriptio enim
ius aduocat crea
tum·nouum autē
nō credat· vt·xx
xiij·q·v·qđ ꝺo·⁊
di·c·ꝯt̄· morem·
et·di· xciij· illud
autem· ⁊·xvi·q·
·i·c·vl·⁊·q·iij·§·
pt̄ etiaꝫ·⁊·q·vij·
decimas·⁊ꝫ̄·e·q· iij·queſitum·in hijs omnibꝰ et in alijs infinitis caſi
bus p̄ſcriptio euaneſcit qꝛ non eſt ꝓditum ius ꝯūe ſcriptū vel n̄ ſcri
ptum·ꝗ tales talia valeāt poſſidere·io·fa·h̄ regula fallit ex̄ de cauſa

cū aplus·et ſic nō
ē ꝯt̄·xviij·q· vl·
ſuicium· qꝛ illud
intelligitur de li
citis h̄ de illicitis
n ❡ Reſtituat·
nec abſoluē pt̄ ꝓ
precio n̄ ſit ꝯſue=
tudo ex̄ de ſimo·
nemo·nec recon=
ciliare·vt ex̄ ꝺ ſi
mo·nemo·ſꝫ nūq̄d
ipi clerico lꝫ redi
mere cum iniuſte
ſuſpenſus eſt·vi=
det̄ ꝙ non·s·ꝓx·
·§· in fi· ex̄ de ſi=
mo·matheus·ar·
ꝯt̄·ſ·ꝙ redimere
poſſit ius ſuum ⁊
vexationem ſuaꝫ
ꝫ̄·q·iij·queſituꝫ·
ex̄ de vſur̄·c·i·ex̄
de ſimo·dilectus·
dic vt ibi·imo ⁊ ſi
q̄d dederit repetē
poterit·❡·de con
di·ob tur·cām ꝙ
euitādi·q̄dam di=
cunt ꝙ nō poteſt
aliq̄ caſu redimē·
alij contra cum·ſ·
iniuſte ſuſpendit̄·
·h̄·no·xvi·q·vij·
decimas·iij·

o ❡ Qui aūt·tra
ctauit·M queſtio
nem iſtam affir=
matiue nūc vult
eaꝫ tractaē nega
tiue·vtꝝ·ſ·ſit ſi
monia daē pecuni
am vt non ordine
tur q̄s ſꝫ quoniam
non habuit captin
induxit leges q̄ i
h̄ faciunt ad ꝓpo
ſitum vbi in eis a
liq̄d dicitur nega
tiue·ꝙ autem h̄
ſit ſimoniacuꝫ ha
betur extra de ſi
mo·nemo·in fi·
p ❡ Infames·et
ſimoniaci large·
extra de ſimo·ne=
mo·ar·contra·❡·de in oſ·teſta·ſi quando· alij contra ꝓpter deſcrip=
tionem ſimonie·ſed mortaliter peccant·ꝫ̄·e·q·iij·vendentes ·lau· ſed
certe ſunt ſimoniaci vt dicit illa decē·nemo·io·

Sunt q̄dam ſacrilegos ⁊ ſimoniacos alias non facit ad ꝓpoſitum ſ. g. ꝙ ſit ſacrilegiū ſic ꝓbaṫ. ſi enim ille q̄ frangit emmunitatē eccleſie vel qui aliquid inde eripit ſacrileg9 iudicatur. multo forti9 qui facit ne eccleſia ordinetur vel ne ordines tribuanṫ vel impediaṫ alicuius electio vel ꝓmotio. vt. xvij. q. iiij. ſi quis. et. s. ꝑx. ꝗ.

Itēm9 ad h̄ inducit has leges vt oſtendat pari pena mulctan-

tur. ſ; ſi deo publicum eſt ad cui9 accuſationem admittiṫ quilibet d populo niſi infamis ſit. inſti. de pu. iud. circa princi.

l ¶ Conſultis. voluſiano ⁊ libidiano. et. ff. ad. l. cor. de fal. l. i. ff. ad. l. iuli. de vi. ꝑua. ex ſenatus. ↄſul.

m ¶ Cornelie. cui9 pena in libero homine eſt deportatio. in ſeruo vltimum ſupplicium. ff. ad. l. cor. de fal. l. i. ꝗ vlti.

Sacrilegi ſunt iudicandi q̄ eccleſias dei non ꝑmittunt regulariṫ ordiari

Sunt quidam q̄ vel violentia vel fauore non permittunt eccleſias regulariter ordinari. hos etiam decernimus vt ſacrilegos iudicandos. ¶ Codice. libro nono ad legē iuliam repetundaꝝ. Impatores ḡtian9 valētinian9 ⁊ theodoſi9

Itēm9 ⁊ hortamī vt ſi q̄s forte honoratoꝝ decurionum poſſeſſoꝝ. poſtremo etiā colonorum a cuiuſlibet ordinis iudice fuerit aliq̄ ratione ↄcuſſus. ſi q̄s ſcit venalem d iure fuiſſe ſententiam. ſi q̄s penā vl̄ precio remiſſam vel vicio cupiditatis ingeſtā. ſi q̄s poſtremo q̄cunq; de cauſa improbum iudicem potuerit approbare is vel adminiſtrante eo vel poſt amminiſtrationem depoſitam in publicum ꝓdeat crimen deferat. delatū approbet cū ꝓbauerit victoriam reportatur9 ⁊ gloriam.

¶ Itē; in digeſtis. ti. d calumnia

Ite eū q̄. ¶ Vlpian9 toribꝫ vt calumnie cā negociū facere vl̄ non faceret pecuniā accepiſſe dr̄ in̄t annū vtilē in q̄druplū ei9 pecunie quā accepiſſe dr̄ poſt annū in ſimplum in factum actio cōpetit.

¶ Ibidem libro xlvij. titulo de ↄcuſſione. ¶ Marcellus.

Concuſſionis iudiciū publicū nō ē. ſ; ſi ideo pecuniā q̄s acceperit ꝙ crimen minat9 ſit poterit iudiciū publicum eſſe ex ſenatus ↄſultis quibꝫ pena legis cornelie teneri iubenṫ. q̄ in accuſationē innocentiū coierunt quiue ob accuſandum vel non accuſandū denunciandū vel nō denunciandum teſtimonium pecuniam acceperint ¶ Ibidē li. q̄dragesimoſeptimo ad legē iuliā repetundaꝝ. ¶ Marcellus.

Lege iulia repetundaꝝ teneṫ q̄ cū aliquā ꝑtātē haberet pecuniam ob iudicandū vel non iudicādū decernēdūue accepit ¶ Venulei9

Vel q̄ magis vel min9 q̄d ex officio ſuo faceret. ¶ Idem.

Eadē lege teneṫ q̄ ob denūciādū vl̄ nō dnūciādū teſtimonium pecuniā acceperit ¶ Lege iulia repetūdaꝝ caueṫ. ne q̄s ob militē legendū mittēdūue es accipiat neue q̄s ob ſententiā in ſenatu ↄſilioue publico dicēdā pecuniā accipiat vel ob accuſandum vel non accuſandum. ¶ Marcelli9. ibidem

Lex iulia de repetundis ꝓcipit. ne quis ob iudicem arbitrumue dādum mutandumue iubendumue neue ob nō dandū vl̄ nō mutandū nō iubendum neue ob litem eſtiſtandā iudiciumue capitis pecunieue faciēdum vel non faciendum aliq̄d acceperit. hodie ex lege repetundaꝝ ex̄ ordinem puniunṫ ⁊ plerumq; vel exilio puniuntur vel etiam durius pro ut admiſerint. Hac lege damnat9 teſtimonium publice dare. aut iudex eſſe poſtulareue prohibetur.

Q. II

Sequitur ſecunda queſtio qua queritur an pro ingreſſu monaſterij pecunia ſit exigēda vel exacta perſoluenda.

¶ Hoc vtrūq; licite fieri vtriuſq; teſtamēti ſerie ↄprobaṫ. Legiṫ enim in primo regum libro. ꝙ anna detulit ſecum ſamuelē poſtq̄ ablactat9 fuerat in tribus vitulis ⁊ tribꝫ modijs farine ⁊ āphora vini ad domū dn̄i in ſilo. In actibꝫ vero apl'oꝝ legitur. q̄d multitudinis credentiū erat cor vnum ⁊ anima vna nec aliq̄d eoꝝ que poſſidebant quiſq̄ ꝓpꝛium eſſe dicebat ſed erant illis om̄ia omunia ⁊ ſinguli vendebant predia ſua et ponebant ꝑcia eoꝝ añ pedes apl'oꝝ. quoꝝ vn9 nomine ananias dum partem ſibi reſeruaret cum vxore ſua ſaphira. ſententia maledictionis accepta ante pedes apl'orum

Lectos q̄ precio inducti impediūt fieri q̄d de iure fieri debet. ⁊ q̄ faciunt q̄d de iure fieri non debet.

c ¶ Hortamī. Forte ſe ꝑpat ne vitiatur quē iubē accuſaē mutuū. C. ut nemo iuit9. ⁊ē

d ¶ Amiſtrāte. ſi is taľ ſit quē in ius vocari l;. fin. ruf. ſ; oɼ. n. q. i. ꝓhibenṫ. ſo. et illud de maioribus mgiatibꝫ h̄ d minoribꝫ. ar. ff. de in iuꝛ. nec mgiat9. et de in ius vo. l. n vel h̄ de perpetuo iudice. ar. ff. de rebꝫ cred. ꝓſidis. ⁊. l. ꝓcedenti. et in aut. ut diffe rē. iud. ꝗ. ſi tamē collˀ. ix. ⁊ h̄ ne crimen ei9 multū remaēat. illd̄ d ꝑpa li. vl̄ h̄ cū peccauit in ipa admīniſtratione. ibi d eo q̄ ex̄ adminiſtrationem omiſit. ff. d iud. l. ij. ꝗ. legatis. in aut. ut iudic. ſine quoquā ſuffra. ꝗ. ſi q̄s aūt collˀ. ij.

¶ Reportaturus. reportabit enim q̄druplum. ꝗ. l. ꝑx. xij. q. ij. cū deuotiſſimam.

Itē eū inṫ annū utilē. i. ꝑn cipio p9 otinuū ff. d calum. ann9.

g ¶ In q̄druplū. in q̄ otineṫ rei ꝑſecutio vt tm̄ triplum ſit pena. vt. ff. e. l. in heredem. ꝗ. ſi. et h̄ eſt verum cum ipſe idē habet. nā ſi ali9 daret ꝓ eo totū q̄druplū eſt pena. q; ille q̄ dedit repetit pecuniā quā dedit. ff. e. l. ſi q̄s ab alio. huius autem q̄drupli medietas dabitur fiſco et medietas ſpoliato.

h ¶ Cōpetit. nō ei qui dedit cum turpiter dederit ſi ei ad cuius leſionem data eſt. vt. ff. de calum. ꝗ. ſiliter. ꝗ. illud erit.

Concuſſionis. ↄcuſ. l. i. et. ij.

h ¶ Publicum. crimen ↄcuſſionis eſt cum q̄s minaṫ alicui. vt niſi ita vel ita faciat. ꝗ. xxiij. q. i. militare. it. de cōid eſt ordinarium. et h̄ ſemp. vl̄ nō ē publicū niſi cum q̄s pecuniā extorſerit. ⁊ h̄ eſt q̄d ſequi

n ¶ Innocentiū. ſec9 ſi nocentium. xvi. q. vij. ſane.

Lege teneṫ. q; reddit q̄druplū ⁊ infamis efficitur. ff. e. l. eadem. ꝗ. i. h̄ crimen. etiam ex̄ ordinem puniṫ. vt. ff. e. l. ꝗ. vlti.

p ¶ Legendū. i. eligendum vt eligatur qui non debet vel otrarium

q ¶ Obmittendum. vt mittatur in legationē qui non eſt mittend9 vel non mittaṫ q̄ eſt mittendus.

Lex iulia. dādū. puta ad ꝓbandos ſi teiuſſores vel loco iudicis recuſati.

s ¶ Eſtimandam ue. ne. ſ. eſtimet litē maioris vel minoris q̄ ꝑ pecunia q̄s q̄nq; facē tenetur. ff. ad. l. aquilˀ. l. ꝓinde. ꝗ. notandum.

Q̄o. ij.

Sequitur. hec queſtio nō h; queſtionem ex̄ de ſimo. cum in eccleſie meli9. ex̄. e. veniens et ex̄. e. q̄m ſimoniaca. v̄ nec añ nec p9 poteſt peti aliq̄d ut. s. q. i. eos q̄ et ꝗ. e. q. iij. ſi q̄s ꝓbendas. niſi forte monaſterium ita eſſet tenue ꝙ ñ poſſet ei ꝓuidē tunc enim bn̄ poſſet ei dici. nec eſſ; ſimonia. bn̄ recipem9 et ſi haberemus poſſeſſiones vnde poſſes ſuſtentaū arꝫ. e ſi quis ꝑpꝛ. h̄ tamen videtur reprobare illa ↄſtitutio quoniam ſimoniaca ꝙ ꝑteꝛtu paupꝛtatis poſſit peti pecunia. io. quicq̄d dicat io. ſi ſic dicant ſimonia eſt. vt videṫ dicē deē. expreſſe ex̄ d ſimo. q̄m ſimoniaca. b.

u ¶ Multitudinis. xij. q. i. c. ij.

x ¶ Aliter. h̄ non eſt veꝝ ſ; allegando hoc dicit.

y ¶ Sponte. quod licet. xix. q. iij. ſi qua mulier.

z ¶ Ex parte. ar. ꝙ non debeat quis communicata reuocare. de pedi. i. ij. ſunt plures. xvij. q. iiij. ſunt qui opes.

P Lacuit· ex debito· ar· ſ· q· i· placuit· ij· ꝫ· e· q· iiij· eccleſia· ſ· e· q· i· ſtatuim9 ꝫ· xviij· q· ij· eleutheri9· ↄtra· ſo· ibi·
b Aliqd· aliud a ↄuiuio vel ꝓcuratione· in auten· de man· ꝑncip· § illud· in aut· vt nulli iudic· § nulli· ȝ illam bene exigit ex̄ de ſimo· cū ſit· alia nō dȝ exigē· ȝ ſponte oblata recipe poteſt· vel pt dici ꝙ illa que ↄſueuit recipe ꝓ ꝓcuracōe exigere poteſt q̄ſi ꝓ labore· ar· xij· q· ij· caritatē· vbi h̄ diu obtinuit· xviij· q· ſi· ſeruicium·
c Niſi añ dotē· imo nec ꝑmariuȝ lapidem ponē debuit· vt ꝫ· de con· di· i· nemo in aut· vt determinatus ſit numerus cleri corum· § inueſtigantes igitur ꝫ· xvi· q· vl· pie· ꝛ· c· frigentius· ȝ h̄ omiſſum fuit· ꝛ iō eſt inſtauranduȝ· vel iam debeāt ꝑus ſed h̄ debet facere inſtrumentum· vnde ſi dotem non dediſſet ꝑus nunc eſt ↄpellendus qui fecit bi pom primarium lapidem· ſicut in eo qui ꝓmiſit rei publice pecuniam dare· ff· de poll· l· i·
d Eoꝝ· pluribȝ ĝ ſufficere dȝ eccleſia· vt· vij· q· i· illud· ꝛ de· ↄ· di· i· h̄ quoqȝ·
e Qui ibidem· ar· ↄtra clericos qui alibi q̄ꝫ in eccleſia ſua moranē· ſ· di· xxxvij· de quibuſdam· ↄtra ꝫ· xvi· q· i· generaliter· xij· q· ij· conceſſo·
Q Vam pio· q̄ dā petebāt ab alijs vt darēt eis abbatē illoꝝ ſed hoc illi nolebant gratis cum eſſet eis vtilis· et h̄ eſt conſultatio an eis liceret aliquid dare·
g Reſponſuȝ· nō dubitauit papa qd iur̄ eſſet in queſtione ſed ironice hoc dicit·
h Anxium· q̄a dubitatis vtrum ad dei cultum q̄ſpiam interuentu muneris prouocādus ſit· ſed non ē dubitandum ex̄ d̄ ſimo· et ſi queſtiones·
i Interuētu ꝫ· xxiij· q· iiij· debet ar· ↄtra· ſ· xlv· di· qui ſincera· ȝ non prohiberi videt̄ niſi pactio· nam et dando ꝛ honorādo ꝛ loquendo poſſum9 blandiri infidelibȝ vt ↄuertanē· h· ȝ tu dic ſi ſimoniacum ſi pagano vel heretico det̄ vt criſtian9 fiat· ar· ex̄ de ſimo·

cecidit mortu9· Hinc liq̄do apparet ꝙ ingreſſuri mōſterium ſua debent offerre rectorib9· nec alit̄ ſunt recipiendi ñ ſua obtulerint· Sed aliud eſt ſua ſponte offerre aliud ex acta perſoluē· Anna mr̄ ſamuelis non ex acta neqȝ petita· ſȝ ſponte munera ſacerdotibus obtulit· credentes ſua ſponte offerebant apl'is vt indigentium nccītatib9 deſeruirent que inſtante perſecutione infidelium eis poſſidē non licebat Ananias q̄ȝ non ideo damnatus eſt qꝛ ſua nollet offerre· ſȝ qꝛ ſpiritui ſancto mentitus precia eoꝝ que apl'is obtulerat ex parte fraudabat· Non ĝ hijs auctoritatibus permittit̄ rectorib9 ab ingreſſuris aliq̄d exigē· Sȝ ſponte oblata ſuſcipere· qꝛ illud damnabile eſt h̄ vero minime Vnde in bracarenſi ↄcilio legit̄ ſecundo·

Pro dedicandis eccleſijs nichil omnino exigatur·

P Lacuit vt quotiens ab aliq̄ fidelium ad ↄſecrandas ecc̄ias epi inuitant̄· non q̄ſi ex debito mun9 aliqd a fundatoē exigat̄· ſȝ ſi ipſe quidem aliq̄d ex ſuo voto obtulerit nō reſpuat̄· Si vero ā paupertas illum aut neceſſitas retinet nichil exigat̄ ab illo· h̄ tamen vnuſq̄ſqȝ epoꝝ meminerit vt non ꝑus dedicet ecc̄iam niſi ante dotem baſilice ꝛ obſeq̄um ipſi9 per donationeȝ cartule confirmatam accipiat Naȝ non leuis culpa eſt iſta temeritas ſi ſine luminarijs vel ſine ſubſtantiali ſuſtentatione eoꝝ q̄ ibidem ſeruituri ſunt tanq̄ꝫ domus ꝑuata ↄſecretur eccleſia·
Idez bonifaci9 vrbis rome eps ſcribit vniūſis carolitane ecc̄ie cenobitis·

Ab hijs qui ad conuerſioneȝ accedunt nil eſt exigenduȝ nec precio aliquis ad ↄuerſionem eſt inuitandus·

Q Vam pio mentis affectu fr̄es cariſſimi vr̄e deſtitutioni rōna ↄpatiat̄ eccleſia vob fortaſſe eſt incognitum ſȝ ↄgnitori omnium non incognitum habetur·

Dubitationi autem vr̄e qd idoneuȝ dem9 rn̄ſum· deum teſtificor· ipa q̄ȝ me dubitatio reddit anxium ꝛ ineptum· Nunq̄ꝫ em̄ legim9 domini diſcipulos vel eoꝝ miniſterio ↄūſos· quempiam ad dei cultum aliq̄ muneris interuentu ꝓuocaſſe· ñ forte de pauperꝫ alimento q̄s inconcinne ꝓponat quoꝝ nulli cuiuſcunqȝ ꝓfeſſionis eſſet victualia negabant̄ Scimus equidem ꝙ omne datum optimum ꝛ omne donum perfectum deſurſum eſt a q̄ bone voluntatis donum accipit q̄ ſancto deliberationis arbitrio ĝtis deo ſeruire diſponit· Reſtat ĝ ut q̄ ꝓ aliq̄ eccleſie ſuſceptione munus accipit dei donum qd a patre luminum deſcendere debuit vendat· munus autem largiens importun9 emat· q̄d autem de d̄ni doni venditorib9 vel emptorib9 conſeq̄tur ↄcludi neceſſe non eſt Cauete ĝ fratres q̄ꝫ ſit ambiguum ꝙ expetiſtis ↄſilium· Nd q̄dem ſm vr̄e voluntatis ꝓpoſitum nulla inuenim9 ratione ↄfirmatum· veruntamen ſi vr̄e voluntati a d̄o ē oportun9 quē petiſtis dum tamen omnis abſit pactio omnis ceſſet ↄuentio· nullaqȝ vr̄e eccleſie fiat diſtractio accedat ĝtis d̄o ſuire incipiat ſuiqȝ regiminis deuotum geſtet obſequium· at poſtmodum vos q̄ſi ſubſidij gratia aliq̄ ſue eccleſie munera largiri fratrum ſolatio romana permittit eccleſia· Vrbanus papa·

N Vllus abbas ꝑcium ſumē vel exigē ab eis q̄ ad ↄuerſionem veniunt aliq̄ pacti obſeruatione vel occaſione preſumat· Regulam antiq̄ꝫ ſequens nulli unq̄ꝫ aliq̄d de ordinationibus omnino accipiendum eſſe ↄſtituo· neqȝ ex datione pallij neqȝ ex donatiōe cartaꝝ· neqȝ ex ea quā per noua ambitionem ſimulatio inuenit· appellatione paſtelli· qꝛ enim in ordinando epo pontifex manum imponit· euangelicam lectionem miniſter legit· confirmationis autem

querelam ſed videtur ↄtra ꝙ cum me poſſum pecunia redimē· vt de pe· di· i· medicina· videtur ꝙ in alium poſſim· et ſilueſter promiſit omnibus munera qui vellent baptizari·
k Alimenta· que dabant apoſtoli pauperibȝ ↄuerſis· ſ· verſus ꝑn· queſtionis· v· ſed illud·
l In concinne· quia non ↄpetit oppoſitio·
m Quoꝝ· i· q̄a eorum·
n Negabat̄· ar· ꝙ anathematizato debet dari elimoſina· ſ· di· xlij· q̄eſcam9· xi· q· iij· quoniam· xxiij· q· iiij· debȝ ↄt· ſed illud d̄ iam catholico· xvi· q· i· ſi cupis· ſed ↄtra· v· q· v· c· ij·
o Pactio· non remouet̄ ñ pactio inhoneſta· nam honeſta non remouetur· ar· xxiij· di· quanq̄ꝫ· ſ· di· c· in ea ſinodo· ar· xvij· q· ij· eleutherius· ex̄ de ꝑb· ſignificatuȝ· xvij· q· vij· per laicos· ſ· di· lix· h̄ ad nos· vij· q· i· c· mutationes· h̄· no· viij· q· iij· in ſumma·
p Couentio· nomen ↄuentionis ē ĝnale· ff· de pac· l· i· § ij·
q Poſtmodū· ar· ꝙ lȝ poſt qd ñ lȝ ante· vt ꝫ· viij· q· iij· talia· ꝛ· c· artald9· ar· ꝙ nō licet añ nec poſt· vt· ſ· e· q· i· eos· ꝛ quodlibet ante qd non poſt vt· ſ· di· iiij· in iſtis· et ij· q· vi· quod epiſcopi· ꝛ· viij· q· ij· dilectiſſim9· ſ· e· q· i· eos ↄt· ſo· ibi ex pactione· datū fuit quicquid datum fuit· h̄ vero ex mera libertate vel gratia ſubſidij ↄcedit̄· ad hoc extra de ſimo· et ſi queſtiones·
r Subſidij· vl' honoris· vt ꝫ· e· q· iij· ex multis· ff· man· ſi remunerādi· ꝛ certe hoc caſu idez eſt ante ꝛ poſt ſed hoc fit h̄ ꝓpter preſumptionem vitandam· et h̄ ſoluit contra· ſ· e· q· i· eos· ſed ex quo ambitio preceſſit et petitio pecunie· certa nichil etiam poſt vel gratia ſubſidij debuerunt percipere· ar ꝫ· e· ſicut epiſcopum· in ſi· a ↄtrario ſenſu·

SIcut· miniſter· i· archidiaconꝰ cum examinat vocando ordinandos· xxiiij· di· quando· ꝫgelicam· ex̄ de ſimo· c· i· s· c· ꝑx· §· re
b ¶ Uocem· i· lectionem euāꝫ gulam· ꝛ ar· s· ꝑx· ſuperiori palea·
c ¶ Calamū· i· ſcripturā quā ordinatꝰ recipit ab ordinatore ne dubitetur ꝺ eiꝰ ordinatione· vt· ꝗ· ij· q· i· legū ħ olim· b· vel ħ intellige cū habet ſalarium de publico· vel dic ꝙ in collatione ordinis non eſt diſtinguendum an habeat ſalarium de publico vl̄ nō nam dic̄ ꝙ in collacōe ordinis nec ꝓ labore nec pro carta debeat aliquid accipere· ħ epūs ꝓcuret· ita vt ſine muneris alicuius acceptiōe ſcribatur· nec tenet lex in autē· ꝺ ſanctis epiſcopis· §· quarto·
d ¶ ambigentiſ· vbi eīm cā nō adeſt viciū nō imputatur· lix· di· hijs omnibus·
e ¶ Conūſationem· i· fidez ꝛ cultum dei· lxi· di· §· hijs omnibus·
f ¶ Opponiẗ· ad id ꝙ dixit nichil exigendum ab ingreſſuris· q̄ſi diceret indifferenter oīes debenẗ ſuſcipi vt paſcantur de rebꝫ ecc̄ie exceptis talibꝫ de q̄bꝰ loquitur in ſequentibꝫ· ca·
g ¶ honora· que dn̄t ſūptibꝫ ecc̄ie ſuſtentari· et vidua qñqꝫ dꝛ que nondum viꝝ habuit· vt· ff· de ꝟ· ſig· malum· §· viduam·
h ¶ Uiduas· i· que ſicut a viris ita ꝛ a rebus et amore mundi ſunt deſtitute·
i ¶ Non recipiātur· ut ſuſtenteñ ſumptibus eccleſie ñ ſua darēt eccleſie· xij· q· i· illi s· xlij· di· §· i· s· di· xlvij· ſicut·
k ¶ Sufficiat· ar· ꝙ non teneanẗ canonici recipe aliquem vltra q̄ꝫ facultateſ ſufficiāt de ꝯ· di· i· omnes· ex̄ de inſti· c· i·

CLericos· ꝓs eſt illiꝰ· ca· ꝗ· xvi· q· i· c· qm̄·
m ¶ Accipiūt· et in alios vſus ꝯūtunt· ꝛ ſic intellige ſeq̄ntia· c· cū ſcꝫ male diſpenſant ꝗ· xij· q· i· illi qui
n ¶ Sacrilegium· ar· ꝙ ſtipendia ecc̄iaſtica non ſūt dāda hijs q̄bus ꝓpa ſufficiunt· vt· xij· q· i· illi q̄· ar· ex̄ de ſimo· cum ſit romana· nec vlla ecc̄iaſtica· ar· ꝯ̄· xij· q· ij· caritatē· ꝛ· ff· de reg· iur· ſm natu

eiꝰ ep̄ſam notariꝰ ſcribit· ¶ Item gregorius in regiſtro·

ab ordinato non debꝫ aliq̄d exigi ſꝫ voluntarie oblata ſuſcipere licet·

SIcut ep̄m non decꝫ manū quā imponit vendē· ita miniſter vl̄ notariꝰ non dꝫ in ordinatione eius vocez ſuā vel calamū venundaē· Is aūt q̄ ordinatꝰ fuerit ſi nō ex pacto neqꝫ exactꝰ ac petitꝰ pꝰ acceptas cartas ꝛ pallium offerre aliq̄d cuilibet ex clero ḡtie tm̄modo cauſa voluerit· ħ accipi nullomō ꝓhibemꝰ· quia eius oblatio nullam culpe maculam ingerit que non ex ambientis petitione proceſſit· ¶ Auctoritate bonifacij patenter oſtenditur· ꝙ ſicut nullus precio eſt inuitandꝰ ad ꝯūſionez· ita nulli pecunie interuentu ecc̄ie largiri oportet ingreſſū Auctoritate vero greḡ· daẗ intelligi ꝙ ꝑ ingreſſu ecc̄ie non licꝫ pecuniam exigere ſed ſpontanee oblataꝫ ſuſcipere licꝫ· Item opponitur illud ap̄li ad timotheum· ¶ Uiduas honora que vere vidue ſunt· que autē non ſunt vere vidue· id eſt que ſuis vel parentum opibꝫ ſuſtentari poſſunt non recipianẗ vt ecc̄ia ſufficiat hijs que vere vidue ſunt· ¶ Itē ieroni· ad damaſum papam·

Qui ſumptibꝫ ꝓprijs ſuſtentari non poſſunt ab ecc̄ia ſtipendia accipiant

CLericos aūt illos ꝯuenit eccleſie ſtipendijs ſuſtentari quibꝫ parentum et ꝓpinquoꝝ nulla bona ſuffraganẗ Qui aūt bonis parentū ꝛ opibꝫ ſuis ſuſtentari poſſunt· ſi q̄d pauperꝝ eſt accipiunt ſacrilegiuꝫ ꝓfecto ꝯmittunt· ꝛ ꝑ abuſionē taliuꝫ iudicium ſibi manducant ꝛ bibunt· ¶ Itē ꝓſper in libro de ꝯtēplatiua vita caplo· x·

Quibꝫ ſua ſufficiunt alimentis ecc̄ie non ſuſtenteñ

PAſtor ecc̄ie hijs q̄bꝫ ſufficiūt ſua non debꝫ aliq̄d erogare· quandoq̄dez nichil aliud ſit habentibꝫ dare q̄ꝫ perdere· Nec illi q̄ ſua poſſidentes ſibi dare aliq̄d volunt ſine grandi ſuo peccato· vnde pauper victurus erat accipiunt De clericis q̄dez ſpiritꝰ ſanctꝰ dicit· Peccata populi mei ꝯmedunt ſed ſicut nichil habentes ꝓprij non peccata ſed alimenta quibꝫ indigẽ videnẗ accipiunt· ita poſſeſſores non alimēta quibꝫ abundant ſꝫ aliena peccata ſuſcipiunt ¶ Uerꝝ hijs auctoritatibꝫ ꝓhibenẗ ab eccleſia ſuſcipi ñ illi q̄ quondam fuerunt diuites ſed poſtea omnia reliquerunt· vt petrꝰ matheus ꝛ paulus aut pauperibus diſtribuerunt vt zacheus· ꝗ eccleſie rebꝫ adiunxerunt· ſicut illi qui predia ſua vendentes ponebant precia ante pedes apoſtolorum· ut eſſent illis omnia ꝯmunia ſed illi qui in domibꝫ parentum reſidentes vel ſua relinquē nolentes eccleſiaſticis facultatibꝫ paſci deſiderant· ¶ De q̄bꝫ in eodem libro ꝓſperi ſubinfertur·

Qui ſua relinquere non vult ſumtibus eccleſie ſuſtentari non debet·

SI q̄s ꝓpẗ ħ non vult ſua relinq̄re ut habeat vn̄ viuat ut q̄d accipit vnde rationē reddat· vt q̄d peccatis alienis ſua multiplicat· Idem· Non eſt meum dicere q̄le peccatum faciunt q̄ cibos pauperꝝ preſumendo ſuſcipiunt q̄ eccleſiam quā iuuare de ꝓprijs facultatibꝫ debuerant ſuis expenſis inſuper grauant· ꝓpter ħ fortaſſis in congregatione viuentes ne aliquos pauperes paſcant· ne aduenientes excipiant· ꝗ ne ſuum cenſum quotidianis expenſis imminuant· Qui ſi aliq̄d de fructibꝫ ſuis eccleſie velut ꝑ ipſa ſua expenſa contulerint non ſe preferant inani iactantia illis quos nichil habentes paſcit et veſtit eccleſia quia profecto perfectior eſt ille qui ſe mundi rebꝫ expoliat· aut qui cum nichil habuerit nec habere deſiderat q̄ꝫ ille qui ex multis que poſſidet eccleſie aliquid preſtiterit ac ſe de eo

ram· So· ꝙ ħ dꝛ exhortatio ē non ꝑceptum· vel de hijs loquiẗ q̄ occaſione patrimonij ampliandi q̄d habent a diuinis ſe ſubtrahunt obſequijs quibꝫ ſe abſentantibꝫ dandum non eſt· vel ħ de q̄rta pauperibus debita que dari prohibetur abundantibꝫ· panis enim egentium· ꝛc̄· vt· ꝗ· xiiij· q· v· c· ij· in ſumma· ſi abundantes de bonis eccleſie ſuſcipiunt ſiue abſentes ſiue preſentes licēt non debeat eis denegari portio quia nemo cogitur ſuis ſtipendijs militare mortaliẗ peccant preſertim ſi ex cupiditate reſeruant ſua· ꝗ· e· §· verꝝ· cum· c· ſequē· dic ſi ſint tales bn̄tes p̄imonium amplū q̄ bn̄ diſpenſaē dando pauperibꝫ ꝛ alijs quibꝫ debent dare tales poſſunt bn̄ habē ſtipēdia eccleſie· ar· xij· q· i· illi·

PAſtor· pauper· panis egentium vita pauperiſ eſt qui fraudat illum homo ſanguis eſt· vt· ꝗ· xiiij· q· v· c· ij· ꝛ· iij· q· i· nulli· et· c· illi autem·
p ¶ Suſcipi· vel ſuſcepti· nō enim tm̄ de ſuſcipiēdis loquitur·
q ¶ Petrꝰ· non videẗ ꝯpetē exemplum de petro q̄ fuit paup piſcator· ꝛ ita tm̄ paupertatem reliq̄t ꝓpter amorez dei ſic faciunt multi templarij et hoſpitalarij· ꝛ quaſi omnes religioſi·

SI q̄s· ut q̄d· xij· q· i· expedit· xxiiij· q· vij· q̄d aūt· xij· q· i· c· illi autem·
s ¶ Peccatis alienis· i· ꝑ rebꝫ oblatis ꝓ aliorum peccatis·
t ¶ Pro ipa ſua expēſa· ar· aliquē poſſe daē ecc̄ie ꝺ ꝓprijs ꝓ ſua ſuſtentatione· ħ nō eſt verꝝ ñ illud ſiat ſine pacto· vt ex̄ ꝺ ſimo· tua nec excuſat paupraſ· ex̄· e· qm̄ ſimoiaca
u ¶ Iactātia· nā nocet iactantia· vi· q· i· imitare
x ¶ Expoliat· nā tunc dicitur in eo manē ſpiritꝰ ſanctus cum voluntariam diligit paupertatem· de pe· di· ij· querendum· diuites tamen cū bonis· ꝛc̄· xxx· di· ħ ſcripſimꝰ·

Sy ¶ Quia perfectior· i· expeditior· ad ſuiendum deo eſt·
A certos· diſpenſationis ꝗ· xij· q· i· expedit·